

Ravnateljica
Marina Castellani
o pripravah
na prihodnje
šolsko leto

9

Paritetni odbor ocenil Tondova
odloka o vidni dvojezičnosti

Ravnateljica
Večstopenske
šole Doberdob
o privlačnosti
šolske ponudbe,
prostorski stiski in
reformi

15

90211

90212

90213

90214

SREDA, 11. FEBRUARJA 2009

št. 35 (19.434) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane v abonamentu postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Primorski dnevnik

Deseti februar, letos drugače

DUŠAN UDÖVIČ

Priznajmo, da smo tudi letošnji Dan spominjanja na fojbe in eksodus Istranov pričakovali z občutki zaskrbljenosti. Po dosedanjih izkušnjah, ko je bil ta datum v glavnem povod za politične instrumentalizacije, razpihanja nacionalističnih strasti, nepremišljene (ali zelo dobro premišljene) izjave in hudo pristranska tolmačenja zgodovine, bi tudi težko bilo drugače. Samo da čimprej mine, ta deseti februar, da bo potem spet mir; tako zadnja leta razmišlja maršikdo, ki ima takšnega motnega gledanja v preteklost dovolj.

Včerajšnje besede predsednika republike Giorgia Napolitana postavljajo Dan spominjanja v drugačno luč. Ni mamo v spominu, da bi kdaj kakšen predsednik italijanske republike (razen morda Sandro Pertini) v podobnem kontekstu postavil na svoje mesto sosledico zgodovinskih dogodkov, po kateri se je eksklamacija vojnega zla in nasilja v naših krajih začela s fašističnim nasiljem, končala pa s tragičnimi dogodki ob osvoboditvi. Lahko samo soglašamo s predsednikovimi besedami, da mora biti zgodovina obravnavana v celoti, če naj iz nje poskušamo potegniti kakšno koristno lekcijo. K razjasnitvi in zblizevanju pa je s svojimi stališči nedvomno prispeval tudi predsednik Slovenije Danilo Türk, v ozadju pa mora še kdo, za katerega ne vemo. Lahko pa slutimo, saj ima tudi predsedniška diplomacija svoje diskretne kanale.

DAN SPOMINJANJA NA FOJBE IN EKSODUS - Včeraj svečanosti v Rimu in Trstu

Napolitano tudi o krivicah fašizma na škodo Slovencev

Sprejem na Kvirinalu - Osrednja svečanost pri bazovskem šohtu

TRST - Osrednja Prešernova proslava sinoči v Kulturnem domu

S kulturo v srcu

Prireditev je posvečena 100-letnici Glasbene matice - Po Čedadu in Trstu jutri ponovitev v Gorici

TRST - Osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku je po nedeljski premieri v Čedadu sinoči zaživelu tudi v tržaškem Kulturnem domu. Prešernova proslava,

ki jo skupaj prirejajo osrednje manjšinske organizacije, je bila letos posvečena stoletnici Glasbene matice. Za režijo je poskrbel Gregor Geč, za avtorsko glasbo Aleksander Ipavec,

scenarij pa je pripravila Tatjana Rojc. Osrednji govornik tržaške proslave, v kateri se je glasba prepletala z recitacijami in video posnetki, je bil Goričan Ivo Cotič.

RIM, TRST - Italija ne pozablja na krivice, ki jih je utrpela slovenska manjšina za časa fašizma in druge svetovne vojne, prav tako pa ne more pozabiti trpljenja Italijanov. Tako je na včerajšnjem sprejemu na Kvirinalu ob priložnosti dneva spominjanja na fojbe in eksodus dejal italijanski predsednik Giorgio Napolitano.

Glavna komemoracija na Tržaškem je bila na bazovski fojbi, na nej pa je tržaški škof Evgen Ravignani poučeval, da se take tragedije ne smejo nikdar več ponoviti. Tako na kvirinalu kot v Trstu so tudi podelili kolajne svojcem žrtev fojb.

Na 7. strani

V Mariboru razstava o Ferdu Bidovcu

Na 2. strani

Finančna družba Friulia posega pri podjetjih v težavah

Na 4. strani

»Pozabljaljivosti« v proračunu tržaške občinske uprave

Na 8. strani

Tondo naj bi zaprosil Evropsko unijo za »vrnитеv« proste cone

Na 14. strani

Dijaki so se ganjeni vrnili s potovanja z Vlakom spomina

Na 15. strani

IZRAEL - Prve projekcije po včerajšnjih predčasnih volitvah

Stranka Kadima Livnijeve naj bi prehitela Likud Netanjahuja

JERUZALEM - Stranka Kadima Livnijeve zmanjšane ministrice Cipi Livni je zmagovalka včerajšnjih parlamentarnih volitev v Izraelu, vendar le za las pred stranko Likud Benjamina Netanjahuja, kažejo vzporedne volitve. Na tretje mesto se je uvrstila skrajno desna stranka Izrael Bejtenu, laburistična stranka pa naj bi dosegla najslabši rezultat v zgodovini.

Kadima naj bi glede na projekcije dveh izraelskih televizij osvojila med 28 in 30 sedežev v 120-članskem knesetu, Likud pa med 26 do 28. Na tretje mesto se je uvrstila stranka Izrael Bejtenu Avigdorja Liebermana, ki ji projekcije

Cipi Livni

napovedujejo 14 sedežev, sledijo pa laburisti Ehuda Baraka, ki naj bi prejeli 13 sedežev, in ultraortodoxna stranka Šas z do 10 sedeži. Ostale sedeže si bodo

razdelile manjše stranke, ki so se še uvrstile v parlament. Volišča so se zaprla ob 21. uri po srednjeevropskem času, do 20. ure pa se je volitev udeležilo 59,7 odstotka volilnih upravičencev. To je bilo pravzaprav presenetljivo, saj so analitiki tokrat napovedali nižjo udeležbo, predvsem zaradi slabega vremena.

V Kadimi so klub tesnemu izidu že začeli proslavljati, toda rezultati po drugi strani kažejo, da bo imela Livnijeve težko delo pri sestavljanju koalicije. Liberalne stranke so namreč glede na rezultate vzporednih volitev zbrale le 54 sedežev, medtem ko bi desni blok lahko zbral tudi 66 sedežev. (STA)

AURORA Potovna agencija 1863-2008 45 AURORA

Cenjene naročnike in bralice Primorskega dnevnika, ki so se prijavili na letošnje izlete obveščamo, da so vsi štirje izleti, ki jih je pripravila AURORA potrjeni - tudi dodatni odhodi.

STANJE IZLETOV JE SLEDEČE:

IRAN potovanje potrjeno od 16. do 30.04.09. Še 3 mesta na razpolago.

ŠPANIJA potovanje potrjeno in sicer v treh izmenah: 10.-17.05., 17.-24.05. in 24.-31.05.09.

ALZACIJA potovanje potrjeno od 17. do 21.05.09.

KANADA potovanje potrjeno od 8. do 21.09.09.

Za Španijo, Alzacijsko in Kanado je možen vpis na listo čakanja.

Predaja dokumentov za vizum in vplačilo drugega obroka za Iran bo med 12. in 16.2., za ostala potovanja bo vplačilo drugega obroka v mesecu marcu.

V nadalje bomo vsa obvestila sporočali direktno, neposredno, vpisanim izletnikom.

Zaupajte izkušenosti!

Potovna agencija AURORA, ul. Milano, 20 TRST tel 040 631300 fax 040 365587

Urnik: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 / 15.00 - 18.30 četrtek no stop 9.00 - 18.30 / sobota 9.00 - 12.00

MARIBOR - Včeraj v Muzeju narodne osvoboditve sloveno odprli dve razstavi

Mladinska gibanja v Julijski krajini in stoletnica rojstva Ferda Bidovca

Razstavi sta plod sodelovanja z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta.

MARIBOR - V Muzeju narodne osvoboditve Maribor so včeraj slovensko odprli dve razstavi: prva govor o slovenskih mlađinskim gibanjih v Julijski krajini v obdobju 1918-1930, druga pa je nastala ob 100-letnici rojstva bazoviškega junaka Ferda Bidovca. Razstavi sta plod sodelovanja z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta.

Prva svetovna vojna je na kraški gibanji in skupinah pobočnih Julijcev puščila globoke posledice, razdejane domačije in lako. Svoje upanje so Slovenci na tem območju gradili z obnovno društvo in knjižnic, volje pa jim ni vzel niti uničenje Narodnega doma skupaj z dragoceno dediščino, kulturno in družbeno zakladnico.

Klub izseljevanju učiteljev, uradnikov, sodnikov in železničarjev so mlađi vztrajali pri svoji narodnosti identiteti. V času, ki sta ga zaznamovala vzpon in dokončna uveljavitev fašizma, so se pritisku upirali tudi z ustavljanjem društv v Gorici, Trstu in v raznih primorskih mestih.

Prav močno mlađinsko gibanje je pozneje pomenilo zametek zavestnega in množičnega kljubovanja raznarodovanju. Vse pogosteje so postajali napadi na sedeže slovenskih in hrvaških ustanov, požigi narodnih domov, tiskarn, gospodarskih društev in gledaliških dvoran. Leta 1926 pa je bila slovenščina z zakonom izrinjena iz šole in cerkve, iz dvoran in javnih lokalov.

V ilegalu je bilo prisiljeno tudi mlađinsko gibanje in tako so sledili represija, aretacije, omejivni ukrepi, opomini, prvi procesi, obsodbe in leta 1929 prva usmrtitev - Hrvaša Vladimirja Gortana. Po besedah Lide Turk se je prvo poglavje slovenskega in evropskega antifašizma sklenilo septembra 1930 z usmrtitvijo Franja Marušiča, Zvonimira Miloša, Alojza Valenčiča in Ferda Bidovca.

Bidovec se je rodil 4. februarja leta 1908 v Trstu. Šolo je obiskoval v Žirovnici na Gorenjskem, od koder je bil tudi njegov oče. Leta 1920 je začel obiskovati šolo pri Sv. Jakobu v Trstu, kjer se je vključil tudi v mlađinska društva. Sodeloval je pri organizaciji različnih mlađinskih, športnih in kulturnih prireditev in pri prirejanju mlađinskih izletov, ki so bili pretveza za narodno delo.

Po služenju vojaškega roka je Bidovec postal član glavnega odbora tajne organizacije Borba. 18. aprila 1930 je bil aretiran in obtožen sodelovanja pri požigih italijanskih otroških vrtcev, napada na tiskarno lista Il popolo di Trieste in požiga šole v Lokvi. Skupaj z Marušičem, Milošem in Valenčičem ga je posebno sodišče za zaščito države obosodovalo na smrt. (STA)

Razstavo o mlađinskim gibanjih v Julijski krajini in Ferdu Bidovcu so v začetku septembra pripravili tudi v Bazovici

KROMA

ZAGREB - Hrvaški predsednik o mejnem sporu s Slovenijo

Mesić: Ostaja le sodišče

Ob tem je tudi predal poverilno pismo novemu hrvaškemu veleposlaniku v Ljubljani Svetlanu Berkoviću

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj v Zagrebu predal poverilno pismo novemu hrvaškemu veleposlaniku v Sloveniji Svetlanu Berkoviću. Ob tem je dejal, da Hrvaška ne želi takšne rešitve sporu s Slovenijo, ki bo eno stran postavila v položaj zmagovalca, drugo pa v položaj poraženca. "Ne bi rad, da se bo nekega dne na Hrvaškem učilo, da nas je na naši poti v Evropsko unijo, kljub temu da smo izpolnjevali kriterije in standarde, ustavila Slovenija, ki smo jo imeli za prijatelja in naravnega zaveznika. Ravn tako ne bi rad niti, da bi si zapomnila, da v času krize Evropska unija ni znala prepoznači in na pravi način oblikovati svojega dolgoročnega interesa - da zajame celotno jugovzhodno Evropo," je poudaril Mesić.

Ponovil je, da si Hrvaška želi dobrih odnosov s Slovenijo in urejanja odprtih vprašanj na mednarodnem sodišču, obenem pa je izpostavil, da Hrvaška ne more sprejeti diktata ali izsiljevanja od nobenega. Dodal je, da si želi rešitve, ki bo omogočala, da se državi znebita balasta, ki ju nepotreben obremenjuje in grozi z "za-

STIPE MESIĆ

strupitvijo odnosov v takšni meri, da bo lahko imeli pogubne, dolgoročne posledice".

Hrvaški predsednik je še dejal, da Hrvaška sprejema in spoštuje vsako pomoč in roko ne glede na to, odkod prihaja. Kot je spominil, do rešitve obmejnega spora ni prišlo ne ob posredovanju nekdanjega ameriškega obrambnega ministra Williamsa Perryja, ne s političnim dogovorom bivših premierov Ivice Račana in Janeza Drnovška, niti s strokovno komisijo. "Torej smo poskusili vse, kar smo lahko. Nič ni šlo. Preostaja nam le mednarodno so-

dišče," je vnovič dejal Mesić. "Ni Hrvaška, ki kogarkoli izsiljuje. Hrvaška ne beži od rešitve, utemeljene na mednarodnem pravu."

Mesić je dodal, da se je glede meje v Piranskem zalivu brezpредmetno pogovarjati o pristopu na odprt morje. "O tem se Hrvaška in Slovenija nimata kaj pogovarjati, ker je to vprašanje urejeno s konvencijo Združenih narodov o pravu morja, ki velja tako za Hrvaško kot za Slovenijo." Dodal je, da ne ve, ali gre za vprašanje, ki je "posledica nepoznavanja snovi, o kateri se govorii, ali je zavedno vstavljeni v igro".

"Če pa govorimo o teritorialnem morju, o tem, koliko teritorialnega morja mora imeti kakšna država, po vseh neuспelih poskusih, mora o tem odločiti le mednarodno sodišče na temelju mednarodnega prava," je še izjavil Mesić. Ponovil je, da bo Hrvaška vnaprej sprejela vsakodoločitev mednarodnega sodišča, "brez zadržkov in ograd", vsako mešanje prava in politike pa je ocenil kot nepotrebno, "celo kontraproduktivno". (STA)

KOPER - Danes v Librisu

Predstavitev dveh knjig, ki sta posvečeni Slovencem v Benečiji

KOPER - Koprsko knjigarno Libris v sodelovanju z Društvom TIGR Primorske pripravlja danes ob 19. uri v knjigarni Libris v Kopru predstavitev dveh knjig. Gosta bosta Mira Cencič, avtorica nove knjige Beneška Slovenija in njeni Čedermaci, in predsednik Društva TIGR ter režiser Marjan Bevk, ki je k novemu ponatisu knjige Kaplan Martin Čedermac napisal uvod.

Knjiga Franceta Bevka Kaplan Martin Čedermac je ponovno izšla ob 70-letnici prve izdaje romana, dodana sta ji predgovor Borisca Pahorja in pismo Beneških Slovencev pisatelju Bevku iz leta 1943. Roman, ki ga je avtor zaradi težkih razmer prvič izdal pod psevdonimom Pavle Sedmak, govorji o življenju Slovencev v Beneški Sloveniji med obema svetovnima vojnami, ko so italijanske oblasti zapovedale duhovnikom, da pridigajo izključno v latinskem jeziku. Duhovniki so se temu uprli in eden od nich je bil tudi kapelan Martin, ki je tudi osrednji lik zgodbe.

Knjiga Mire Cencič Beneška Slovenija in njeni Čedermaci sprva predstavi zgodovino Beneške Slovenije in njene narodne in kulturne značilnosti, nato pa se posveti vlogi beneških duhovnikov v času zatiranja slovenskega jezika v Beneški Sloveniji. (O.K.)

SLOVENIJA

K. Kresal: Ziherovo pismo Pahorju ni stališče LDS

LJUBLJANA - Slavko Ziherl je v pismu premiju Borutu Pahorju predstavil svoje stališče, ne pa stališča organov LDS, je včeraj povedala predsednica LDS Katarina Kresal, ki ne verjame, da bi pismo lahko vplivalo na koalicijo. Ziherl ima po njenih besedah do svojega mnenja vso pravico, njegovega stališča pa ni obravnavalo niti vodstvo niti drugi organi LDS. V zvezi z izstopom nekdajnjega poslance LDS Rudolfa Mogeta pa je Kresalova povedala, da se bodo v LDS v naslednjih štirih letih "redefinirali". "Postavljamo nov način funkcioniranja, nova načela, neko novo podstat delovanja stranke in me ne bo čudilo, če bo še kdaj izstopil," je poudarila, a dodala, da bo zaradi tega marsikdo vanjo tudi vstopil.

Podpredsednik LDS Slavko Ziherl je v odprttem pismu premiju Borutu Pahorju zapisal, da si v dobro vseh državljanov Slovenije želi, da prevzame vladanje v svoje roke in se vrne na pot načel in vrednot, ki so jih združile v koalicijo. "Želim si, da postane moj pravi predsednik vlade in da to tudi ostane v vsem svojem mandatu," je zapisal. (STA)

HRVAŠKA - Letalo s štirimi potniki je izginilo v četrtek

Na Velebitu našli ostanke repa strmoglavljenega letala tipa cessna

ZAGREB - Posebne enote hrvaške policije so po šestih dneh našle ostanke repa letala tipa cessna, ki je strmoglavljen pri kraju Vaganj na severni strani Velebita, sta včeraj poročala Jutarnji in Večernji list na svojih spletnih straneh. Zadarska policija je kmalu zatem sporočila, da so našli tudi posmrte ostanke, za katere domnevata, da pripadajo štirimi potnikom, ki so bili na strmoglavljenem letalu.

Poveljnik posebnih enot hrvaškega notranjega ministrstva Zdravko Janjić pa je na novinarski konferenci pri kraju Papuča v Liki sicer potrdil le, da so na Velebitu, na približno 1400 metrov nadmorske višine, našli dele letala. Na novinarsko vprašanje, ali so našli tudi štiri potnike, ki so bili na krovu letala, je Janjić odgovoril, da "o tem zaenkrat ne more govoriti", je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina.

Nesrečni konec potnikov so za spletno stran Jutarnjega lista potrdili pripadniki hrvaške gorske reševalne službe, s katerimi so bili tudi svoji umrlhi. Hrvaški mediji so poročali, da so bili v cessni dolgoletni piloti in letalski inštruktorji iz aerokluba Ban iz Sesvet pri Zagrebu, med katerimi je imel najmlajši 49, najstarejši pa 68 let. Letalo je bilo v lasti podjet-

Slovenski oktet se je poklonil Pavletu Kernjaku

CELOVEC - Na predvečer 110. obletnice rojstva tribuna slovenske narodne pesmi na Koroškem Pavleta Kernjaka se mu je v nedeljo nedeljo s pesmijo poklonil tudi Slovenski oktet iz Ljubljane. Na pokopališču v Šentilju pri Vrbi ob Vrbskem jezeru so se srečali člani starejše in nove generacije Slovenskega oktetja in na grobu skladatelja zapeli dve pesmi ter na grob položili venec. Pred spominsko ploščo na steni stare farne cerkve v Šentilju pa so pevci zapeli še Kernjakovo pesem Mojce, ki jo je prav Slovenski oktet posnel po vsem svetu. (I.L.)

Celovec: požar v domu za azilante je bil podtanjen

CELOVEC - Požar junija 2008 v celovškem domu za azilante je bil podtanjen. To je rezultat izvedenike analize sodišča, ki so jo te dni dali v javnost. Požar je dvignil veliko prahu, saj je v njem umrl 42-letni priboršnik iz Afrike, ki je v paniki skočil skozi okno in nato podlegel posledicam hudega padca. Celovška policija je do zadnjega trdila, da požar ni bil podtanjen. (I.L.)

Kako postane biblio fil

SEŽANA - V Kosovelovih knjižnicah pripravljajo jutri ob 18. uri srečanje in pogovor o tem, kako postane biblio fil. gost večera bo Stelio Villani, rojen 1929 leta v Trstu, bivajoč v Milanu, zasebno pa tudi v Kazljah pri Sežani. Z njim se bo o življenjskih zgodbi bibliofila, bibliofiliji in zbirki slovenskega slovstva, ki jo gost podarja sežanski knjižnici, pogovarjal ravnateljica knjižnice Nadja Mislej Božič. Stelio Villani se 30 let ukvarja z bibliofilijo in je v raznih področjih zbral več kot pet tisoč knjig od 15. stoletja dalje. Jutri bodo tudi odprli razstavo dragocene bibliofilske zbirke, ki jo je postavila Martha Sotelo Bunjevac. V kulturnem programu pa bodo sodelovali Aleksij Pregar in Trio Art, ki ga sestavljajo Tamara Ražem (klavir), Tamara Tretjak (flavta) in Branko Trifkovič (klarinet). (O.K.)

Droga preko Španije in kamore vse do FJK

NEAPELJ - Trgovci z mamili iz neapeljske četrti Scampia so pod nadzrom klanov Licciardi in Di Lauro prevažali drogo iz Južne Amerike preko Španije v Italijo. S kamoro je sodelovala siciljska mafija. Direkcija za boj proti mafiji iz Neaplja je včeraj izvedla 29 aretacij, drugih šest osušljencev še isčerno. Med preiskavo, ki se je začela leta 2001, so zaplenili 700 kilogramov haša in 6 kilogramov kokaina. Mamila so bila namenjena v vsaj šest italijanskih dežel, tudi v FJK in Trst.

nika in lastnika omenjenega kluba Josipa Crnčevića.

Območje, na katerem so policiisti našli rep in sedeže letala, je minirano in zelo težko dostopno, je dejal načelnik policijske uprave Ličko-senjske županije Željko Jurković. Poleg tega reševalce pri delu ovirajo tudi vremenske razmere na omenjenem delu Velebita, saj dež in nizka oblačnost otežujejo pregled območja iz zraka. Meteorologji so obenem za včeraj napovedali tudi sunečne padavine.

Gorska reševalna služba je sporočila, da nadaljujejo intenzivno preiskavo na štirih lokacijah na južni strani Velebita pri Vaganjskem vrhu. "Iščemo predvsem na južni strani, čeprav so dokumenti iz letala, ki smo jih našli na severni strani Vaganjskega vrha, za nas še vedno skrivnost," je dejal vodja gorskih reševalcev Vinko Prizmić.

Letalo je prejšnji četrtek okoli 15. ure polletelo iz Lučkega pri Zagrebu proti Bakancu pri Zadru, pilot pa se je zadnjič oglasil, ko se je letalo nahajalo na območju Vaganjskega vrha, so se navajali hrvaški mediji. Hrvaški mediji so najprej poročali, da so bile v letalu tri osebe, potem pa se je izkazalo, da so bile štiri. (STA)

SLOVENSKA MANJŠINA - Priporočilo paritetnega odbora

Vidno dvojezičnost bi morali uveljaviti tudi v Špetru in Naborjetu

Predsednik Bojan Brezigar vsekakor pozitivno ocenil ukrepa predsednika deželne vlade

TRST - Nedavni ukrepi predsednika Dežele Renza Tonda o vidni dvojezičnosti predstavljajo dobro osnovno na poti izvajanja zaščitnega zakona. Tondo bo moral vsekakor pri svojih nadaljnjih korakih v odlok vključiti občini Naborjet in Špeter v videmski pokrajini ter odpraviti omejevalne ukrepe v tržaški in goriški občini, specifično v Trstu in Gorici. To je stališče paritetnega odbora za slovensko manjšino, ki je pooblastil predsednika Bojana Brezigara, da poseže tako pri Tondu, kot pri občinah, ki so izostale iz seznama t.i. vidne dvojezičnosti.

Brezigar je na včerajšnji seji odbora pozitivno ocenil dejstvo, da je Tondo podpisal dva odloka o tem vprašanju. Glede vsebine je obžaloval, da so nekatere narodno mešane uprave izostale iz seznama in da je ponekod (v občinah Trst in Gorica) prislo

Predsednik Dežele Renzo Tondo

do omejevalnega tolmačenja predlogov paritetnega odbora. »Dekreta potrebujeta vsebinsko dopolnitve, ne morem pa obsoditi stališče predsednika FJK samo zato, ker je prisluhnil stališčem in predlogom občinskih uprav,« je poudaril Brezigar, ki se je navezel na svojo župansko izkušnjo v Devinu-Nabrežini. Predsednik paritetnega odbora si zamišlja izvajanje zaščitnega zakona sporazumno z župani in z občinskim upravami, ne proti njim.

Brezigar bo svoja prizadevanja usmerjal tudi na osnovi priporočila, ki so ga odboru predložili člani Livio Semolič, Stefano Pizzin, Maurizio

Pessato, Mario Lavrenčič, Jole Namor, Livio Furlan, Giorgio Brandolin in Odorico Serena. Priporočilo izhaja iz ugotovitve, da pomenita Tondova odloka osnova za izvajanje desetega člena zaščitnega zakona (javni napisi in toponomimi). Predsednik deželnega odbora je dejansko upošteval predloge paritetnega odbora, a z dvema obžalovalna vrednima izjemama. Prva zadeva Špeter, Naborjet in videmski pokrajinski upravo, druga pa izvajanje vidne dvojezičnosti v občinah Trst in Gorica.

Pokrajina Videm je na ozemlju, kjer živijo Slovenci, svoj čas postavila dvojezične cestne table, ponekod tudi v domačem beneškem narečju. Dvojezične table so postavili tudi na ozemlju špetske občine, kjer je dvojezičnost določena v tamkajšnjem statutu. Slovenci živijo tudi v občini Naborjet, ki jo je predsednik Giorgio Napolitano vključil v seznam 32 občin, kjer se izvaja zaščitni zakon, ni je pa na seznamu vidne dvojezičnosti. V tem seznamu je Trbiž, zato je nerazumljivo, da je iz njega izpadel Naborjet, saj je to v nasprotju z obče priznano jezikovno homogenostjo Kanalske doline.

Občina Špeter je septembra leta 2007 pristala na vključitev v seznam vidne dvojezičnosti, potem pa si je premisila. Desno usmerjena občinska uprava je lanskega novembra poslala Deželi dopis, v katerem izraža nasprotnanje izvajanju vidne italijansko-slovenske dvojezičnosti. Ob tem dodaja, da je z denarjem iz zakona 482 (zaščita jezikovnih manjšin) postavila dvojezične cestne table.

Tudi Občina Naborjet-Ovčja vas pravi, da je že izvedla vrsto pobud za zaščito Slovencev, ne pristaja pa na izvajanje člena o vidni dvojezičnosti. V tej občini namreč, poleg Slovencev, živijo tudi pripadniki furlanske in nemške skupnosti, zato bi lahko takšna večjezičnost ustvarila zmedo.

Brezigar je včeraj kot priporočilo sprejel tudi stališče Damijana Paulina in Iva Jevnikarja, ki se tudi nanaša na vsebino Tondovih odlokov. Tudi Paulin in Jevnikar pozivata Brezigarja k ukrepanju za dopolnitev Tondovih odlokov. Predsednik paritetnega odbora je to obvezno sprejel, z izjemo kritik, ki sta jih omenjena člana odbora naslovala na predsednika deželnega odbora.

S.T.

Paritetni odbor za slovensko manjšino je včeraj obravnaval Tondova odloka o izvajaju vidne dvojezičnosti

KROMA

PARITETNI ODBOR - Konvencija Sveta Evrope o varstvu manjšin Pri izvajanju zaščitnega zakona več senčnih, kot sončnih plati

Predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar

KROMA

je za slovenske šole (njene pristojnosti so sicer nedorecene), podravljene špertske dvojezične šole in deželni zakon za Slovence. Paritetni odbor navaja na koncu dejstvo, da so nekatere lokalne uprave na osnovi državnega zakona 482 postavile dvojezične cestne table in smerokane.

Seznam neizpolnjenih obvez je kar dolg. Paritetni odbor med drugim navaja pomanjkanje zbirnega besedila vseh zakonskih določil, ki zadevajo manjšino, pomanjkljivo pisanje imen in priimkov na dokumentih, rabe slovenščine v javnih upravah, pomanjkljivo vidno dvojezičnost in neizpolnjene obveze za vračanje imovine. Nadalje (ne)priznanje Sindikata slovenske šole, volilno zakonodajo za državni parlament, pomanjkljiv organik za osebje slovenskih šol in ukrepi šolske ministritice Gelminijeve, ki ne priznavajo posebnih razmer slovenske šole.

Paritetni odbor spominja notranje ministrstvo tudi na neizpolnjene zakonske obveze glede ustanovitve slovenske sekcijske sklopu tržaškega glasbenega konservatorija Tartini. Problemi se pojavitajo s financiranjem manjšinskih kulturnih ustanov (vlada je sicer v zadnjih finančnih odlok vključila dodatni milijon evrov za Slovence, ki še čaka na odobritev v parlamentu) in z napovedanim krčenjem državnih prispevkov SSG in Primorskemu dnevniku.

Paritetni odbor priporoča notranjemu ministrstvu, da v zvezi s to evropsko konvencijo prisluhne tudi mnenju deželne šolske komisije, posvetovalne komisije FJK za Slovence (slednja še čaka na formalno namestitev) ter najbolj reprezentativnih manjšinskih organizacij.

S.T.

BENEČIJA - V nedeljo na Lesah v organizaciji KD Rečan

Rock koncert Hrupno srečanje z zanimimi mladimi beneškimi skupinami

LESA - Kulturnemu društvu Rečan je beneška glasba zelo pri srcu, kar med drugim že dolgo dokazuje predvsem z organizacijo Sejma beneške pesmi. Tokrat pa so se člani kulturnega društva odločili, da priredijo rock koncert, na katerem bodo svoje pesmi zapeli mlade beneške skupine.

Zanimiva prireditev, ki so jo organizatorji poimenovali Hrupno srečanje - rumoroso incontro di giovani band, bo v nedeljo ob 17.30 v telovadnici na Lesah. Nastopile bodo domaćim gledalcem, ki se bodo verjetno množično udeležili koncerta, dobro znanе skupine Dsl, Sons of a gun, Shape, Cu-

njari in BK Evolution. Skoraj vse so igrale med drugimi tudi na zadnjem Sejmu beneške pesmi, ki je bil na sprednu konec novembra, skupina BK Evolution pa je pred kratkim izdala tudi novo zgoščenko KB Unplugged, ki je posvečena nepozabnemu Kekku Bergnachu. (NM)

Med nastopajočimi bo tudi skupina Sons of a gun, ki je med drugim nastopila tudi med lanskimi prireditvami ob praznovanju sv. Ivana v Srednjem (na posnetku)

NM

Vsi modeli bazenov in whirlpoolov, bazenske strehe in dodatna oprema

Sedaj je pravi čas za razmišljanje o bazenih. Da vas ne bo poletje prehitelo.

Bazeni

ROYAL DOLPHIN
www.bazeni.net
Tel. 00 386 330 96 10
TITRO d.o.o. - Bilje 92c
Renče - Slovenija

FINANČNA DRUŽBA FRIULIA - Ukrepi za zaježitev gospodarske krize

Za mala in srednja podjetja petdeset milijonov evrov

Od oktobra do januarja družba že pomagala desetim deželnim podjetjem v težavah

TRST - Deželna finančna družba Friulia je od oktobra do januarja namenila 17 milijonov evrov za podporo podjetij, ki so se zaradi mednarodne gospodarske krize znašla v težavah, za pomoč malim in srednjim podjetjem Furlanije-Julijanske krajine pa ima na razpolago 50 milijonov evrov. Podatke o protikriznih ukrepih Friulie je včeraj predstavil pooblaščeni upravitelj Federico Marescotti. »Veliko se govori o tem, kaj bi morala Friulia narediti v tem težkem trenutku. Dejansko pa smo aktivni že od jeseni,« je bil njegov kratek uvod.

Deželna finančna družba sodeluje s svojim kapitalom in več kot sto podjetji (v Italiji je to redkost). Njen kapital je junija znašal 278 milijonov evrov, 80-odstotni delež ima Dežela FJK. V zvezi z gospodarsko krizo, za kljubovanje kateri bo družba namenila malim in srednjim podjetjem (sa pravi »motorju« deželnega gospodarstva) največ 50 milijonov, naj bi v letu 2009 izvedli od 25 do 27 posegov. »30% raz-

položljivega kapitala vlagamo v podjetja z manj kot 10 uslužbencih, 35% v podjetja z 10 do 50 uslužbencih, ostalo v večja podjetja,« je razložil Marescotti. Pogoji za financiranje so jasni: promet prisilcev ne sme presegati 10 milijonov evrov, načrt morajo imeti preoblikovanje podjetja v kapitalsko družbo, sedež ali vsaj operativna enota pa mora biti v deželi FJK. Marescotti je vsekakor pojasnil, da je predpogoj za sodelovanje podjetnikova pripravljenost vlagati v razvoj lastnega podjetja: »Sredstva, ki jih namenja Friulia, so manjši del razvojnega načrta, v katerem ima glavno vlogo podjetnik.« Podjetje, ki je v zadnjem letu zabredlo v krizo, mora biti načeloma zdravo in razpolagati z dobrim razvojnim načrtom. Prošnje zbirajo tudi na elektronskem naslovu: piano.pmi@friulia.it.

Podjetja, ki so zaradi finančnih težav v zadnjih mesecih prejela sredstva Friulie, so: Stark iz Trivignana (2,5 milijona evrov), Leimholz iz Maniaga (1,1 milijona), ladjedelnice Serigi iz Ogleja

Pooblaščeni
upravitelj deželne
finančne družbe
Friulia Federico
Marescotti

KROMA

(0,6 milijona), Edil Leca (1,2 milijona), DT (1 milijon) in VDA iz Pordenona (0,3 milijona), Sacilese vetraria (0,6 milijona), Europolimeri iz Torviscose (1 milijon), Weissenfels z Bele peči (0,5

milijona) in družba Sintesi (5 milijonov), ki združuje štiri proizvajalce stolov iz Manzana. S slednjo investicijo je četverica podjetij, ki ji je grozil stečaj, obdržala 160 od 200 uslužbencev. (af)

GORICA - Za FJK Ustanovili javno skupno prevozno podjetje

GORICA - V Gorici so včeraj ustanovili skupno deželno javno prevozno podjetje, ki združuje Trieste Trasporti, Saf Udine, Atap Pordenone e Apt Gorizia. Cilj novega podjetja je enoten nastop na evropskem razpisu za podelitev Pogodbe za deželni cestni in pomorski promet v obdobju 2011 do 2020. Novo podjetje, dejansko gre za zadrgo z omejeno odgovornostjo, so poimenovali Tpl Fvg Scarl, sedež pa ima v Gorici. Lastništvo je s 25-odstotnim deležem za vsakega enakomerno porazdeljeno med vsa štiri sodelujoča podjetja. Mauro Vaggagini, predsednik pordenonskega Atapa je predsednik nove družbe, podpredsednik je direktor Trieste Trasporti Piergiorgio Lucarini, pooblaščeni upravitelj pa Silvano Barbiero (Saf). Nova družba bo imela 1.900 zaposlenih, od katerih 1.420 šoferjev, 1.055 avtobusov za medmestni promet, 526 za mestni promet in 120 turističnih avtobusov.

SLOVENIJA - Vpliv gospodarske krize Industrijska proizvodnja decembra nižja za 4%

LJUBLJANA - Industrijska proizvodnja v Sloveniji se je decembra glede na november lani znižala za štiri odstotke. Po podatkih, prilagojenih številu delovnih dni, je bila proizvodnja v medletni primerjavi nižja za 17,5 odstotka. Ob izločitvi vpliva števila delovnih dni je bila proizvodnja v letu 2008 za 1,9 odstotka nižja kot v letu 2007. Kot je včeraj objavil državni statistični urad, je bila proizvodnja industrijskih proizvodov in storitev lanskega decembra v primerjavi z novembrom nižja v predelovalnih dejavnostih (za 4,7 odstotka) ter v oskrbi z elektriko, plinom in vodo (za 1,9 odstotka). Višja je bila v rudarstvu, in sicer za 4,8 odstotka.

Glede na začasne statistične podatke, prilagojene številu delovnih dni, je bila proizvodnja v letu 2008 v primerjavi s proizvodnjo v letu 2007 nižja v ruderstvu (za 1,6 odstotka) in v predelovalnih dejavnostih (za dva odstotka), v oskrbi z elektriko, plinom in vodo pa se je povečala (za 1,1 odstotka).

Proizvodnja ob izločitvi vpliva sezonskih dejavnikov je bila decembra lani

v mesečni primerjavi nižja v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo in v proizvodnji proizvodov za investicije (za 12,1 odstotka oz. za 23 odstotkov), medtem ko se je proizvodnja proizvodov za široko porabo v tej primerjavi povečala (za osem odstotkov).

Po podatkih, prilagojenih številu delovnih dni, je bila lanska industrijska proizvodnja v primerjavi z letom 2007 nižja v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo (za 2,9 odstotka) in v proizvodnji proizvodov za investicije (za 3,4 odstotka), proizvodnja proizvodov za široko porabo pa je bila nekoliko višja (za 0,3 odstotka).

Zaloge industrijskih proizvodov so se po desezoniranih podatkih pri proizvajalcih decembra lani v primerjavi z novembrom znižale za 1,2 odstotka. V področju ruderstva so se zaloge v tej primerjavi povečale za 39,2 odstotka, v predelovalnih dejavnostih pa so se za 1,5 odstotka znižale. Konec lanskega decembra so bile zaloge industrijskih proizvodov za 5,2 odstotka višje kot konec decembra 2007. (STA)

SLOVENIJA - Prizadevanja za rešitev težav slovenskega gospodarstva

GZS proti krizi s podporo podjetjem pri nastopu v tujini in črpanju sredstev

LJUBLJANA - Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) je v odgovor na finančno in gospodarsko krizo pripravila ukrepe, ki so osredotočeni na podporo podjetjem na tujih trigh, črpanje evropskih sredstev ter razvoj in spodbujanje inovativnosti. "To so ukrepi, v katerih vidimo priložnosti," je pojasnil generalni direktor GZS Samo Hribar Milič.

Slovenska podjetja morajo ob zaostrenih razmerah v razvitih Zahodnih državah aktivnejše iskati priložnosti na novih trigh. Kot je na novinarski konferenci v Ljubljani včeraj poudaril Aleš Cantarutti iz Centra za konkurenčnost pri GZS, naj bi v začetku marca začivel strateški svet za internacionalizacijo, v katerega so povabili direktorje 30 največjih domačih izvozno-uvoznih podjetij.

Povezovanje slovenskih podjetij za skupne nastope na tujih trigh naj bi krepili tudi v klubu izvoznikov, podjetjem pa nudili usposabljanje in aktivno podporo pri vstopu in poslovanju na tujih trigh. Skupaj z Javno agencijo RS za podjetništvo in tujie investicije ter drugimi ustanovami bodo med drugim podpirali sestanke na tujini. V GZS načrtujejo letos 16 obiskov gospodarskih delegacij v tujini, gostili naj bi deset tujih delegacij, pravili pa bodo 50 različnih dogodkov s področja mednarodnega sodelovanja.

Eno od področij, kjer GZS vidi možnost za krepitev konkurenčnosti slovenskih podjetij, je okrepljeno črpanje evropskih sredstev. Poleg usposabljanja podjetij si GZS po besedah Cantarutti prizadeva za poenostavitev postopkov za prijavo in poro-

čanje ter za povečanje sredstev za razvojne aktivnosti v podjetjih.

Direktor Špice International Tone Stanovnik je pojasnil, da so v podjetju zgodaj prepoznali potrebo po geografski širitevi trga, povezava računalniških podjetij pri GZS Zitex pa jim omogoča večjo prepoznavnost in prodornost pri nastopu v mednarodnem okolju. Vladi oz. izvajalcem razpisov za sredstva EU na ministerstvih je priporočil večjo inovativnost, saj Slovenija postopke za črpanje evropskih sredstev izvaja zelo konzervativno. "Izjemna birokracia je zamašila ta kanal," je opozoril.

Z njim se je strinjal Tomaz Šavšek iz TPV, ki je za večjo učinkovitost slovenskih podjetij pri pridobivanju evropskih sredstev predlagal dvostopenjski razpis. "Najprej naj se podjetja prijavijo z vsebino, če je ta tehnoško in razvojno prebojna, bi mu agent pomagal pripraviti popolno vlogo," je dejal. Obenem je predlagal združitev vseh agencij, ki podpirajo razvojno-raziskovalne projekte, v eno agencijo.

Hribar Milič je opozoril, da gospodarstvo "v tem trenutku ni v najboljši kondiciji". Podaljševanje plačilnih rokov, ki se je zelo končalo lanskega leta, bo podjetja udarilo v prihajajočih mesecih, obenem pa se bodo zaradi zmanjšanja naročil zmanjševali tudi prilivi. "Pravo krizo pričakujemo konec marca oz. v začetku aprila," je dejal.

Gospodarstvo po njegovih besedah išče nove trge, izvaja regionalizacijo, tudi pri številu zaposlenih. Ukrepi subvencioniranja delovnega časa "le blaži", kar se dogaja v dobrih podjetjih, ne bo prinesel olajšanja podjetjem, ki imajo težave z naročili. (STA)

GOSPODARSTVO

EVRO

1,2967 \$

-0,32

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

10. februarja 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	10.02.	09.02.
ameriški dolar	1,2967	1,3008
japonski jen	118,39	119,21
kitajski juan	8,8598	8,8894
ruski rubel	46,4113	46,7135
indijska rupee	63,1040	63,2190
danska krona	7,4526	7,4520
britanski funt	0,87710	0,87100
švedska krona	10,5205	10,4375
norveška krona	8,6410	8,6620
češka koruna	28,020	27,799
švicarski frank	1,561	1,423
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	287,70	287,90
poljski zlot	4,4495	4,4835
kanadski dolar	1,5866	1,5969
avstralski dolar	1,9400	1,9407
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2510	4,2444
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7031	0,7030
brazilski real	2,9208	2,9170
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,0990	2,0976
hrvaška kuna	7,4380	7,4361

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

10. februarja 2009

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,4468	1,2218	1,6862	1,98
LIBOR (EUR)	1,6587	2,9925	2,070	2,18
LIBOR (CHF)	0,31	0,505	0,643	0,948
EURIBOR (EUR)	1,668	1,989	2,069	2,177

ZLATO

(99,99 %) za kg

22.821,32 € +520,76

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

10. februarja 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	11,33	-0,35
INTEREUROPA	10,34	+3,50
KRKA	58,76	-0,07
LUKA KOPER	24,73	-0,36
MERCATOR	167,95	-0,75
PETROL	278,22	+0,82
TELEKOM SLOVENIJE	126,44	+0,97

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

OGLEDALO

Kaj me danes ločuje od cerkve

ACE MERMOLJA

V času, ko rimsko-katoliška cerkev dokaj intenzivno posega v italijansko družbeno in politično življenje, bi rad zapisal, kaj me danes ločuje od nje. Ni prav, da se ljudje, ki se prepoznavajo v Kristusovem naku nonšalantno vmešujejo v medijsko-politični cirkus, ki se cinično igra s telesom (in sedaj s smrtnjo) Eluane Englaro in s čustvi njene družine. Ni prav, da škofje ploskajo Berlusconiju, ko med volilno kampanjo na Sardiniji sprova v naglici zakonski postopek "ad personam", da bi preprečil zaključek vegetativnega življenga Eluane in izkoristi priložnost za institucionalni spor z Napolitanom, ker bi sam (Berlusconi) rad sedel na njegovem mestu. Ni prav, da Vatikan napada predsednika druge države, ker se po lastni dolžnosti postavlja v bran republikanske in, ne še, teokratske ustanove. Kje sta usmiljenje in molitev? Kje je čistoča kraljestva z drugega sveta in kje resnica tega, kjer marsikdo v želji po oblasti in denarju gazi po blatu in to povsem nonšalantno in brezbrizno do življenga drugih. Ker se vse to dogaja z velikim hrupom, bom svoj odnos do cerkve opredelil čim jasneje. Ko pišem, je Eluana odšla. Vsa vprašanja pa ostajo odprtia.

Pri vprašanju, kaj me loči od rimske cerkve, izvzemam vero v boga. Katoliška ni edina cerkev, ki "skrbi" za vero, slednja pa lahko živi tudi mimo cerkva, čeprav je pomen inštitucij ogromen.

V razmislek ne uvrščam zgodovine cerkve. Z zgodovino ne mislim na to, kar smo v šoli imenovali kot verouk, torej kanoniziran pogled na cerkev in vero. Kot posebna veda obstaja tudi zgodovina krščanstva, ki se pričenja s Kristusom in se nadaljuje z razvojem vere in nato cerkve. V okvir te zgodovine bi postavl še biblistiko, patristiko, to je spise cerkvenih očetov, mnoge dogodke, številne sekte ter najrazličnejše zapise in akte, ki so del zgodovine krščanstva. Ta zgodovina večkrat ne sovpada s kanoniziranimi krščanskimi resnicami, je pa pomembna, razvita z novimi doganjaji in dokumenti ter nas vsestransko bogati. Vsekakor je zgodovina krščanstva eden izmed temeljev evropske in torek tudi moje kulture in civilizacije. Menim, da ljudje premalo vemo o krščanstvu in o tem, kako nas je znamovalo.

V vprašanje, kaj me loči od cerkve in Vatikana, postavljam predvsem cerkveno delovanje v družbi, v politiki, v državnih ustanovah, ki so izven Vatikana. Pričel bi kar pri delitvi telesa od duha. To cezuro je prvi najjasnejši in najgloblje utemeljil sv. Avguštin. Po dolgi, zapleteni in intelektualno izjemno intenzivni poti, ki ga je pripeljal do boga, je Avguštin dokaj logično (zanj in za prehujeno pot) opravil delitev med telesom in dušo. Naše bivanje na svetu je označil s pretresljivo oznako "živa smrt", saj se pravo življenie prične izven telesne in materialne "ujetosti" v bogu, ki je vse in nad vsem. Avguština je dolgo mučilo vprašanje, kakšna je podoba boga in je v zaključkih pristal na obstoječe, vseobsegajoče vendar povsem duhovno bit. Globlje je utemeljil tezo, da smo božja last, glede telesa in telesnosti pa se je Avguštin, ponovno z muko, pričel oddaljevati od užitkov, ki jih lahko prinaša telo s svojimi čuti. Obrazložil je osnovo cerkvene spolne teorije, kjer je spolnost lahko samo v funkciji prokreacije. Zadržanje je imelo usoden pomen vse do danes.

Tu prihaja do prvih nesoglasij. Menim namreč, da sta telo in duša med sabo tesno povezani, da sta s svobodno voljo, ki jo priznava tudi cerkev, "moje" telo in duša na tej zemlji "moja" last. Ta "lastnina" ni brezmejna, saj jo omejujejo etične in moralne medčloveške domene, ki ločujejo dobro in зло in niso "amoralne". Sama cerkev je glede telesa pogostokrat zašla v protislovja. Poznala je asketske in samo-mučeniške prakse, povzdignila je martirij v svetost, čeprav so mnoge takšne prakse ponizevale telo in ne sodijo v moj in danes dokaj splošen moralni čut. Če je človek svet, je sveto tudi njegovo telo, saj smo celota in ne materialna kletka duhovne substance.

Glede užitkov in spolnosti menim, da sodijo v naravno danost in da so naravni dar (božji?). Spolnost je pomemben del ljubezni med moškim in žensko in tudi med istospolnimi ljudmi. Perverzija je v mercifikaciji telesa in v pornografiji, ne pa v spolnosti kot taki. Zato ne sprejemam tez, ki jih je v encikliku Humane Vitae zapisal papež Pavel VI. V času nastanka enciklike se je cerkev srečala z novimi možnimi posegi znanosti in tehnike v spolno življenje in v prokreacijo. Od klonila je zato vsako umetno kontracepcijo in seveda splav. Zakon (v smislu poročnosti) je edini prostor spolnosti, ki pa je namenjena prokreaciji. Spolna abstinensa, ki je v tej luči nujna, je sestavni del zakonskega življenga. Splav, tudi v terapevtske namene, je prepovedan. Te teze so zame nesprejemljive. V sodobni družbi imajo svoje mesto tudi druga preprica, ki ne vidijo v spolnosti, kot sestavnemu delu ljubezni, greha. Ki menijo, da je umetna kontracepcija pridobitev za človeka in človeštvo, saj je v nerazvitih predelih sveta kontrola rojstev eno izmed sredstev za beg iz lakte, bolezni in iz nehumanih človeških razmer. Ni res, da je možno nekontrolirano razmnoževanje. V živilskem svetu se npr. ob preveliči množici istih živali sprožijo mehanizmi, ki reducirajo rodnost. Pogoj je seve-

da ta, da človek ni zlomil naravnega ravnočasa, ki pa zdi, da je vse sorazmerno z možnostmi. Prekomerno število ljudi v določenih predelih planeta Zemlja ni ne ravno in ne vzdržno.

Splav je boleča odločitev, zakoni ga ne zapovedujejo, ne smejo pa preprečiti ženskam, da se odločijo po lastni volji in možnostih. To velja toliko bolj v primerih terapevtskega splava, saj mora ženska odločiti, če je pripravljena tvegati lastno življenje ali bolnega otroka in življenje z njim. Ne politika in ne država nimata te pravice. Verniki lahko svobodno sledijo cerkvenemu nauku. Mislim pa, da je, glede na nizko demografsko rast v Italiji in v industrializiranim svetu, cerkveni spolni nauk problematičen za same veri, ki so prisiljeni živeti v grehu.

Cerkve ima tudi glede nekaterih drugih poslovnih etičnih in moralnih vprašanjih, ki jih sproža tehnologija, stališča, ki jih ne sprejemam. Mislim predvsem na cerkveno razumevanje nedotakljivosti človekovega življenga. Gleda nedotakljivosti življenga je imela cerkev skozi stoletja zelo dvoumna stališča. Če je človek božja last, je po logiki nedotakljiv. Cerkev pa je pogostokrat spregledala ta princip: med križarskimi vojnami, med inkvizicijo, pri osvajanju Amerike, pri nejasnostih Vatikana, ko so ljudje umirali v nacističnih in fašističnih lagerjih. Gleda zadnjega vprašanja ni bil Vatikan primerno jasen in sedanji papež se je znašel sredi nevihte, ker je rehabilitiral škofa, ki zagovarja, da so bila koncentracijska taborišča izmišljotina. Rehabilitacija štirih škofov ultrakonzervativne in protikonske (Vatikan II.) cerkve Marcela Lefevreja, ki je proizvedel prvi moderni cerkveni prelom, je vključila škofa in duhovnike, ki zanikajo obstoj holokavsta. Benedik XVI. se je moral razjasnjevati in obsoditi holokavst, drugače bi tvegal katastrofo v odnosih z Judi. Lefevrovci osvajajo protislovna stališča. V Nemčiji se danes proti Ratzingerju mobilizirajo progresistični katoličani. Nadalje: cerkev veliko časa ni obsodila smrtni kazni in držav, ki jo predvidevajo v svojih zakonih (med njimi tudi ZDA, kjer predsedniki kličejo Boga, naj jim pomaga vladati).

Kljud temu pa cerkev zelo aktivno posega v politiko za preprečitev splava, je proti umetnemu oplojevanju in znanstvenim manipulacijam z zarodki. Prav tako se cerkev boriti proti vsaki obliki eutanazije. Nedovoljno sta znanost in tehnika omogočila posege, ki postavljajo vsem ljudem nemajhna etična in moralna vprašanja. Ne strinjam pa se s cerkvijo, ko prepreduje posege, ki gredo v smeri tega, kar je za človeka dobro. Splav ni dober, ampak sodi v že omenjeno pravico do svobodne izbire glede usode lastnega življenga in življenga "moje" kreatur. Danes pa je npr. povsem jasno, da bodo nekatere bolezni (od raka do parkinsona) ozdravljive le z globinski posegi v genetski ustroj človeka, v najmanjše delčke celice, skratka, v samo naravo telesa. Nekaj drugačega so bili nacistični poskusi, da bi umetno ustvarili popolno (arijsko) raso. Skratka, tudi pri dokaj občutljivih posegih znanih obstaja razmejitev med dobrim in zlom, ki ni le v cerkveni resnici. V tem okviru, ki ga določa nova tehnologija, postaja pomembna pravica do častne in humanne smrti.

Moderne tehnologije omogočajo živeti preko meja, ki jih daje narava. Človek ima pravico do dostojnega življenga in do dostenjstvene smrti. Zato se ne strinjam s cerkvijo, ko brani umetno ohranjanje življenga, umetno prehrano ljudi v popolni komi tudi takrat, ko ti ljudje niso sposobni ne zavesti in niti odločanja, ampak živijo vegetativno. Bolnišnice ne smejo postati mučilnice, človek ima pravico, da se odloči za smrt (ali o njem njegovi najbližji), ko je v bistvu le še bionično bitje. Zagovarjam torej biološki testament in odklanjam možnost, da bi na mojem telesu preizkušali učinkovitost nove aparature, ki so jo ravnokar kupili. Odklanjam trpljenje kot "dar", saj je Kristus umrl, da bi nas rešil trpljenja in ne zato, da bi nam ga povečal.

Cerkve je tako ponovno dvoumna, ko preprečuje umetno oplojevanje in obenem zagovarja umetno življeno. Oboje omogoča izključno tehnologijo. V bistvu odklanjam mil, ki ga ima tudi za katoliško cerkev martirij, ki se uveljavlja v muslimanskih sektah. Toliko bolj odklanjam tovrstna vsiljevanja družbi, politiki in državi.

Nedotakljivost človekovega življenga je pomemben princip proti nasilju, obstajajo pa različne oblike nasilja, tudi tiste, ki jih nad človekom opravljajo inštitucije: državne in cerkvene. Zato zagovarjam etiko ne-nasilne družbe, ki je mila do človeka in njegovega življenga in to v vseh smislih. Odklanjam dogme, fundamentalizme in strogosti, ki vsiljujejo duši in telesu nepotrebno askezo, muke in nepotrebne odpovedi. Toleto huj je, če posegajo v zadnje človekove odločitve državnih zakonov, saj človek ni niti državna last. To in še kaj pa me danes ločuje od cerkve. Sprašujem se: ni morda stvar napuha in volje do moči, ko je cerkev v Italiji zadovoljna, da njena načela brani politika, ki je po svoji praksi hedonistična, pridobitniška in pogansko materialistična, kot je danes tista, ki vodi državo in ima svojega mesijo v materialno "preobremenjenemu" Berlusconiju?

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Vzgojni prijemi

»V znamenju knjige in puške se začne šolsko leto, ki se ujema s fašističnim naborom. V imenu Boga in Italije prisegam, da bom izvrševal dučejevce ukaze in da bom deloval z vsemi svojimi močmi in, če je treba, umrl za idejo fašistične revolucije.«

Ko je malo Tržačan Nereo (zaradi »privacy« ne bomo izdali njegovega priimka), ki je obiskoval tretji razred osnovne šole, napisal v svoj zvezek te besede (besedo »umrl« je pomotoma izpustil), je že tekla pogubna druga svetovna vojna. Šlo je

za predmetni, »vojni zvezek«, v katerega so dučejevi šolarški prepisovali s table vse, kar je nanjo napisal učitelj takratne državljanke oziroma fašistične vzgoje. Država se je namreč takrat istovetila s fašizmom.

Prepričani smo, da se je Nereo do neke mere nalezel takratnih parol. Otroci običajno nimajo dovoljšnega znanja, izkušev in kritičnega čuta, da bi jih taki vzgojni prijemi vsaj deloma ne naznamovali za vse življenje. Sicer v drugih režimih - časovno prejšnji ali poznejši, po vsebinu pa takšnih ali drugačnih - ni bila metoda in-doktriniranja nič drugačna.

PREJELI SMO

10. februar - dan miru in sožitja

10. februarja 1947 - dneva podpisa pariške mirovine pogodbe z Italijo - se Slovenci kot del zmagovalcev protifašistične zavezniške fronte v II. svetovni vojni, spominjamo kot mednarodnega državnega akta, ki je odpravil krvivočno rapalsko mejo in omogočil vrnilje okupirane Primorske matičnemu narodnemu telesu. Italijo pa je Pariška mirovna pogodba med drugim zavezala, da se kot premaganka odreče fašistični ideologiji in organizacijam ter zagotovi sojenje obtoženim vojnih zločinov in zločinom proti miru in človeštvu.

Na tem mednarodnem aktu in drugih, izpeljanih iz njegovih določil, temelji povojni mir v Evropi in izvira položaj osvobojene in suverene Republike Slovenije, kakor tudi meddržavni soseski odnosi med Republiko Italijo in Republiko Slovenijo.

Današnja Italija sprejema Pariško mirovno pogodbo kot krvico za njene nacionalne interese, predvsem rapalsko mejo, ki se ji nče odkrito odreči. Dan njenega podpisa,

10. februar, je v ta namen obtožujejoč proglašila za državni praznik spomina na fobe in eksodus italijanskega prebivalstva iz Istre kot žrtev slovanskega krvivočnega nasilja, etničnega čiščenja in ekspanzionizma. K taki opredelitev je pred tremi leti še posebej pridal gorov italijanskega predsednika Napolitana, ko krvic za vojna nasilja obtožuje žrtev tega nasilja, ko žrtev proglaša za krvnike! O fašizmu in njegovih zločinah pa ničesar!

Nato potvrjanje zgodovinskih dejstev in obtožbe, ki jih predsednik Napolitano da danes ni preklical ali popravil, se je slovenska javnost odločno odzvala. Še bolj prizadeto pa smo protestirali primorski Slovenci in borce NOB! Naš odgovor je bil: Nikoli ne bomo pozabili!

Ne bomo pozabili prvih fašističnih vandalskih dejanj, požiga Narodnega doma v Trstu 1920. leta in drugih razdejanj sistematičnega nacionalistično-fašističnega terorja, sodnih procesov Posebnega sodišča za varstvo države, ki je od 1927. do 1941. leta na 131 procesih obsodilo 442 Slovencev in Hrvatov na 4.893 let in izreklo 42 smrtnih kazni z osem usmrćenimi slovenskimi rodoljubi. Ne bomo pozabili kraljevsko-fašističke okupacije aprila 1941. leta, koncentracijskih taborišč Raba, Gonarsa, Renicija in številnih drugih, pobojev in streljanja talcev, Gramozne Jame, požigov domov in vasi, Ustja na Vipavskem in še neštetno drugih. Po ukazu Mussolinija v Gorici: »Pobjite vse moške te preklete rase!« in navodilu generala Robottija: »Ubija se premalo!«, so italijanski okupatorji usmrtili 1.569 Slovencev in Slovenk. Skupno število člove-

ških žrtev na Primorskem pa je znašalo 14.658, oziroma 5,6 % vsega prebivalstva! Kljub obveznostim, ki jih je Italiji določila mirovna pogodba, nihče izmed 800 Združenim naredom prijavljenih italijanskih vojnih zločincev (razen enega) ni prišel pred zasluzeno sodiščo.

Tudi noben italijanski državnik še do danes ni obžaloval in se opravil za okupacijo in z njim vsemu slovenskemu narodu prizade to zlo!

Slovenci obžalujemo in obsojamo trajne pojave maščevanja in zločinov, katerih žrtev so bili po vojni nedolžni pripadniki italijanske narodnosti.

Bojimo pa se, da bomo enakih provokativnih obtožb in netenja medsebojne nestrenosti deležni vse dokler ne bodo v Italiji tako kot v Sloveniji uradno objavili Poročila slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije o slovensko-italijanskih odnosih 1880 - 1956 - sporazumih ugotovitev, ki dejstva preteklosti postavljajo na pravo zgodovinsko mesto! Da pa prav izkrivljena dejstva in potvarjanje zgodovinske resnice služijo stalnici italijanske politike dolgoročnih interesov in ciljev, nakazuje stopnjujoče se ponavljanje kampanje o moralnem dolgu Slovenije in Hrvaške zaradi genocida nad Italijani samo zato, ker so bili Italijani. Ob tem ne velja prezreti prizadevanju italijanske politike o takoj imenovan nadgradnji Osimskih sporazumov na račun sprejetih in veljavnih mednarodnih sporazumov, položaja in pravic slovenske manjšine kakor tudi prikritega poskusa omejevanja slovenske suverenosti z dodeljevanjem italijanskega državljanstva slovenskim državljanom na območju pod Italijo okupirane Slovenskega Primorja. Zanemariti tudi ne velja spora med Slovenijo in Hrvaško kot »pomognega orodja« italijanske diplomacije in njenih interesov v odnosu do obeh sosednih držav v njunem prostoru.

Iskreno podpiramo nedavno izjavo Predsednika republike dr. Danila Türk-a o etičnem deficitu Italije v zvezi z zgodovinsko dedičino fašizma in o potrebi utrjevanja priateljstva in bratstva med sosednima narodoma! 10. februar - dan podpisa P

PRIMER ENGLARO - Včeraj obducirali truplo v ponedeljek umrle paciente po 17 letih kome

Eluano bodo pokopali v Paluzzi Napolitano: Potreben je razmislek

Parlament naj bi v kratkem odobril zakon o biološki oporoki - Jutri manifestacija Demokratske stranke

TELEVIZIJA Bolj kot Eluana, Federica!

V nepredstavljivem, nedostojnjem ponedeljkovem televizijskem ženskem dvoboju med shirano, izmučeno, končno odrešeno Eluano in bujno raslo blon-dinko Federico je zmagala slednja. Njen odhod iz umetne hiše Velikega brata je zbral pred TV ekrani rekordnih 7 milijonov 900 tisoč gledalcev, skoraj dvačet več (4 milijone 300 tisoč) od koničnega odhoda Eluane Englaro s tega sveta, ki mu je vedno prisotni Bruno Vespa posvetil posebno izdajo svoje paradne oddaje od televizijskih vrat do vrat. Moška »žrtev« dvoba je bil Enrico Mentana, založniški direktor Berlusconijevega Canale 5, ki mu ni uspeло prepričati založnika (in bogatih sponzorjev), da bi za en večer vendarle utišali kraval vse bolj razgajenih mladcev in mladenk Velikega brata in se spostljivo zazrli v misterij življenja in smrti.

Italijanske gledalce je bolj kot poslednja dilema in vse, kar se je ob njej humanega in nehumanega zgodilo, očitno zanimalo resničnostno aktualno vprašanje, ali bo Federica izključena iz najbolj gledane italijanske hiše, potem ko je pred dnevi zalučala kozarec v soigralca. Veliki brat je ves teden s TV vložki in reklamo umetno tempiral dogodek tako, da je ustvaril pričakovanje, ki ga je bilo treba potešiti. Še Orwell bi mu cestital.

Podobno, a z drugačnim, človeškim nabojem, je bilo - po drugi strani - pričakovanje o razpletu življenjske zgodbe Eluane Englaro.

Nitki resničnega življenja in umetno ustvarjene radovednosti sta se vistem večeru pretrgali. In zgodilo se je, da so se preko TV ekranov iskrene solze pietete premesale z lažnim vzdihovanjem za izgubljenim televizijskim rajem.

Gledalci na Škornju so bolj verjetno slednjim. Kar sploh ne čudi. V družbi, ki poveličuje nališpano lepoto, silikonsko privlačnost in uspeh za vsako celo, je bila živa Federica mnogo bolj resnična od krake, poražene, že davaj nrtve Eluane.

M.K.

Posmrtnne ostanke Eluane so včeraj iz videmskega zdravilišča La Quiete prepeljali v bližnjo bolnišnico Santa Maria della Misericordia za obdukcijo

ANSA

VIDEM, RIM - V videmski bolnišnici Santa Maria della Misericordia so včeraj popoldne obducirali truplo 38-letne Eluane Englaro, ki je umrla v ponedeljek ob 19.35 (in ne ob 20.10, kot so prvotno sporočili) po 17 letih vegetiranja v komi v bližnjem zdravilišču La Quiete. Tik pred tem je truplo obiskal njen oče Beppino Englaro. Iz Lecca, kjer živi, je prišel v prvih popoldanskih urah skupno z ženo Saturnio, ki je sicer hud do bolna.

Ob tem se je razvedelo, da bodo Eluano pokopali v Paluzzi v Karniji, od koder prihajajo Englarovi. Ležala bo v grobu ob svojem starem očetu Giobatti. Sicer pa jo bodo na ocetovo željo po prej kremirali. Pogreb bo strogo zasebne narave, posmrtnne ostanke pa bo blagoslovil krajevni župnik Tarcisio Puntel.

Včeraj je močno odjeknilo pričevanje televizijske novinarke RAI Marinelle Chirico iz Trsta, ki je v nedeljo kot družinska prijateljica lahko pogledala Eluano. »Videti jo na postelji je bilo pretežljivo. V primerjavi s slikami, ki jih vsi poznajo, je bila neprepoznavna,« je dejala. »Bila je popolnoma negibna, bolničarji pa so jo morali vsaki dve uri premeščati, da bi preprečili nastanek ran od ležanja. Ustvarila je imela ranjena, saj ta del telesa ni bilo mogoče zaščititi,« je pristavila.

Kaže, da obdukcija ni ugotovila nobene anomalije pri smrti Eluane Englaro. Razvedelo pa se je, da je videmski zdravniški zbornica uvedla postopek proti zdravniku, ki so delovali pri odklopu Eluane od naprav za umetno hranjenje. Kaže, da gre za dolžnostno preverjanje, ali so ravnali v skladu s kodeksom medicinske deontologije.

Polemike, ki so se v ponedeljek po Eluanini smrti izredno zaostrike, so se včeraj nekoliko pomirile. Predsednik republike Giorgio Napolitano je na včerajšnji slovesnosti ob dnevu spominjanja na žrtev fojb in eksodusova povabil vse k skupnemu razmisleku.

Državnemu poglavaru se je včeraj javno opravičil načelnik skupine Ljudstva svobode v senatu Maurizio Gasparri, ki je v ponedeljek zvečer Napolitana obtožil, čeprav ne poimensko, da je kriv za Eluanino smrt, ker ni hotel podpisati vladnega odloka proti prekiniti umetnega hranjenja. »Nobenega nisem hotel žaliti, še najmanj predsednika republike, ki ga spoštujem; če pa sem ga žalil, se mu opravičujem,« je povedal v izjavi za tisk. Gasparrija je med drugimi že v ponedeljek osvrnil njegov donedavni strankarski vodja, sedanji predsednik poslanske zbornice Gian-

franco Fini, ki je dejal, da bi se moral Gasparri naučiti, kako se drži jezik za zobmi.

Medtem je senat umaknil iz obravnavi zakonski osnutek proti prekiniti umetnega hranjenja bolnikov, ki niso v stanju skrbeti zase. Na predlog desne sredine pa je odobril resolucijo s podobno vsebino. V tistem delu, ki govori proti prekiniti umetnega hranjenja, so jo poleg senatorjev desne sredine podprtli tudi štirje predstavniki Demokratske stranke (Rutelli, D'Ubaldo, Baio in Gustavino). Senat se je s tem tudi obvezal, da bo v roku dveh tednov začel obravnavati na plenarnih zasedanjih zakonski predlog o biološki oporoki, ki naj bi spoštoval nakazano načelo.

Sicer pa se včeraj polemike niso povsem polegle. Razni predstavniki Vatikana oz. Katoliške cerkve so ponovili, da Eluana ni umrla, pač pa je bila umorjena. Beneški župan Massimo Cacciari je ob tem vzkeljal. »Kdor to trdi, ni škal, ampak je preprosto neumen,« je dejal.

Jutri pa bo Demokratska stranka priredila v Rimu manifestacijo v obrambo ustave in proti napadom na predsednika republike. Manifestacija bo na Trgu Santi Apostoli z začetkom ob 18. uri, na tej pa bo govoril bivši predsednik Oscar Luigi Scalfaro.

KITAJSKA - Priznanje prejel tudi v Benetkah Častno meščanstvo Rima dalajlami razburilo Peking

PEKING - Potem ko je tibetanski duhovni voditelj dalajlama v ponedeljek postal častni meščan Rima, so oblasti v Pekingu včeraj opozorile, da utegne odločitev rimske občine škoditi odnosom med Kitajsko in Italijo. Italijanska vlada je medtem včeraj potrdila svojo »močno podporo« politiki ene Kitajske.

»Izražamo močno nezadovoljstvo v ostro nasprotovanje ... Upamo, da bo italijanska stran pomisleke Kitajske vzela resno in nemudoma sprejela učinkovite ukrepe za odpravo negativnih posledic ter zaščito dobrega razvoja dvostranskih odnosov,« je sporočila tiskovna predstavnica kitajskega zunanjega ministrstva Jiang Yu.

Kakšne ukrepe točno Kitajska pričakuje od Italije, Jiangova ni pojasnila, so pa na italijanskem zunanjem ministrstvu že potrdili »močno podporo italijanske vlade politiki ene Kitajske« ter pojasnili, da delujejo mestne oblasti neodvisno od vlade. »Italijanska mesta so avtonomna in sprejemajo

DALAJLAMA
TENZIN GYATSO

ANSA

odločitev povsem neodvisno od vlade,« so sporočili z ministrstva. Dalajlama je v ponedeljek prejel častno meščanstvo Rimav znak priznanja za nenasilno delovanje za neodvisnost Tibeta in za spoštovanje človekovih pravic. Podobno priznanje je včeraj prejel v Benetkah. Tibetanski duhovni voditelj pa je včeraj v Baden Badnu v Nemčiji pred približno 600 povabljenimi gosti prejel tudi prestižno nemško medijsko nagrado, ki jo od leta 1992 podeljujejo osebam, ki so pomembno vplivale na družbeno in politično življenje.

VATIKAN - Danes bo minilo 80 let od podpisa lateranskih sporazumov med Svetim sedežem in Italijo, na podlagi katerega je 11. februarja leta 1929 nastala Vatikanska mestna država. Sveti sedež je ob tej priložnosti pripravil različne slovesnosti, med drugim razstavo o Vatikanu, znanstveni simpozij in koncert irskih glasbenikov.

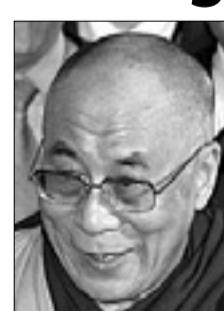
Sporazumi, ki sta jih podpisala fašistični diktator Benito Mussolini in državni tajnik tedanjega papeža Pija IX. Pietro Gasparri, so med drugim določili ozemeljsko neodvisnost vatikanske države, priznavali popolno suverenost Svetega sedeža nad 23 objekti znotraj Rima in pet zunanjih njega ter opredeljevali odnose med vladom in Cerkvio v Italiji. Prav tako so sporazumi Svetemu sedežu zagotovili odškodnino za izgubo papeške države leta 1870, ko je zaradi oblikovanja združenega kraljestva Italije prišlo do njene ukinitev, ter dobro vode in električne.

Z ustanovitvijo Vatikana, ki je ta-

ko postal subjekt mednarodnega prava, sta Sveti sedež in Italija dokončno zglasila spor, znan kot »rimsko vprašanje«, ki je nastal zaradi ukinitev papeške države. Po podpisu sporazumov je papež Pij XI. dejal, da je sklenjeni dogovor »Italijo vrnil Bogu, Boga pa Italijanom«.

Kot je konec januarja napovedal predsednik uprave Vatikana, kardinal Giovanni Lajolo, bo Vatikan obletnico svoje ustanovitve, ki je državna, kot je to določil prvi dogovor, sklenjen leta 1929, se bodo predstavniki Vatikana na italijanskem velenosti pri Svetem sedežu sestali z visokimi političnimi predstavniki Italije. Slovesnosti naj bi se udeležil italijanski predsednik Giorgio Napolitano, premier Silvio Berlusconi in papež državni tajnik Tarcisio Bertone. Kot je v uvodniku v vatikanskem poluradnem glasilu L'Osservatore Romano zapisal urednik časopisa Giovanni Maria Vian, so odnosi med Italijo in Vatikanom danes »odlični« ter bi jih lahko imeli za vzor. (STA)

OBLETNICA - 11. februarja 1929 podpisali lateranske sporazume Razstava, simpozij in koncert ob 80-letnici ustanovitve Vatikana

Časnikar Enrico Mentana prelomil z Mediasetom

RIM - Televizijski časnikar in voditelj Enrico Mentana ne bo več delal na televizijskih mrežah Berlusconijevega Mediaseta. Do preloma je prišlo v ponedeljek, ko je Mentana brez uspeha predlagal, da bi mreža Canale 5 posvetila izredno oddajo Matrixa smrti Eluane Englaro. Toda vodstvo mreže je predlog odbilo in raje poslalo v eter Velikega brata, kot pišemo na drugem mestu. Zaradi tega je Mentana odstopil kot založniški direktor mreže Canale 5, vodstvo mreže pa je njegov odstop sprejelo. Časnikarji televizijskega dnevnika TG5 in televizijskih novic Videonews so v znak solidarnosti z Mentano soglasno oklicali stavko za torek, 17. t. m.

Istat beleži hud padec industrijske proizvodnje

RIM - Proizvodnja italijanske industrije je v lanskem decembru padla za 12,2 odstotka v primerjavi z decembrom leta 2007, v primerjavi z lanskim novembrom pa za 2,5 odstotka. To ugotavlja italijanski statistični zavod Istat, ki tudi opozarja, da je bila celotna lanska italijanska industrijska proizvodnja v primerjavi z letom 2007 nižja za 4,3 odstotka, kar predstavlja največji padec od leta 1991. Še posebej trpi avtomobilsko industrijo, ki je v lanskem decembru v primerjavi z decembrom leta 2007 zabeležila kar 48,9-odstotni padec. V lanskem letu pa se je proizvodnja avtomobilov v primerjavi z letom 2007 znižala za dobrih 18 odstotkov. Črnogled se tudi napovedi Zveze italijanskih industrijev Confindustria: njen študijski center namreč opozarja, da zaradi krize in padca industrijske proizvodnje utegne italijanski bruto domači proizvod v letošnjem letu pasti tudi za 2,5 odstotka.

Romunija: italijanska vlada poziva k ksenofobiji

BUKAREŠTA - Romunski zunanjji minister Cristian Diaconescu je v izjavi za romunski državni radio obžaloval, da nekateri predstavniki italijanske vlade pozivajo k ksenofobiji. Obsodil je kazniva dejavnja, ki so jih v Italiji zagrešili njegovi sodržavljeni, istočasno pa tudi tiste italijanske politike, ki krivido posameznikov zvrčajo na ves romunski narod. »Tako obneganje ni evropsko,« je podčrtal Diaconescu in obžaloval, da skupina kriminalcev škodi ugledu Romunije v svetu.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Sreda, 11. februarja 2009

7

10. FEBRUAR - Svečanost na Kvirinalu ob prisotnosti predsednika republike

Napolitano: Italija ne pozablja na krivice, prizadejane Slovencem

Ne more pa pozabiti na trpljenje Italijanov - Spomin na izkušnjo fašizma - Pozitivno o Türkovem pojasnilu

Italija ne pozablja na krivice, ki jih je pod fašizmom in med drugo svetovno vojno utrpel slovenska manjšina, prav tako pa ne more pozabiti trpljenja, ki so ga utrptili Italijani brez vsake krivde. Tako je na svečanosti ob dnevu spominjanja na fojbe in eksodus, ki je potekala včeraj na rimskem Kvirinalu, dejal predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je podelil spominske kolajne svojcem 34 žrtv povojnih pobojev.

Na slovesnosti, ki so ji med drugimi prisostvovali predsednika senata in poslanske zbornice Renato Schifani in Gianfranco Fini, predstavniki ezulskih združenj in tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, je Napolitano poudaril, da ni razlogov za polemike proti Italiji, ki se je vrnila k demokratičnemu življenju tudi zahvaljujoč se pogumu in žrtvi članov protifašističnega odporniškega gibanja in ki želi živeti v miru in sodelovati z novonastalimi demokratičnimi državami na njenih mejah. Dan spominjanja je namreč odgovor na zahtevo po človeškem in institucionalnem priznanju, na katerega se je čakalo predolgo, to pa nima nič z zgodovinskim revizionizmom, revanšizmom in nacionalizmom: »Spomin, ki ga negujemo, je predvsem spomin na trdo izkušnjo fašizma in zgodovinskih odgovornosti fašističnega režima ter njegovih napadalnih in vojnih puštolovščin,« je opozoril Napolitano in pri tem omenil enačni člen ustawe, ki zavrača vojno.

»Ne pozabljam in brišemo ničesar: niti trpljenja, ki je bilo prizadejano slovenski manjšini in letih fašizma in vojne. Seveda pa ne moremo pozabiti trpljenja, do grozljive smrti, ki je bilo prizadejano Italijanom, ki so bili popolnoma brez vsake krivde. In ne moremo ne čutiti bližine s tistimi, ki so vsekakor trpteli izkoreninjenost, kar je prav, da se popravi z objektivnim zgodovinskim pregledom in z ovrednotenjem kulturnih identitet, jezikov in tradicij, ki jih ni mogoče izbrisati. Nobene identitete ni mogoče žrtvovati ali držati na obrobu združene Evrope, ki želimo, da raste tudi skupaj z demokratično Slovenijo in Hrvassko,« je dejal Napolitano, katerega veselijo pojasnila slovenskega predsednika Danila Türk-a. Nove generacije ne smejo dopustiti, da na prijateljstvo med državama vplivajo krivde in delitve preteklosti, je prepičan Napolitano, ampak morajo delati za resnico in pravico v duhu miru in evropske integracije, pri čemer naj počashtijo spomin na žrtve in bolečino preživelih s pogledom v prihodnost.

Predsednik države
Napolitano

ANSA

LJUBLJANA - Po nemški izdaji iz leta 2007

Včeraj v slovenščini izšel zbornik Fojbe. Primer psihopatološke recepcije zgodovine

V Sloveniji je na dan, ko se v Italiji obeležuje dan spomina na fojbe, izšel zbornik, ki poskuša pri predstavitvi dogodkov, povezanih s fojbami, preseči dosedanje enostransko zgodovinopisja na tem področju in njegove nacionalne okvire, so na predstavitvi povedali avtorji. Zbornik je plod sodelovanja zgodovinarjev, filozofov in psihanalitikov. Zbornik Fojbe. Primer psihopatološke recepcije zgodovine, ki je leta 2007 že izšel v Nemčiji, prinaša besedila strokovnjakov s področij zgodovine, filozofije in psihanalize, ki delujejo v slovenskem in italijanskem prostoru. S tovrstno sestavo so po besedah ene od urednic, italijanske zgodovinarke Luise Accati, poskušali preseči nacionalistične okvire in občutke, ki preprečujejo »hladno preučevanje« dogodkov, ki je v resnici potrebno.

Kot v uvodni besedi pojasnjuje druga urednica, psihanalitičarka Renate Cogoy, so se pod imenom fojbe v zgodovino zapisali dogodki proti kon-

cu drugi svetovne vojne, ki so se zgodili v severovzhodnem mejnem področju Italije, v Sloveniji in na Hrvaškem. Takrat je prišlo do pobojev tudi civilnega prebivalstva, katerih trupla so nato odstranili v skalnata kraška brezna, imenovana fojbe.

Eden izmed avtorjev, slovenski filozof in sociolog Igor Pribac, je včeraj pojasnil, da knjiga ne prinaša novih zgodovinopisnih spoznanj glede teh dogodkov, temveč je oblikovana v zvezi z usodo teh dejstev v Sloveniji, Italiji ter evropski javnosti. Avtorji knjige so si za najpomembnejši cilj postavili izvzeti zgodovino manipulacij politike in okrepite glasove, »ki v medsebojnem prepoznanju odgovornosti in vpletjenosti vidijo pot in izhod, ki vodi k mirnemu sožitju«, je dejala Accatijeva. Ob tem je kot zgled odgovornega in resnoljubnega odnosa do zgodovine, ki se loči od manipulativnega, izpostavlja nedavno poteko nemške kanclerke Angela Merkel, ki je papeža Benedikta XVI. s pozivom, naj se jasno iz-

jasni glede zanikanja holokavsta s strani britanskega škofa, opozorila, naj ne podcenjuje pomembnosti in odgovornosti glede zavajanja v zvezi z zgodovino.

Še ena avtorica, zgodovinarka Marta Verginella, je pojasnila, da je knjiga nastala predvsem ob burnih odzivih na italijanski film Srce v breznu. Članki v zborniku na film gledajo kot na poljudno predstavitev polpretekle zgodovine, ki s svojim ponostavljanjem in enostransko opozarja na nevarne posledice instrumentalne politične rabe zgodovine.

Pri ustvarjanju zbornika, ki je izšla kot 150. knjige zbirke Krt založbe Krtina, so poleg omenjenih sodelovali še psihanalitik Pavel Fonda, filozof Giovanni Leghissa in zgodovinar Giacomo Todescini. Verginella je dodala, da si prizadejava, da bi knjiga izšla tudi v Italiji, pri čemer eno izmed težav predstavlja tudi interdisciplinarnost knjige. (STA)

10. FEBRUAR - Osrednja komemoracija na bazovski fojbi

Spomin v znamenju sprave in miru

Škof Ravignani: Take tragedije se ne smejo nikdar več ponoviti - Podelili kolajne svojcem žrtev fojb - Razstava v deželnem svetu - Unije Istranov v Rodiku včeraj ni bilo

Polaganje vencev k spomeniku na bazovski fojni

KROMA

»Obvezen je spomin na te tragične dogodke, ki morajo biti v opomin, da se take tragedije ne smejo nikdar več ponoviti. Ta spomin ne sme nikdar zbledeti, ker je treba ščititi človeško dostojanstvo, prihodnost pa mora biti v imenu resnice in pravičnosti v znamenju sprave in miru.« To je poudaril tržaški škof Evgen Ravignani med pridigo na bazovski fojni, kjer je bila včeraj dopoldne glavna komemoracija ob dnevu spominjanja. To je bil vrhunec pobud, ki jih je ob 10. februarju privedil odbor za žrtev fojb v sodelovanju z občinsko in pokrajinsko upravo. Prireditve so se začele v ponedeljek, ko so predstavniki Unije Istranov in Lege Nazionale položili vence na Griču sv. Justa in na Trgu Rosmini.

Svečanosti na bazovski fojni so se med ostalimi udeležili podstajnik na ministrstvu za okolje Roberto Menia, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, deželna odbornica Alessia Rosolen, predsednik občinskega sveta Sergio Pacor in župani okoliških občin oz. njihovi predstavniki, prefekt Giovanni Balsamo in kvestor Francesco Zonno. Po dvigu italijanske zastave

in izvajjanju italijanske himne prek zvočnikov (v začetku so zadonele note pesmi Le ragazze di Trieste) so položili vence na spomenik. Sledili so maša, branje molitve za žrtev fojb in branje nekaterih poezij, ki so bile občuteno recitirane. Predsednik odbora žrtev fojb Paolo Sardos Albertini je posvetil komemoracijo 29-letnemu Dariu Pitacu. »Ta je leta 1945 v Trstu praznoval prihod Italije, pa so ga titovci odpeljali neznamenito kam in se je na njim izgubila vsaka sled,« je povedal. Njegovi sestri so na prefekturi podelili kolajno.

Popoldne so v deželnem svetu predstavili knjigo Luigina Vadorja ob 50. obletnici nastanitve istrskih ezulov v kraju San Quirino blizu Pordenona in odprli temu posvečeno fotografsko razstavo. V gledališču Verdi je bil koncert, ki ga je priredila zveza ezulskih združenj in sta ga izvedla orkester in zbor gledališča Verdi. Predsednik republike Giorgio Napolitano je na kvirinalu podelil 34 kolajn sorodnikom žrtev fojb, do datnih deset kolajn pa so podelili na tržaški prefekturi. Sinoči je bila nazadnje na bazovski fojni baklada, ki je jo priredila sku-

pina mladih NZ Azione giovani.

V Rodiku, kjer je predsednik predsednik Unije Istranov Massimiliano Lacota 10. februarja lani privedil ezulsko komemoracijo (hotel je položiti venec k breznu, v katerem naj bi končalo 97 finančnih stražnikov, ki so jih v maju leta 1945 odpeljale jugoslovanske čete) in dobil tudi slano globbo, pa se tokrat s tostran meje ni pojaval nihče. Lacota je bil sicer napovedal, da bo ezulski organizacija »tudi letos obiskala fojbo čez mejo«. Izrazil je upanje, da tokrat ne bo problemov in s tem v zvezi razodel, da je tudi pisal slovenskemu predsedniku Danalu Türk-u in premjeru Borutu Pahorju. Toda vaščani so ga pri vhodu v opuščen rudniški rov (v katerem naj bi bili zaprti finančarji), več ur čakali zaman. Ko bi Lacota prišel v Rodik, bi vsekakor težko nadaljeval. Domačini, s katerimi je bil tudi poslanec v Državnem zboru Srečko Prijatelj, so namreč na cesto postavili barikade in je bil zato vhod v vas onemogočen, območje pred jamo pa so celo polili z gnojnicami. Kaže, da bo delegacija ezulov šla v Rodik konec meseca. AG.

OBČINA TRST - Zdravstveni okraj na Opčinah in vojašnica pri Banih

Občinski proračun 2009: »pozabljivostik mestne uprave

Celo vrsto posegov na Vzhodnem in Zahodnem Krasu preložili na prihodnja leta

Tržaški občinski odbor župana Roberta Dipiazze je 14. oktobra 2002 odobril odlok št. 613 z naslovom Triletni program del 2003-2005. V njem je na strani 9 četrtega svežnja dokumentov napovedana »gradnja jasli in otroškega vrtca v Bazovici z značilnostmi bioarhitekture«. Pomembno javno delo na Vzhodnem Krasu, za katero je dala pobudo že prejšnja Illyjeva levosredinska uprava, je bilo vključeno v časovno razpredelnilo leta 2003, predvideni strošek je znašal 2 milijona 325 tisoč evrov.

Rečeno - storjeno? Kje pa! Minilo je dobro šest let, 19. januarja letos je Dipiazzov mestni odbor odobril odlok o občinskem proračunu za leto 2009 in triletni program javnih del 2009-2011, v katerem se je (na strani 221) spet znašla znana postavka »gradnja jasli in otroškega vrtca v Bazovici z značilnostmi bioarhitekture«. A v najnovejšem dokumentu je »zdrknila« v leto 2011 (!), predvideni strošek pa je nekoliko »shujšal«: milijon 900 tisoč evrov.

V najnovejšem programu je tudi predvideno, koliko časa bo potrebno za načrtovanje in gradnjo. Nova, prepotrebna struktura bo zgrajena v 56 mesecih. Pomeni, da bo - če bo šlo od letos dalje vse v najboljšem redu, brez zahtev in novih zamikov - dokončana v drugi polovici leta 2014. To je več kot 11 let po prvotnem načrtu.

Primer novih jasli in vrtca v Bazovici ni osamljen primer. Ko je prišel v preteklih tednih občinski odbornik za finance Giovanni Battista Ravidà predstaviti občinski proračun na seji zahodnokraškega in vzhodnokraškega rajonskega sveta, so ga svetniki leve sredine opozorili na številne druge že pred leti predvidene posege, ki jih je mestna uprava že večkrat preložila iz leta v leto. Občinski odbor ni prisluhnih zahtevam, ki sta jih oba svetova posredovala že lansko jesen, zato ni čudno, da sta oba rajonska sveta izrekla negativno mnenje o proračunu.

Ob razpravah smo objavili seznam javnih del, ki jih namerava Dipiazzova uprava opraviti na ozemlju obeh rajonov v letošnjem letu. V priloženih tabelah so omenjeni še posegi, predvideni na Vzhodnem in Zahodnem Krasu in letih 2010 in 2011 ter dela na slovenskih šolah v drugih predelih tržaške občine (v triletni 2009-2011) in pomembna gradnja čistilne naprave v Barkovljah (2009).

Med posegi na šolskih poslopijih je za letošnje leto predvidena le obnova stavbe slovenske osnovne šole Ivana Grbca in italijanske osnovne šole De Marchi v Škednu. Preostali štirje posegi na šolah Finžgar (Barkovlje), Gregorič-Stepančič (Sv. Ana), Levstik (Prosek) in Kosovel (Opčine) so bili preloženi na prihodnje leto. Za poslopje osnovne šole Marice Gregorič-Stepančič in otroškega vrtca Jakoba Ukmarja v Ul. Fianona je postal zamik prava stalnica. Ta postavka je bila vključena že v proračun za leto 2003 (sicer z malce popočenim imenom »Gregoric e Stepan«). Odteklo je Dipiazza le prelagal, iz česar gre sklepati, da šolskega posloposja pri Sv. Ani ne namerava obnoviti, čeprav je v njem domicil mednarodno zaščitene slovenske šole.

V 285 strani obsežnem programskem poročilu, priloženem letošnjemu proračunu, je pristnosti slovenske manjšine namenjenih le nekaj vrstic, in še to zelo posredno. Tako so med »strateškimi osmi delovanja županovega kabineta« omenjene »pobude za povečanje priložnosti, ki jih ponuja širitev Evropske unije proti vzhodu, da bi mesto Trst postal glavno mesto tega razširjenega območja«. V službe splošnega tajništva je vključena »prevajalska služba za prevajanje aktov tudi novinarskega značaja in prevajanje na rajonskih sejah za izvajanje določil zakona št. 38/2001«. Med dejavnostmi prevajalske službe pa je »posebna pozornost namenjena občanom slovenskega jezika v okviru izvajanja določil zakona št. 38/2001 o zaščiti slovenske manjšine.« Prevajalski urad nadalje, »s posebno pozornostjo na slovenskega jezika omogoča» interakci-

»Fata morgana«:
načrt novih jasli in
otroškega vrtca v
Bazovici

jo med ustanovo in subjekti jezika, ki je drugačen od italijanskega.«

In to je tudi vse.

V proračunu in v priloženem triletnem načrtu javni del pa še marsikaj manjka. Na zadnji seji vzhodnokraškega rajonskega sveta so svetniki opozorili odbornika Ravidàja na gradnjo sedeža novega socio-zdravstvenega okraja. Sosvet jo je vključil med prioriteta dela, Dipiazzov odbor je sploh ni vzel v poštev.

Delo je bilo vključeno že v triletni načrt 2003-2005. Predvideni strošek je znašal 980 tisoč evrov, predvideni začetek del leta 2005. V načrtu je bilo omenjeno tudi, koliko časa bi morala gradnja trajati: 52 mesecov. Ko bi začeli takrat graditi novo prepotrebno strukturo, bi jo to pomlad že dokončali.

Načrt pa je splaval po vodi: sedeža novega socio-zdravstvenega okraja ni in ga tudi še dolgo ne bo, saj ga je mestna uprava kratko malo izbrisala iz seznama javnih del.

Neprijetnem »seznamu izbrisanih« se je znašla tudi nekdanja vojašnica pri Banih. Občinska uprava je leta 2003 obljubljala njen prenovo. V načrtu del je predvidela dva izdatna posega: leta 2004 in višini 6 milijonov 456 tisoč evrov, leto kasneje pa v višini treh milijonov 98 tisoč 800 evrov. Skupno več kot 9 milijonov evrov in pol. Šest let pozneje so Dipiazza in njegovi vojašnici pri Banih črtali iz proračuna.

Ena od postavk iz proračuna 2003 pa je bila na Vzhodnem Krasu vendarle imenitno izvedena: poseg na bazovskem šohtu. Takrat predvidenim 362 tisoč evrov se je leto kasneje »pripružil« državni prispevek, ki ga je od desnosredinske vlade »preprosil« poslanec Menija. Z nekaj več kot 800 tisoč evri

je bilo delo na zemljišču borštanske srenej zgledno opravljeno ...

Tako se pač zgodi, ko obstaja politična volja (fotja), ali pa ko politične volje ni (vojašnica pri Banih, socio-zdravstveni okraj na Opčinah, jasli v Bazovici, osnovna šola pri Sv. Ani ...).

M.K.

Javna dela v triletu 2009-2011

Delo	Leto	Strošek
Škedenj: obnova OŠ Grbec	2009	1.800.000
Barkovlje: obnova OŠ Finžgar	2010	1.510.000
Sv. Ana: OŠ Gregorič-Stepančič	2010	1.550.000
Prosek: obnova SŠ Levstik	2010	800.000
Opčine: obnova SŠ Kosovel	2010	3.000.000
Bazovica: nove jasli in vrtec	2011	1.900.000
Križ: kanalizacija	2010	2.220.800
Opčine: kanalizacija (2.del)	2010	800.000
Opčine: kanalizacija (3.del)	2011	800.000
Barkovlje: čistilna naprava	2009	5.000.000
Opčine: Trg Škavenc	2010	35.000
Pespot Kontovel-Križ	2010	250.000
Vejna: razgledni stolp	2010	200.000
Škedenj: obnova pokopališča	2010	630.000
Barkovlje: obnova pokopališča	2010	630.000
Prosek: širitev pokopališča	2011	800.000
Opčine: obnova pokopališča	2011	290.000
Vaška pokopališča: ureditev	2010	150.000

OKOLJE - Energetsko varčevanje V petek pobuda Osvetlim se manj

Tržaška občinska uprava podpira energetsko varčevanje in bo zato tudi letos sodelovala pri pobudi Osvetlim se manj (M'illumino di meno) radisce oddaje Caterpillar, ki bo 13. februarja ob obletnici vstopa v veljavno Kjotskega sporazuma v okviru mednarodnega dneva energetskega varčevanja. Kjotski sporazum je namenjen državam, medtem ko je pobuda Osvetlim se manj namenjena občanom, ki lahko z vsakdanjimi posegi prispevajo k omejitvi onesnaženja.

Občinska uprava bo v ta namen ta petek ugasnila javno razsvetljavo na Velikem trgu od 18. do 19. ure, je povedal včeraj na predstavitev tiskovni konferenci pristojni občinski odbornik Paolo Rovis. Namen pobude je po eni strani spodbujati državljane k energetskemu varčevanju in omejevanju onesnaženja z drobnimi vsakdanjimi posegi. Med te spadajo npr. ugašanje nepotrebnih luči, izklop stand bava pri elektronskih napravah, odstranjevanje

nje ledu v hladilnikih, izoliranje oken in vrat, znižanje temperature ogrevanja, omejitev uporabe avtomobila itd., je po eni strani povedal Rovis. Po drugi je posembna tudi vloga javnih uprav. Občina Trst je v tem smislu v letih 2007 in 2008 zadolžila družbo Acegas-Aps, da prilagodi javno razsvetljavo sodobnim potrebam. Delavci Acegasa so tako lani izvedli 4.719 posegov, ki so posodobili javno razsvetljavo na več točkah v mestu. Danes je v tržaški občini skupno 21.842 luči, na osnovi lani pripravljenih načrtov pa nameravajo letos posodobiti 881 luči.

Kampanja Osvetlim se manj je pod pokroviteljstvom evropskega parlamenta in sodelujejo pri njej največja italijanska in evropska mesta, v katerih bodo začasno ugasnile luči na trgih, spomenikih ali drugih znanih točkah. Letošnja novost pa bo vabilo oddaje Caterpillar, naj poslušalci ob 18. uri ugasnejo luči in vse električne naprave, ki niso nujne.

PROTI MAZAČEM Igor Gabroveč pri načelniku tržaškega Digosa

Nedavni mazački podvigi neofaističnih skrajnežev, ki so mesto posejali z žaljivimi napisni in nacifašističnimi simboli, zaskrbljajo javnost in širijo občutke nemoći in nevarnosti. O tem se je deželni svetnik SSK Igor Gabroveč včeraj pogovarjal z načelnikom tržaškega policijskega oddelka Digosa Lucu Caroccijem. Gabrovec je Carocciju izpostavil začudenje ob dejstvu, da ostajajo skrajnež skoraj vedno neznani. »Mazačke akcije so po krških vseh žal že prava stalnica, o čemer pričajo vedno na novo pomazani smerokazi in oskrunjeni spomeniki padlim, v zadnjih dneh pa so bili ponovno pod udarom, tudi sedeži slovenskih ustanov, kot je Dijaški dom Srečka Kosovela,« piše v tiskovnem sporočilu deželnega svetnika SSK.

Načelnik Digosa Carocci je zagotovil, da so policijske sile občutno povečale nadzor nad teritorijem, s posebno pozornostjo do objektov, ki so tarča mazačkih podvirov. Pri tem je posebej izpostavil sodelovanje domačinov, saj vsaka informacija o sumljivih premikih, zlasti v nočnih urah, lahko pripomore k izsleditvi vandalov.

Damianiju v spomin

V dvorani krožka Generali (Trg Duca degli Abruzzi 2) se bodo danes spomnili nekdanjega tržaškega podžupana Roberta Damiani, ki je umrl pred natanko enim letom. Na pobudo Skupine-Gruppe 85 se mu bodo poklonili Cristina Benussi, Claudio Grisanich, Marko Kravos, Ace Mermola, Claudio H. Martelli, Boris Pangerc in Patrizia Vascotto. Pričetek ob 17.30.

Vabilo Kmečke zveze

V razstavni dvorani ZKB na Opčinah bo danes ob 20. uri zasedal glavni svet Kmečke zveze. Na dnevнем redu bo tudi sprejem glavnih smernic delovanja v letu 2009 in sklic občnega zbora.

Najlepše bo prvim!

V društvu Škamperle pri Sv. Ivanu (na Stadionu 1.maj, Vrdelska cesta 7) pripravljajo enkrat mesečno pravljico delavnico, na kateri bodo otroci iz vrtca in prvega razreda osnovne šole poslušali pravljico v družbi Petre Furlan in na podlagi poslušanega pripravili svoj tekst ali izdelke. Prvo srečanje bo jutri ob 16.15 do 17.30, ko bodo otroci prisluhnili Veliki dirki Ferija Lainščka in nato izdelali lutke. Zato naj otroci obvezno prinesajo s seboj staro (tudi preluknjano) bombažno nogavico in 2 evra (za kritje dodatnih stroškov), da bo volk sit in koza celo!

Petra Furlan študira na Pedagoški fakulteti v Kopru in je pri nas poznana po delavnicah, ki jih je uspešno vodila v poletnem centru pri Boru, trenutno pa v Trebčah in Gročani, sicer pa deluje po različnih šolah in vrtcih po Sloveniji.

Danes film Razsodba

Kinematografski krožek Lumiere prireja danes filmski večer, na katerem bodo predvajali film Razsodba, ki ga je leta 1982 posnel Sidney Lumet. Pričetek ob 20. uri v društvu Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124).

Biagio Atonacci - še nekaj prostih mest

V gledališču Rossetti bo jutri nastopil italijanski kantavtor Biagio Antonacci. Njegov niz koncertov Il cielo ha una porta sola je bil po vsej Italiji razprodan, za jutrišnji »intimistični« koncert (pričetek ob 21. uri) pa je še nekaj prostih mest.

40 let za kulturno promocijo Trsta

Krožek Che Guevara je štirideset let aktivni na področju kulturne promocije Trsta. Na današnjem srečanju v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) bodo o svojih predsedniških izkušnjah spregovorili Margherita Hack, Riccardo Luccio in Franco Panizon, predvajali pa bodo tudi zadnji intervju z ustavniteljem krožka Vittorijom Vidalijem. Pričetek ob 17.30.

Rachel Trezise v Trstu

Mlada valižanska pisateljica Rachel Trezise se bo jutri srečala s tržaškimi občinstvom in predstavila zbirko Giostre, puzzle in altre storie, ki je pravkar izšla pri mladi tržaški založbi Beit. V Hiši glasbe se bo z njo pogovarjal Roberto Dedenaro, sodeluje Nikla Petruška Panizon.

Filmi za nonote

V Ljudskem domu Jure Canciani v Podlonjerju se bo jutri začel niz filmskih popoldnevov, namenjenih nonotom. Ob 18. uri bodo predvajali fil Pranzo di Ferragosto, uspešnico lanskega beneškega festivala, ki jo je posnel Gianni Di Gregorio.

ŠOLSTVO - Marina Castellani vodi Didaktično ravnateljstvo Opčine ter Pedagoški in družboslovni licej A. M. Slomška

Osnovna in višja srednja šola sta popolnoma različna svetova

Osnovna šola: zbegnost staršev - O usodi liceja Slomšek še nič konkretnega - Večstopenjske šole v tem trenutku pozitivna rešitev

Nadaljujemo s pogovori z ravnatelji naših šol ob priložnosti vpisovanja za prihodnje šolsko leto. Tokrat je na vrsti Marina Castellani, ki vodi tako opensko didaktično ravnateljstvo kot Pedagoški in družboslovni licej Antona Martina Slomška. Tudi Castellanijeva ugotavlja zbegnost staršev zaradi vladnih sprememb na področju šolstva, medtem ko ni znano še, v kaj se bo »prelevil« licej Slomšek. Uvedba večstopenjskih šol pa se ji zdi v tem trenutku pozitivna rešitev.

Začnimo z didaktičnim ravnateljstvom: kaj ste rekli staršem na informativnih sestankih?

Povedala sem pač, kaj imam na razpolago kar se tiče normativa: osnutke pravilnikov, ki niso še uzakonjeni, dajejo pa nam določene smernice o tem, katere informacije naj dajemo staršem, kot npr. oprijem urnikov (24, 27, 30 oz. 40 ur tedensko). Na vpisnih polah smo napisali tudi, da bosta opciji 30 in 40 tedenskih ur odvisni seveda od kadrovskega seznama, ki nam ga bo dodelil Deželni šolski urad po končanem vpisovanju. Starši so zelo zbegani, ker danes si ne moremo več predstavljati, da bi otroci hodili domov ob 13. uri oz. ob 12.40, ker so pač starši v službi, s tem urnikom pa jim ne moremo zagotoviti ne popoldanskega bivanja, ne kosil, absolutno ničesar.

H kateri izbiri se nagibajo?

MI imamo v Trebčah Osnovno šolo Pinka Tomaziča, ki je edina celodnevna osnovna šola v tržaški občini in se nagibajo vsi tja. Ravn zdaj (včeraj dopoldne, op.p.) sem klicala ravnateljstvo in samo za Trebče imamo že šest vpisov v prvi razred. Niso samo Trebenci, ampak prihajajo tudi od drugod, ker tam je gotovo, da bo 40 ur, druge pa še ne vemo.

Se tudi na ostalih šolah nagibajo k izražanju želje po 40-urnem tedenskem pouku?

Da, starši sprašujejo, če bi lahko imeli tudi po drugih šolah 40 ur, samo te ga jim pošteno ne morem zagotoviti. Tudi vprašali so me, kaj svetujem, jaz pa ne morem svetovati, ker ne vem, kaj mi bodo dodelili. Če mi bodo dodelili zadostno število učiteljev, se jim rade volje ustrezte, ker večina šol openskega ravnateljstva razpolaga z jedilnico, z nekaterih šol gre do na kosilo tudi v vrtec, ki pa je v neposredni bližini, tako da tisto ne ustvarja absolutno nobenih problemov, problem je samo kader.

To vpliva tudi na dodatno ponudbo glede dejavnosti? Kako ste se organizirali v tem smislu?

Eno je problem urnika, ki je v tem

trenutku najbolj pereče, ker se je treba odločiti do 28. februarja. Problem ponudbe bo nastal potem, glede na to, da po novem ne bomo imeli več ur soprisotnosti: to pomeni vzeti ogromno ur skupnemu delu, skupnim pobudam, možnosti, da se posvetiš otrokom, ki imajo določene težave, da deliš večrazrednice. Skratka, dalo se je marsikaj narediti, zdaj pa tega ne bo več. Tu bo verjetno trpela tudi organizacija pouka kot taka, čeprav gre potem za organizacijo dela na ravni posamezne šole, posameznega kadra in moram reči, da so učitelji zelo delavnji, zelo dovetni in si zelo prizadevajo, tako da si bodo znali tudi pomagati.

Starši so tudi pripravljeni na sodelovanje?

Da, mislim da, nekatere šole imajo tudi združenje staršev, ki je precej aktivno, tako da mislim, da v trenutku, ko se bo treba odločati za določene izbire, bomo obvestili tudi predstavnike staršev, posamezne medrazredne in področne svete. To pa bo v drugi fazi, ko bomo imeli kaj bolj tehtnega.

Kako pa je pri vrtcih?

Kar se tiče vrtcev, velikih sprememb s prihodnjim šolskim letom ne bo. Otrški vrtec bo imel na razpolago ali dopoldanski urnik, za katerega mislim, da se ne bo nihče odločal, in osemurni urnik, tako da praktično pri tem ne bo nobenih problemov. Novost pa je v tem, da bomo letos lahko sprejemali tudi otroke, ki bodo dopolnil tretje leto kmaj 30. aprila, se pravi t.i. »minimalček«, ki pa bi v vstopom v vrtec morali seveda imeti zagotovljene določene strukture oz. to, kar pač večina naših vrtcev nima: dve leti in pol star otrok bi namreč rabil ležalnike, popoldanski počitek, osebje, plenice, močne tudi primerne hrano. Predstavljam si, da bomo organizirali na tak način, da bomo za sprejemanje otrok imeli določene kriterije, kjer bo jasno, da morajo biti ti otroci kolikor toliko samostojni in tudi da bi ostajali v vrtcu samo pol dneva.

Predvidevate, da boste zaradi sprememb izgubili kako delovno mesto?

Verjetno bomo, ampak upam čim manj. Če bo možno imeti daljše urnike, bi imeli dvojni seznam osebja, namesto enega samega učitelja bi imeli dva, enega dopoldne in drugega popoldne. To bi pomenilo, da bi se na tak način rešilo tudi marsikatero mesto, samo zdaj je odvisno, če nam bodo ta mesta dodelili. Še vedno bo možnost, da bomo kljub enemu samemu učitelju imeli še vedno uči-

Ravnateljica
Marina Castellani:
»Staršem ne
morem svetovati,
ker ne vem, kaj mi
bodo dodelili«

KROMA

Glasbeni licej pa bi lahko prišel prav ...

Veste, glasbeni licej ni Glasbena matika. Glasbeni licej pomeni, da ima zelo točno definiran predmetnik in jaz dvoim, da bi bilo toliko zanimanja. Eno je, da si nekdo izbere študij enega instrumenta in se usmeri v specifično glasbeno smer, zjutraj pa ima v šoli določen predmetnik in se usmeri v neko splošno licejsko ponudbo, drugo pa, da si v tem istem v sami v tem.

Konkretnih pogovorov o tem to-rej še ni, smo še daleč ...

Smo daleč, ker v trenutku, ko so vse skupaj preložili na prihodnje šolsko leto, se je vse skupaj malo ustavilo. Smo se povarjali s profesorji na profesorskih zborih, ampak nič posebnega.

Tako greste naprej z dosedanjem ponudbo ...

Še vedno ponujamo naš pedagoški in družboslovni licej, v nedeljo bomo ponovno imeli dan odprtih vrat. Zgleda, da je tudi precej zanimanja tako za eno kot za drugo smer, vsekakor, kdor je začel, bo tudi prišel do konca z izbrano smerjo. Vidim, da se tudi po drugih šolah precej mladih usmerja v pedagoške poklice in tu-

toivančani na dogodek niso pozabili in tako so ob stolnici poskrbeli za plošči, ki spominjata na kronanje. V prvi vrsti gre za pobudo Marijinih družbenic in domačega društva Marij Kogoj v sodelovanju z ostalimi slovenskimi verniki, ki so se na nedeljski praznik lepo pripravili, saj je bila ob tej priložnosti slovenska maša, ki jo je daval kaplan za Slovenske Milan Nemac, ki je ob assistirjanju župnika Fabia Gollinuccija tudi blagoslovil plošči.

Z nedeljsko blagoslovitvijo so se kot že rečeno v bistvu zaključila praznovanja ob 150-letnici posvetitve svetoivanske cerkve, ki so dosegle vrhunc junija lani s koncerti, razstavo liturgičnih predmetov in dokumentov o slovenski prisotnosti v svetoivanskem verskem in kulturnem življenju ter slovensko procesijo in mašo, ki jo je na god sv. Janeza Krstnika, kateremu je cerkev posvečena, daroval tržaški škof Evgen Ravnigani. Na pomemben jubilej pa bo spominjala še ena pobuda: v pripravi je namreč zbornik, ki bo osredotočen na zbiranje katerih sta bili kroni odstranjeni z obrazložitvijo, da sta za sliko invazivni. A Sve-

di na pedagoško fakulteto. Na družboslovnom liceju ravno tako, tako da smo lahko zadovoljni s trendom v zadnjih letih.

Ste tako didaktična ravnateljica kot ravnateljica višje srednje šole. Kako to usklajujete, saj je to verjetno zelo težko?

Pojem »didaktični ravnatelj« ne obstaja več, ker smo vsi ravnatelji. Prihajam iz vrst osnovne šole: bila sem osnovnošolska učiteljica, veliko let sem bila didaktična ravnateljica, enajst let v Nabrežini, istočasno pa sem osem let imela svetoivansko ravnateljstvo, tako da sem bila od prvega dne službe na dveh krajinah, ampak je bila vedno ista stopnja in je bilo verjetno veliko lažje. Potem sem izbrala višjo srednjo šolo in sem tudi zelo zadovoljna, da sem jo izbrala: nabrala sem si ogromno novih izkušenj, to je popolnoma drugo delo, drugačno okolje, drugačni problemi itd. Letos mi je bilo ponovno dodeljeno eno didaktično ravnateljstvo, torej praktično sem tukaj na višji šoli in sočasno na osnovni. Povem, da će ne bi imela za seboj vseh izkušenj, ki sem si jih pridobila - in sem že petnajst let ravnateljica - in če ne bi bila toliko let na osnovni šoli, bi bilo verjetno zelo hudo. Hvala Bogu, da mi je bila osnovna šola domača, čeprav pet let se z njo nisem več ukvarjala. Moram reči, da ta razvojenost močno obremenjuje, ker sta praktično dva popolnoma različna svetova, ki bi rabila stalno prisotnost in je zelo težko usklajevati vse skupaj, vendar bodisi tukaj (na liceju Slomšek, op.p.) bodisi na Opčinah imam zelo pridne in sposobne sodelavce, ki mi dosti pomagajo. Če ne bi imela takih sodelavcev, bi bilo zelo hudo. Zato, ko se govorji toliko o vertikalizaciji, o ravnateljskih natečajih in o vseh teh polemikah, se jaz sprašujem: kje so bili vsi ti, ki polemizirajo, v zadnjih dvajsetih letih, ko je bilo toliko ravnateljskih natečajev in se ni nikje prijavil oz. se jih je prijavilo zelo malo? Ko sem leta 1992 delala ravnateljski natečaj, so bila na razpolago tri mestna za osnovne šole, prijavili pa sva se v dveh, naslednje leto pa se je en kolega upokojil, tako da sta ostali še drugi dve ravnateljstvi. Bilo bi lepo vprašati po šolah, kdo bi se zdaj prijavil, potem naj razpišejo natečaj: bi želeta videti, koliko rok bi se dvignilo.

Če opustimo vse te polemike, kaj mislite o večstopenjski šoli kot tak? Se Vam zdi primerna rešitev?

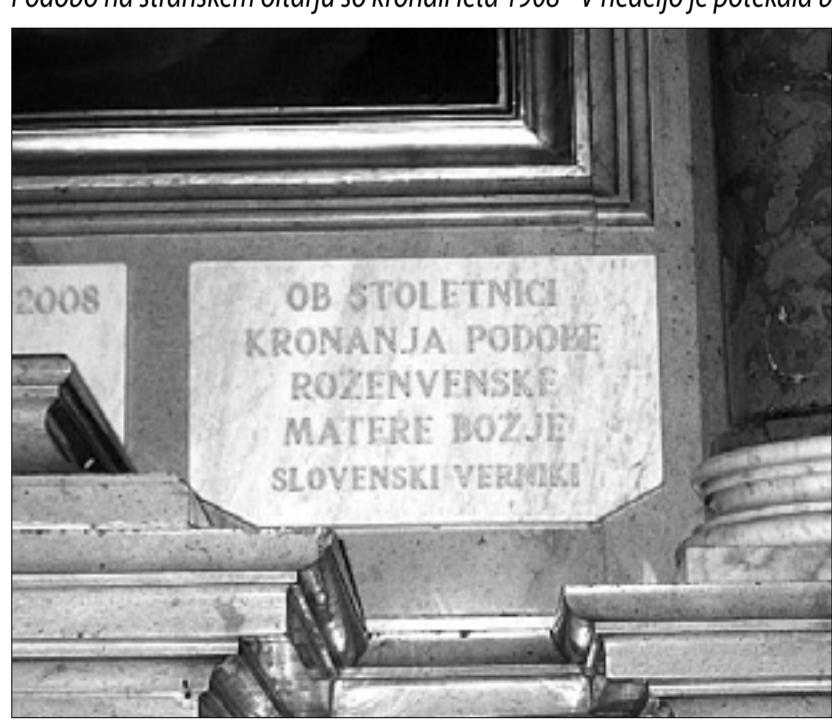
Mislim, da je v tem trenutku pozitivna rešitev. Danes - mimo tega, da je prav, da so naše šole začitene, da jih moramo obdržati itd. - mislim, da ne moremo mimo tega, da šole rabijo veliko finančnih sredstev. S tem, da imam zelo malo otrok in malo dijakov, imaš seveda tudi malo manj možnosti, da potem ponujaš svojim uporabnikom marsikaj (projekte, dejavnosti). Kjer je več ljudi, se veliko bolje organiziraš, če je velika skupina profesorjev oz. učiteljev, sestaviš določene delovne skupine, vsak se specializira za določen resor, pripravlja določene dejavnosti, projekte, sodeluje, je v stiku z drugimi. Ko imam zreduciran kader, so vedno eni in isti, je zelo težko delati timsko. Tudi kar se tiče finančnih sredstev: večja je šola, več je otrok, več je finančnih dotačij in veliko več se lahko ponudi. Kar se tiče didaktičnega dela, je tako za otroški vrtec kot za osnovno šolo itak en ravnatelj in je sodelovanje med tema dvema stopnjama zelo pozitivno in zelo uteceno. Ravno tako bi lahko bilo s srednjo šolo. Kar se tiče vzgojno-didaktične kontinuitete, o kateri se toliko govorji že toliko let, ta večkrat ostaja samo na papirju: dva formalna sestanka z učitelji in profesorji med celim šolskim letom, en obisk učencev petega razreda na nižji srednji šoli. Ampak to ni kontinuiteta, to je ravno toliko, da je treba nekaj narediti, ampak programirati skupaj, organizirati delo skupaj, stalno sodelovati, imeti skupaj sestanke, to bi bilo po mojem zelo pozitivno za šole, profesorje in učitelje, ker stalen stik in sodelovanje obogatita ene in druge.

Ivan Žerjal

SV. IVAN - Zaključek praznovanj ob 150-letnici posvetitve cerkve

Plošči o kronanju Marijine podobe

Podoba na stranskem oltarju so kronali leta 1908 - V nedeljo je potekala blagoslovitev plošč - V pripravi zbornik o delovanju slovenske verske skupnosti

Na kronanje pred sto leti bosta zdaj opozarjali plošči v slovenščini in italijanščini

DSI - Prireditev v Peterlinovi dvorani

Ponedeljkov večer v znamenju prešerne kulture

V ponedeljek, 9. februarja, sta Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani počastila slovenski kulturni praznik z večerom, ki je bil istočasno poklon kulturnemu ustvarjanju in razmišljanju o kulturi. Po pozdravnih besedah predsednika DSI Sergija Pahorja in pesmi Moške pevske skupine sv. Jernej z Općin pod vodstvom Mirka Ferlana je spregorivil osrednji govornik večera Mitja Ozbič.

Ozbič je svoj govor začel z ugotovitvijo, da so Prešernove proslave, ki se v teh dneh vrstijo med osrednjo Slovenijo in ostalimi pokrajinami, nekakšno preverjanje stanje duha in slovenstva. Omejevanje Prešernove proslave na spomin na pesmnik je za Ozbiča škodljiva fosilizacija v preteklost, namesto da bi se zazrli v bodočnost. O tem pa je Ozbič razmišljal, in sicer vzel je v pretres vse bolj aktualno vprašanje simbolov. Ne samo dogodki ob nedavnem zapletu ob otvoritvi šolske jedilnice v Barkovljah so ga spodbudile k temu razmišljanju, ampak dejstvo, da se prav preko izbire simbolov v bistvu dogaja proces identifikacije neke skupnosti navznoter in navzven. Sporočilo, kaj si, se začne pri sami sa-modifikaciji neke skupnosti. Ozbič je glede tega poudaril, da bi se moralna naša skupnost najprej zamisliti o sebi, nato pa iskati krvic za naše trenutno stanje izven nas. Dejstvo, da skupnost kot tako učinkuje navzven ranljiva in krhkpa je seveda nevaren signal za naš obstoj. Ozbič je v svojem govoru načel zanimivo vprašanje, kateri simboli nas pravzaprav združujejo. Vprašanje zastave je sicer vprašanje simbola, ki pa razkriva neko opredelitev. Slednjo je naša skupnost skušala nadomestiti z neko drugo samodefinicijo, in sicer s pojmom zamejstva in zamejnosti. Dandanes, ko meje ni več in se tudi v naši družbi pojavljajo številni drugi izzivi (Ozbič je navedel npr. vse večje število »zamejcev«, ki živi dandanes v Sloveniji, dela pa v Italiji ...), pa je potreben najti nek nov odnos tako do sebe - namesto o zamejcih naj bi se govorilo o Slovencih v Ita-

lji - in do samega prostora našega bivanja. Samo tako bomo sledili izzivom časa in ne bomo kot japonski vojaki, ki so po drugi svetovni vojni se še nekaj desetletij branili osamljene pacifitske otokov.

Marija Maver je v imenu komisije literarnega natečaja Mladike prebral zapisnik komisije, ki je letos obravnavala 76 prispevkov v prozi in 55 ciklusov pesmi, ter nagradil najboljše prispevke. V kategoriji proze je prvo nagrado prejela novela z naslovom Vračanje, ki jo je napisala Manka Kremenšek Križman iz Ljubljane, drugo nagrado je prejela novela z naslovom Čakajoča, ki je nastala izpod peresa Mateja Gomboc iz Ljubljane, tretjo nagrado pa je komisija podelila noveli z naslovom Reka, ki jo je napisala Nataša Konc Lorenzutti iz Šempasa.

Prvo nagrado za poezijo je prejel cikel pesmi Dobro, pa se še izboljšuje, Lidijske Golc iz Ljubljane, drugo nagrado je prejela Andrejka Jereb iz Idrije za cikel pesmi brez naslova, trejto nagrado pa je prejel prav tako ci-

kel pesmi brez naslova, ki jih je napisala Stanka Devjak iz Maribora. Tako prozne odlomke kot izbrane pesmi so podali člani Radijskega odrsa Tomaž Susič, Alenka Hrovatin, Nadia Roncelli in Anka Peterlin. Na večeru so podelili tudi 34. Priznanja Mladi oder, ki jih podeljujeta Slovenska prosveta v Trstu in Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici. Na večeru so podelili nagrade tržaškim skupinam, in sicer učencem Osnovne šole Franceta Bevka na Općinah, dijakom Niže srednje šole Srečka Kosovel iz Općin, dijakom Niže srednje šole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu, Mladinski gledališki skupini Slovenskega kulturnega društva Iga Grudna, Mlademu odrsu Zbora Ladjica iz Devina, Igralski skupini Tamara Petaros, Slovenski prosveti in Radijskemu odrsu, Gledališki skupini Slovenskega kulturnega kluba, Slovenskemu odrsu, Slovenskemu dramskemu društvu Jaka Štoka ter skupini staršev otrok osnovnih šol in vrtcev openskega didaktičnega ravnateljstva.

Peter Rusta

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. februarja 2009

VRATIGOJ

Sonce vzide ob 7.13 zatone ob 17.26 - Dolžina dneva 10.13 - Luna vzide ob 20.05 in zatone ob 7.51

Jutri, ČETRTEK, 12. februarja 2009

EVLALIJA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 9,2 stopinje C, zračni tlak 1010,2 mb pada, veter 10 km na uro jugo-vzhodnik, vla-ga 93-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 10,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 9.,
do sobote, 14. februarja 2009

Trg Cavana 1 (040 300940), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928). Boljunc (040 228124) - samo s pred-hodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2. Boljunc (040 228124) - samo s pred-hodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 (040 764441).

www.farmacistitreste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burgo-rofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Ex«.

ARISTON - 22.15 »Milk«.

CINECITY - 15.45, 18.00, 20.10, 22.20

»Ex«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20

»Frost/Nixon il duello«; 15.50, 18.00,

20.10, 22.20 »Questo piccolo grande amore«; 15.45, 18.00, 20.10, 22.20

»Operazione Valchiria«; 15.50, 18.00,

20.10, 22.20 »Revolutionary Road«; 16.00,

20.10 »Il Dubbio«; 18.00,

20.10 »Italians«; 16.00, 18.00, 20.00,

22.00 »Viaggio al centro della terra«.

FELLINI - 16.45 »Space Chimps - Missione spaziale«; 18.30, 20.15 »Un matrimonio all'inglese«; 22.15 »Italiants«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15

»Frost/Nixon - Il duello«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10,

20.00, 22.00 »Il dubbio«.

GIOTTO MULTISALA 3 - Dvorana za-

pta zaradi popravil.

KOPER - KOLOSEJ - 20.20 »Sirotišni-

ca«; 17.00, 19.00, 21.00 »Podzemlje:

Upor likanov«; 16.10, 18.50, 21.30

»Gomora«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15,

18.15, 20.15, 22.15 »Operazione

Valchiria«; Dvorana 2: 16.45 »Beverly

Hills Chihuahua«; 16.15, 18.15,

20.15, 22.15 »Questo piccolo grande

amore«; Dvorana 3: 16.15, 18.15,

20.15, 22.15 »Revolutionary Road«;

20.30, 22.15 »Yes Man«; Dvorana 4:

18.30, 20.20, 22.15 »The Horsemen«; 17.45 »Australia«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40,

19.50, 22.00 »Ex«; Dvorana 2: 17.40,

20.00, 22.15 »Operazione Valchiria«;

Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10

»Revolutionary Road«; Dvorana 4:

20.00, 22.10 »Il dubbio«; 17.45 »Spa-

ce Chimps«; Dvorana 5: 17.30, 20.00,

22.00 »Questo piccolo grande amo-

re«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DPZIO »JOZEF ŠTEFAN« obvešča, da so profesorji

vsako jutro na razpolago staršem in

učencem tretjih razredov nižjih srednjih šol za katerokoli pojasnilo v zvezi s študijem na tem zavodu. Po pred-

nodhom dogovoru je možno tudi po-

poldansko srečanje za pogovor in

ogled naših laboratorijskih in delavnic.

NIZJA SREDNJA ŠOLA SV. CIRILA IN METODA (sedež pri Sv. Ivanu - glas-

bena smer in oddelek na Katinari -

navadna smer) prireja dve informativni

srečanja o delovanju obeh smeri, ki bosta danes, 11. februarja, ob

16. uri; OV Pika Noga-

vička Dolina - danes, 11. februarja ob

16. uri; OV Palčiča Ricmanje - 12. fe-

bruarja, ob 16.30; OŠ »P. Voranc«

Dolina - danes, 11. februarja, ob

16.15. Tajništvo sprejema prošnje za

vpis vsake dan od 9. ure do 13.30; ob

ponedeljkih do 16.30. Rok vpisova-

nja se zaključi 28. februarja.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OP-

ČINE sporoča dneve in urnike odprtih vrat: OŠ F. Bevk (Općine) danes,

11. februarja, od 16. do 17. ure; OŠ

A. Černigoj (Prosek) 16. februarja, od

16. do 17. ure; OŠ A. Sirk (Križ) da-

nes, 11. februarja, od 16. do 17. ure;

OV A. Čok (Općine) danes, 11. fe-

bruarja, od 10.30 do 11.30; OV U.

Vrabec (Bazovica) 12. februarja, od

11. do 12. ure.

DIDAKTIČNA RAVNATELJSTVA IN

NIŽJE SREDNJE ŠOLE S SLOVEN-

SKIM UČNIM JEZIKOM sporočajo,

da se bodo vpisovanja v otroške

vrte, osnovne šole in nižje srednje

še zaključile 28. februarja 2009.

DIDAKTIČNA RAVNATELJSTVA IN

NIŽJE SREDNJE ŠOLE S SLOVEN-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Koprodukcija Slovenskega mladinskega gledališča, SNG Maribor, Cankarjevega doma in Ssg Trst.

William Shakespeare
VIHAR
Režiser Vito Tauer

Še posebno pa se zdi Vihar v režiji Vita Tauferja idealna paradiigma današnjega sveta. Ne gre zgolj za iluzijo, za virtualno, temveč za simulacijo iluzije, za simulacijo virtualnega, in to v veliki formi.
Peter Rak, Delo, 23.9.2008

PETEK, 13. FEBRUARJA OB 20.30
zdržani abonmaji (redi A,T,F)
italijanski nadnapi

SOBOTA, 14. FEBRUARJA OB 20.30
zdržani abonmaji (red B)

NEDELJA, 15. FEBRUARJA OB 16.00
zdržani abonmaji (reda C,K),
italijanski nadnapi

Info in predpredaja:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petak (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
IZVENABONMAJSKA PONUDA 08/09

ZARADI VELIKEGA POVPRŠEVANJA NOV TERMIN!

KONCERT
Iztoka Mlakarja

Večer z domiselnim in hudomušnim slovenskim šansonjem.

Četrtek, 19. februarja ob 20.30
v Slovenskem stalnem gledališču

INFO IN PREDPRODAJA OD PONEDELJKA 16. FEBRUARJA:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petak (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Prireditve

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ, SKGZ IN GLASBENA MATICA vabi jo na proslavo ob Dnevu slovenske kulture... in čujem te; klavir igra ...«, posvečeno stoti obletnici Glasbene matice v Trstu. Prireditve po scenariju prof. Tatjane Rojc v režiji Gregorja Geča in izvirno glasbo Aleksandra Iapavca bo na sporednu v četrtek, 12. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

DRŽAVNI ZNANSTVENI LICEJ FRANC PREŠEREN v Trstu vabi ob Dnevu spomina 2009 na ogled razstave »Afera Dreyfus«, ki so jo pod vodstvom mentorjev Taje Kramberger in Draga B. Rotar pripravili študentke in študentje Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Ogled je možen do 12. februarja, od ponedeljka do sobote, Vrdeška cesta - Str. di Guardiella 13/1, med 10. in 13. uro.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi vse zaljubljence in vse, ki se radi smejo, na zabavni Valentino večer, ki bo v Finžgarjevem domu na Opčinah v četrtek, 12. februarja, ob 20. uri. Spored veseloigra Lepi zdravnik (izvaja Mladinska igralska skupina SKK - režija Lučka Peterlin) in splet ljubezenskih pesmi (izvaja duo Lara Puntar in Dario Viviani).

KD SKALA GROPADA IN KD SLOVAN PADRIČE vabita v četrtek, 12. februarja, ob 20. uri, v dom Skala v Gropado, ob Dnevu slovenske kulture, na

Loterija 10. februarja 2009

Bari	89	40	60	18	56
Cagliari	56	90	55	79	65
Firence	90	42	77	7	24
Genova	7	59	57	66	64
Milan	18	61	90	5	4
Neapelj	80	2	68	45	71
Palermo	47	80	40	90	42
Rim	11	74	29	8	13
Turin	46	67	51	20	85
Benetke	70	33	54	43	88
Nazionale	9	24	52	18	64

Super Enalotto Št. 18

11	18	47	80	89	90	jolly 70
Nagradsni sklad						3.766.543,72 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						14.574.933,04 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
20 dobitnikov s 5 točkami						28.249,08 €
2.569 dobitnikov s 4 točkami						219,92 €
87.577 dobitnikov s 3 točkami						12,90 €

Superstar

9

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
19 dobitnikov s 4 točkami	21.992,00 €
401 dobitnikov s 3 točkami	1.290,00 €
4.943 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
29.794 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
61.614 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Društvo
Finžgarjev
dom

vabi vse zaljubljence in vse,
ki se radi smejo

NA ZABAVNI VALENTINOV VEČER

s kratko veseloigro

LEPI ZDRAVNIK

(izvaja mladinska igralska skupina SKK režija Lučka Peterlin)

in spletom ljubezenskih pesmi
(izvaja duo

**LARA PUNTAR
in DARIO VIVIANI**

Finžgarjev dom na Opčinah,
jutri - četrtek, 12.2. ob 20.00

odvijal danes, 11. februarja, v Gregoričevi dvorani v ul. San Francesco 20, od 20.30 dalje.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se v sredo, 11. februarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti P'd Plase - Labadnicu. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče P'r Kale ob 8.30.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje odbornike, da bo seja glavnega sveta danes, 11. februarja, ob 20. uri v razstavnih dvorani Zadružne Kraške banke na Opčinah.

TEČAJ ZA ZAROČENCE: tečaj bo potekal v prostorih Marijanščica pod vodstvom gospoda Bedenčiča.

Ker je to edini slovenski tečaj v zamejstvu, so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi, vabljeni, da se ga udeležijo. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življению v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenskega optimizma, prispevati k oživljjanju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje bo danes, 11. februarja, ob 20.30. Skupaj bo sedem srečanj. Srečanja bodo enkrat tedensko in to ob sredah. Ostale podrobnosti dobi vsak pri prvem srečanju.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE sklicuje sejo odbora v četrtek, 12. februarja, ob 20.30 na sedežu društva, ul. D'Annunzio 62. Vabljeni vsi odborniki in nadzorniki.

OBČINA DOLINA vabi občane na javno srečanje na temo: »Peti koridor in naš prostor«. Sodelovali bodo tehnični italijanski železniški omrežja, ki so odgovorni za študijo o izvedljivosti »Cross 5«; prisoten bo tudi inženir Mario Goliani, ki je do konca lanskega leta sledil omenjenemu projektu in ki je član Italijansko-slovenske medvladne komisije. Srečanje bo v četrtek, 12. februarja, ob 18. uri v občinskem gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 15. februarja, predstava Gledališkega vrtljaka »Pipi in Meldiad« v izvedbi Mini teatra iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri (red SONČEK) in druga ob 17.30 (red ZVEZDA). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

V BAMBIČEV GALERIJI (Proseška 131, Opčine, 040-212289, e-mail: gmb@skladmc.org) razstavlja do 20. februarja, Matej Sussi: Zimska idila - akvareli. Ogled od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

BAKROREZI FRANKE KOVACIĆ bodo na ogled do sobote, 28. februarja, v baru tramvajske postaje na Opčinah.

Obvestila**AŠD MLADINA - SMUČARSKI ODSEK**

vabi člane, da se čimprej javijo odgovornim društvu za vpis na zamejško smučarsko prvenstvo - 28. Pokal ZSSDI, ki bo v nedeljo, 15. februarja 2009, v Forni di Sopra. Prijavite se lahko najkasneje do četrtek, 12. februarja, do 14. ure na tel. št.: 040-213518, 348-7730389 ali 040-220718.

42. KRAŠKI PUST: predprodaja vstopnic za Enodejanki (18. februarja) in predstavo »Primorske zdrahe« (19. februarja) bodo danes, 11. in četrtek, 12. februarja od 17. do 19. ure v Prosvetnem domu na Opčinah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi prijatelje, člane, ljubitelje fotografije in video-nemanja na večer posvečen fotosnemalcu Giorgiu Gravi, ki nam bo prikazal izbor svojih najlepših filmov od leta 1963 (v beločrni tehniki) do danes (v digitalni tehniki). Večer se bo

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA, v sodelovanju z občino Dolina, sporoča, da bo v petek, 13. februarja, ob 17.30 v sejni dvorani občine Dolina uradna predstavitev 42. Kraškega pusta.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v petek, 13. februarja, ob 16.30, v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali, Ul. Trento 8, predavanje na temo »Sladkorna za volom: sigurnost in varna vožnja«. Sodelovali bodo naš predsednik Marino Vocci, predsednik ACI-ja Giorgio Cappel, zavarovalec Fabio Radetti, avtošola Bizjak, diabetolog dok. Riccardo Candido in dok. Paolo Goliani, predsednik zdravniške komisije. Vabljeni so vsi.

V LJUDSKEM DOMU ZORA PERELLO

v Škednjiju bo v petek, 13. februarja, ob 18.30 predstavitev zbornika »Foibe: revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica« (Foibe: državni revizionizem in amnezija Republike). Knjiga bosta predstavila raziskovalka Claudia Cernigoj in zgodovinar Sandi Volk. Srečanje priejata krožek SKP »Jure Canciani« iz Škednje in društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacionalizma Promemoria v sodelovanju s KD »Ivan Grbec«-Škedjeni, domom Jakob Ukmar, akademskim Ljudskim krožkom »Falisca«, Združenjem Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednje, Sv. Ane in Kolonkovca in Slovensko-Škedenska sekacija. Prireditve bo popestril nastop ŽPZ »Ivan Grbec« pod vodstvom Marjetke Popovski.

KD ROVTE-KOLONKOVEC (Ul. M. Sernio 27) vabi v soboto, 14. februarja, ob 19.30 na večer: »Peking 2008«, v sliki in besedi bo predavalata Nataša Gombič.

SKD BARKOVLJE ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete priejata srečanje s profesorjem Borisom Pahorjem v soboto, 14. februarja, ob 19.30. Glasbena kulisa baritonist Damjan Locatelli, pri klavirju Tamara Ražem.

SLOMEDIA.IT vabi na gala Valentino večer, ki bo v sugestivnem kraškem hramu v soboto, 14. februarja, z večerjo in slovensko ljudsko plesno glasbo. Rezervacije in info: 345-6161806 - do 12. februarja. Prijetno presenečenje!

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD »Dom Briščiki«, organizirajo v malih dvoranih zgoraj omenjenega društva, v Briščikih, št. 77 (Občina Zgonik) v soboto, 14. februarja, ob 15.30 »Tekmovanje v risanju« ter ob 16.30 predvajanje risanke Oliver & Compagny (v ital. jeziku, 72. min). Prost vstop.... vsi toplo vabljeni!

BAR TPK SIRENA vabi člane in prijatelje v soboto, 21. februarja, na Pustno večerje z glasbo. Informacije nudimo na sedežu ali na št. 040-422731 ali 347-690280.

KMEČKA ZVEZA organizira za svoje člane in ostale kmetovalce tečaj za predobitev dovoljenja (patentina) za nakup in uporabo toksičnih, zelo toksičnih in škodljivih fitofarmacevtičnih sredstev. Vpisovanje na Kmečki zvezzi v Trstu, tel: 040-362941.

Pustna klapa iz Praprota se je letos odločila, da se bo za najbolj vesel praznik v letu lotila zelo aktualne teme onesnaženja morja. *Človek, pazi! Narava se maščuje!* je geslo njihovega voza, ki bo predstavljal velikega boga morja Neptuna, ki se maščuje nad ljudmi, ki so njegov raj spremeniili v odlagališče najrazličnejših smer-

Na Općine se bo letos prvič pripeljal tudi voz iz Prešnice pri Kozini. Ojoj, zapisalo se nam je, saj to ne bo voz, pač pa osemnajstmetrski vlak. Lokomotiva z dvema vagonoma bo pripeljala iz slovenske vasi in vsem prisotnim predstavila najnovješo povezavo zloglasnega petega koridorja: po novem bo namreč železniška trasa povezovala Prešnico z Općinami in vzporedno s Trstom. »Naša bo pravzaprav parodija na že tridesetletno besedičenje o petem koridorju in na dilemo, kod bo že enkrat šel mimo ...«

Na openskem pustnem sprevodu bo sodelovalo kakih 50 do 60 ljudi, »tako da lahko rečemo, da bomo popolnoma spraznili vas.« Ob priložnosti si bodo pustarji nadeli stare železničarske uniforme oziroma oblike šestdesetih let, starejši vaščani pa bodo skrbeli za red in varnost na cesti. »Pokazali bomo trdo železničarsko delo in togost, hkrati pa se bomo s Titom, ki bo na Općinah postavil temeljni kamen, nasmejali na račun tega koridorja.«

Del so se vaščani lotili takoj po novem letu, pust pa je itak v vasi pravi običaj, ki ga srčno ohrajanjajo. V vasi se spominjajo, da je pust odpadel samo takrat, ko je umrl Kardelj. »Takrat smo šli na osmico v Dolino, tudi dan žalovanja nas ni ustavil.«

ti. Na praprovskej vozu bo torej podvodni svet pod njegovo taktirko začel revolucijo z naravnimi pojavi, kot so lahko razburkano morje, poplave, cunami in vrtinci ...

Morski voz iz Praprota se bo že to nedeljo odpeljal na pustni sprevod po goriških ulicah, nato se bo udeležil še openskega, sovodenjskega in tržaškega. Kakih petdeset pustarjev si

bo ob tej priložnosti nadelo morsko ogrinjalo ali kopališki dres. »Pust pa ni samo delo, ampak je tudi in predvsem zabava,« so prepričani v praprovske mojstri pustarji. Prvič so oni za orodje prijeli že 4. novembra, kot je zapisano na večji lesenih deščici, ki v delovnem šotoru opozarja na prisotnost oziroma na vesela druženja ob in po pustnem delu: kar 15 krat so pekli meso na žaru, 3 krat pa so si privoščili klapavice ...

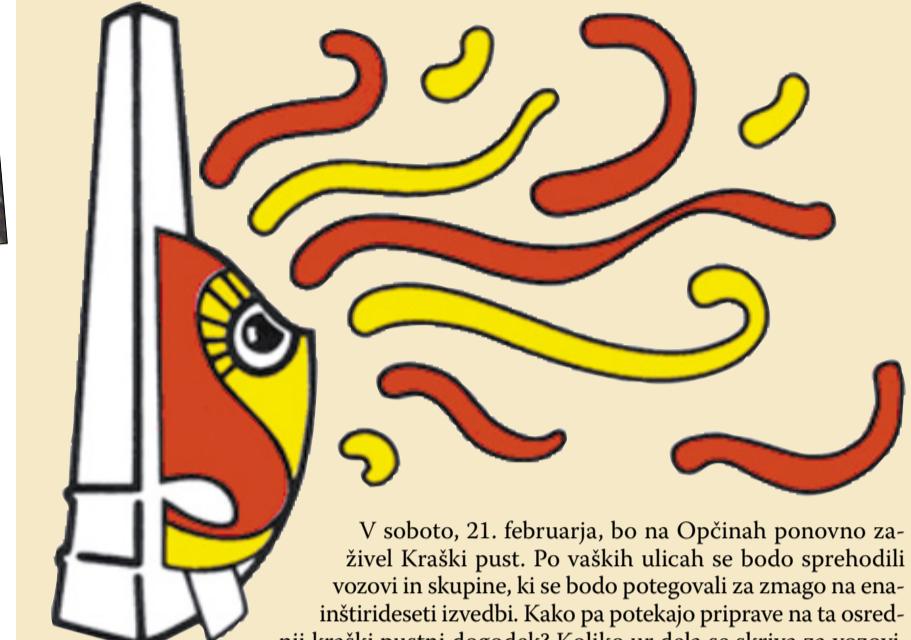

Le kdo ne pozna otroške risanke Heidi, ganljive zgodbice o mali temnosiasi siroti, ki obogata življenje vsakogar, ki jo spozna? Letos praznuje simpatična Heidi častitljivi 30. rojstni dan, ki ga bodo s svojim vozom proslavili člani športno kulturnega društva Timava Medjavas Štivan. »Naveličani smo politične satire, ki nas itak spremlja skozi vse leto, tako da smo se vsaj za pust opredelili za lahkotnejšo in živahnejšo temo,« so nam povedali v Medji vasi, kjer že od novembra skupinka fantov in deklet skrbi za ureditev voza. Na veliki odprtji ploščadi se bodo peljale tri večje figure: mala Heidi s knjigo v roki, njen dobrí dedek in pa prijatelj, pastirček Peter, okrog voza pa bo skakljalo kakih 80 koz in kozic.

Za Medvejce in Štivančane bo letošnji pust še toliko slavnnejši, saj praznujejo že 15-letnico sodelovanja na openski povorki (eno leti sicer niso sodelovali zaradi izredno slabega vremena). Ob rojstnem dnevu so nabavili tudi novo, predvsem po varnejšo ploščad oziroma podlago, s katero se bodo podali na celo vrsto povork. Prva bo že v nedeljo v Gorici, nato bo na vrsti openska, pa tista v Romanisu in Tržiču ter dulcis in fundo še v kraju Tissano pri Palmanovi. Obeta se jim dolgo pustno veseljačenje!!

KRAŠKI PUST 2009 - Obisk pri vozovih, ki bodo 21. februarja

V pust .

V soboto, 21. februarja, bo na Općinah ponovno živel Kraški pust. Po vaških ulicah se bodo sprehodili vozovi in skupine, ki se bodo potegovali za zmago na ena-inštitrideseti izvedbi. Kako pa potekajo priprave na ta osrednji kraški pustni dogodek? Koliko ur dela se skriva za vozovi, ki jih bomo občudovali na openskih ulicah? Kdor se na lastne oči ne prepiča o pripravah, si ne more predstavljati, koliko truda se skriva za vsakim vozom, nam je povedal nek kraški »pustar«. Kako prav je imel. Večina gledalcev si najbrž res težko predstavlja, kaj pomeni »zgraditi« pustni voz in mehanizme, ki ga premikajo. Kaj pomeni sešti na desetine kostumov, ki ga spremljajo. Zato smo se podali na pot. In zato stopamo v pust ...širokih ust. Polni občudovanja za tolkšen trud, za vse ure, dneve, večere, ki jih pustarji investirajo v izdelavo vozov.

Bazovski pustarji se v teh dneh mučijo v nekdanjem hlevu v Dragi. »Namesto krav, smo mi,« je hudo mušno pojasnil Saša, »duša« neutrudne skupine, ki dobrih petnajst let graditi pustne vozove. Od začetka leta je dnevnio na delu sedem, osem ljudi, v openskem pustnem sprevodu pa naj bi sodelovalo okrog sedemdeset veseljakov. Kaj bo uprizorjal bazovski voz? »Boršo,« se je glasil Sašev odgovor, kaj več pa nam ni že zelel razkriti. Glede na to, da bodo člani skupine oblečeni »v kartice«, pa lahko sklepamo, katero »boršo« ima v mislih. Obleke vsekakor ne bodo prebogate, kajti finančna kriza »ose poznaka« tudi v Bazovici ... Krizo, pa čeprav drugačne oblike, občutijo tudi znotraj pustne skupine, saj se mladi ne vključujejo v priprave. Saša je priznal, da je pomanjkanje mladih sil sicer občutiti tudi v vaških društvinah.

Kako financira gradnjo voza? Z denarjem, ki ga dobijo od organizatorjev sprevoda (»na Općinah se zadnja leta zelo potrudijo«), z nabirkou po vasi, z vso kokošno šagro, ki jo prirejajo vaška društva. Stroški pa so vsekakor precejšnji, tudi zato, ker morajo ob vsem materialu plačati tudi električno in najemnino lastniku nekdanjega hleva ...

Sovodenj - ci bodo za pust »protestno« stopili na cesto. V kmečkih oblačilih se bodo »uprli mašini« oziroma širitti avtocesto Vileš-Vrtojba, ki pelje ravno po sovodenjskih tleh. Kakih 55 sovodenjskih pustnih kmetov bo protestiralo zradi izgube zemljišč oziroma prostora za gojenje domače zelenjave, geometri pa bodo klub temu neutralno nadaljevali z merjenjem površin. No, v njihovem protestu pa ne bo zaslediti nikakršne kritike, pač pa samo zdravo iro-

februarja sodelovali na openskem sprevodu

... Širokih ust

Pod šotorom v bližini Vesninega nogometnega igrišča se od začetka decembra s polno paro pripravljajo na pust **Križanke in Križani**. V tej vasi nas je takoj prijetno presenetila zlasti angažiranost mladih vaščank. Za razliko od ostalih vasi so pridne Križanke množično lepile, popravljale in barvale voz ter pomagale izkušnjem, a prav tako mladim sovaščanom. Pravilo o ženskih kvotah, ki ga politiki prepogosto zanemarjajo, so kriški pustarji torej spoštovali.

Letošnji voz obravnava čebele, ki se borijo za preživetje. Z velikim letalom naj bi odletele daleč proč, zatočišče bodo iskale celo na Luni (voz nosi naslov »Medeni mesec«). Openske ulice bo preplavljal velik roj kriških čebel, saj se jih je do prejšnjega teden prijavilo nič manj kot 144. Koordinator čebel delavk Marko nam je pod šotorom razložil, da je lani prišlo do nekake predaje poslov, saj so mlajši vaščani od starejših prevzeli vodenje pustnih priprav. »Ampak brez pomoči starejših, ki so tehnično bolj podkovani, načrta verjetno ne bi pravočasno uresničili,« je priznal. Lani so Križani na Općinah za las zgrešili zlato odličje in osvojili častno drugo mesto. Ali jim bo letos uspel veliki met? Kdo ve, najvažnejše je vsekakor to, da bo pust »po krišku« zabaven in da bo čebelje letalo brez zapletov vzletelo iz panja in naposled tudi uspešno pristalo na Luni. Ali pa vsaj na Brdini ...

Tretjič zapored bo na Kraškem pustu tudi voz skupine VIII. Division, ki jo sestavljajo pustarji iz Škednja, od Sv. Ane in okolice. Skupina bo letos počastila pristen proizvod škedenjske tradicije: kruh. Delavci vneto pripravljajo krušno pec in mlin, seveda pa tudi oštarijo. Voz bo nastopil tudi v Škednju (v nedeljo) in Trstu (v torek). Delo v veliki garaži pri Sv. Ivanu vodijo starejši ljubitelji pusta, praznika, ki ima v Škednju bogato tradicijo, a je v zadnjih letih zašel v manjšo krizo. Škedenjski pust, s svojimi posebnimi maskami, jedmi in norčijami, je bil običajno glavna atrakcija v mestu, zdaj pa se osrednji sprevod vije po ulicah središča. »Sprevoda v Škednju nekaj let sploh ni bilo, zato smo se povzpeli na Kras,« pravi Fulvio, ki tako kot ostali upa, da bo Škedenjski pust spet polno zaživel v ljudskem duhu in s starimi vrednotami.

Stran pripravili Poljanka Dolhar, Aljoša Fonda in Sara Sternad Foto KROMA, samo Sovodnje f. Bumbaca

»Na Općine pridemo zato, da uživamo,« pravi Ivan, med organizatorji voza, ki se bo v pustni sprevod priprjal iz Merč. »Bili smo prvi voz, ki je po osamosvojitvi Slovenije sodeloval na Kraškem pustu ... in vsako leto smo močnejši.« Ivan sicer pravi, da je njihov voz običajno med manjšimi, da ga spremlja le kakih dvajset pustarjev, kar je za openske razmere malo. »V sprevodu sodelujemo kot Razvojno društvo Merišče in to predvsem zaradi promocije. Dokazati želimo, da se tudi na Krasu nekaj dogaja. Smo pač Kraševci: trdi in trmast. Pri tem nas podpira tudi župan Občine Sežana, ki tako kot mi rad promovira pristne kraške običaje.« Lani so se po openskem sprevodu udeležili tudi tržaškega, kjer so obiskovalce in slovenskega konzula presenetili s petdeset litri jote. »Letos se organizatorji malce lovijo, tako da še čakamo na vabilo: če bo prišlo, gremo rade volje tudi v Trst, saj imamo odlične odnose z organizatorjem De Gioio.«

V Merčah so se letos posvetili plinski problematiki in v teh dneh zaključujejo z deli, ki potekajo v Ivanovi delavnici in v vaškem domu. Pozornost so osredotočili na odnose med Evropo in Rusijo, na voz u pa bodo gostili predsednika Vladimira Putina ...

V šotoru na dvorišču Prosvetnega doma na Općinah so nas pričakale mumije. Da ne bo nesporazumov: ne govorimo o Opencih samih, temveč o letošnji pustni temi. Prav vsega ne smemo razkrivati, saj imajo pred pustno soboto skoraj vse skupine svoje skrivnosti. Openci so pač potegnili nit med antično zgodovino in sodobnim svetom, povezali so egipčanske faraone in... plastično kirurgijo. Na voz, ki ga bo obkolilo in vlekel kakih 130 Egipčanov, se bodo znašle nekatere osebnosti šov biznisa, med katerimi je prsata televizijska zvezda Pamela Anderson.

Pred Prosvetnim domom je delo počasi steklo že oktobra in novembra, z januarjem pa so »pritisnili na plin«. Zanimivo je, da »umetniški« detajli voza nastajajo kakih sto kilometrov daleč. Devan, eden vodilnih članov, je kot »emigrant«

na delu v podružnici openske pustne skupine v Starem selu pri Kobaridu.

Openci, ki se bodo udeležili tudi sprevoda po tržaških mestnih ulicah (sa ne v tekmovalni kategoriji, ker Općine niso mestna četrt, «poudarja Rudi), so v zadnjih letih po dolgi suši želi veliko uspehov. Po nekajletnem premoru so Openci leta 1997 spet začeli izdelovati pustne vozove, angažirali so se zlasti predstavnike mlajših generacij. Iz leta v leto je šlo na bolje, leta 2005 pa so gostitelji Kraškega puta prvič v zgodovini slavili. Uspeh so ponovili še v naslednjih letih z eno srebrno in dvema zlatima kolajnama: openski vzpon je predvsem odraz pridobljenih izkušenj in vse večjega navdušenja za pustno dogajanje.

ni-
jo, so nam zaupali pustarji, ki že od konca novembra ustvarjajo svoj voz. Ob njih pa ne gre pozabiti dela pridnih šivilj, ki skrbijo, da bodo tudi letos oblike odlično izdelane. Starejšim domaćinkam so se v zadnjih letih pridružile še mladenke... Potrebne pa bili moške »kompanije«, so nam zaučali pustarji.

GORICA - Črpalkarji v spremstvu župana pri predsedniku deželne vlade

Tondo bo Evropo zaprosil za vrnitev proste cone

Naftne družbe bo tudi pozval k izenačitvi goriških cen goriva z deželnimi

Nedavni protest goriških črpalkarjev pred vladno palačo na goriškem Travniku

BUMBACA

Predsednik deželne vlade FJK bo Evropsko unijo pozval k ponovni uvedbi režima proste cone v Gorici. Ob tem bo naftne družbe opozoril na potrebo po izenačenju goriških cen goriva s tistimi, po katerih se le-ta prodaja v drugih pokrajinih FJK. Tema obljudbama se je Renzo Tondo včeraj poslovil od goriških črpalkarjev, ki že dalj časa opozarjajo na krizo, v katero so zašli po ukinutju neobdvadnega goriva.

Lastnike bencinskih servisov so na sprečanju v Vidmu, ki se ga je ob Tondu udeležila tudi deželna obornica za finance Sandra Savino, spremljali goriški župan Ettore Romoli, deželni svetnik Gaetano Valenti in predsednik zveze Ascom Pio Traini. V uvozu je posegl Traini, ki je spomnil na vzroke, zaradi katerih so krizo občutili predvsem črpalkarji v Gorici. Cena, po kateri naftne družbe prodajajo gorivo goriškim črpalkarjem - je poudaril Traini -, je namreč višja od tiste, po kateri prodajajo bencin v dizelsko gorivo videmskim in tržaškim črpalkarjem. To pravilo velja že od vključitve Gorice v prosto cono, je povedal Traini in pojasnil, da so zaradi tega črpalkarji »med dve ma ognjem«, saj morajo kljubovati slovenski konkurenčni in konkurenčni drugih pokrajin FJK. Kriza, je pripomnil Romoli, se nato prenaša tudi na ostale sektorje, saj se občani po tankanju večkrat odločijo tudi za druge nakupe na slovenski strani meje.

Tondo je sogovornikom zagotovil, da deželna vlada pazljivo spreminja težave goriških črpalkarjev, in da jim namerava pri-

skočiti na pomoč. Napovedal je, da bo problem predločil EU. Ob koncu tedna bo namreč podpredsednik evropske komisije in evropski komesar za promet Antonio Tajani na obisku v naši deželi, ob tej priložnosti pa mu bo Tondo prikazal goriški položaj. Vprašal bo za ponovno uvedbo proste cone, ki še vedno obstaja v Dolini Aoste. To

bi bila po njegovem mnenju edina rešitev do reorganizacije distribucijskega načrta goriv v deželi FJK, v katerem bodo predvideni tudi ukrepi, s katerimi bodo podprtli črpalkarje v težavah. Tondo je še povedal, da bo sklical srečanje s predstavniki naftnih družb, ki jih bo pozval k znižanju cen goriškega goriva. Dodal je, da je dežela FJK v

skladu z zakonskimi določili pripravljena tudi na vložitev »vidne vsote«, da bi podprtla sektor črpalkarjev. Ne nazadnje je Tondo napovedal, da bo v zvezi s krizo črpalkarjev ustavil omizje, pri katerem bodo so-delovali dežela, tehnički, zveza Ascom, predstavniki goriške občine in Trgovinska zbornica. (Ale)

GORICA - Varnost na delu Zahtevajo znak diskontinuitete

Občinski svet osvojil Bianchinijev resolucion

Goriški občinski svet je v ponedeljek sprejel resolucion o varnosti na delu. Vložil jo je svetnik Livio Bianchini, ki je pred kratkim prestopil v novo stranko Nichija Vendole. Dokument, ki so ga odobrili s tredeset glasovi za in enim vzdržanim, predvideva, da bo župan od goriškega zdruštvenega podjetja zahteval večjo pozornost do problema varnosti na delu in znamejne diskontinuitete z dosedanjim politiko na tem področju. Resolucion predlaga ustanovitev omizje z upravitelji in sindikati, kjer bi razpravljali o varnosti v goriških podjetjih. Dokument bodo med drugimi prejeli tudi predsedniki republike, dežele in pokrajine ter direktor ladjevnice Fincantieri. Na dnevnem redu so bile tudi druge resolucion. Resolucion o družbi IRIS Federica Portellija bo v prihodnjih dneh obravnavala pristojna komisija za zdravstvo, razpravo o resolucioni o antifašističnih vrednotah, ki jo je predstavil Aleš Waltritsch, pa skupaj z dokumentom Gaetana Valentija preložili na eno izmed prihodnjih sej.

GORICA - Občinska seja Molk za Eluano s polemiko

Smrt Eluane Englaro je odjeknila tudi na Goriškem, med ljudmi, a tudi na občini, saj se je ob njej sprožila polemika v občinskem svetu. Kot navaja občinski svetnik Oljke Federico Portelli, je v trenutku, ko je izvedel za smrt ženske, predlagal predsedniku mestne skupščine enominutni molk. »Šele potem, ko je prekinil sejo in se sestal z načelniki desne sredine, kot da bi bila Eluanina smrt samo njihova stvar, je Roldo omogočil občinskemu svetu, da se je spomnil na konec njene življenske poti. Sramota in dodatna žalitev za Eluano in njeno družino,« je prepričan Portelli.

Na smrt Eluane Englaro se je odzval tudi goriški nadšef Dino de Antoni. »S človekom ni mogoče ravnat tako, niti takrat, ko ne odgovarja na dražljaje okolja,« pravi nadšef, ki zagovarja stališče Vatikanca: »V teh dneh smo jasno razumeli, da niti zdravnik ne vedo, kje je meja med življenjem in smrto.«

GORICA Krvavi prepri sprožil vinjeni Goričan

Danes bo sodnik odločal o priporu za trojico moških, ki so jih zaprili zaradi udeležbe v krvavem prepisu v noči s soboto na nedeljo. Po zaslišanjih pa je slika dogajanja nekoliko bolj jasna. Po ugotovitvah preiskovalcev je fizično obračunavanje zanetil Goričan, ki je pod hlapi alkohola v lokalnu Casinò v ulici Crispi začel nadlegovati gostjo, državljanu Kolumbiji. Ženska se ga je otepala, ker pa je moški vztrajal, je proti njemu zaluhala kozarec. Narančnost pobesnel je, poteagnil s hlač pas in, kot da bi bil bič, začel z njim mahati desno in levo. Na ženskino stran so se postavili štiri njeni spremjevalci. Prepri se je nadaljeval pred lokalom, kje so se nad Goričana, ki ga je sprožil, znesli tudi s steklenico in mu z njo zlomili nosno kost. Poleg njega sta v zaporu še drug Goričan in državljan Maroka, ki sta bila v družbi kolumbijskega dekleta, pet pretepačev pa so prijavili sodniku. Preiskavo vodi državna tožilka Annunziata Puglia.

GORICA - Pokrajina predstavila projekt mednarodne kooperacije Stra.De 2

Sortiranje »izvažajo« v Sarajevo

Izdeleni bodo študijo za uvedbo ločenega zbiranja odpadkov v sarajevskem kantonu - Pripravljajo protokol o sodelovanju

MARKO MARINČIĆ

BUMBACA

odpadki. »Čeprav je sarajevsko odlagališče dobro strukturirano, bi bilo koristno, da bi uvelodilo ločeno zbiranje odpadkov,« pravi Marinčič in poudarja, da bodo ravno zaradi tegega v okviru projekta Stra.De 2 izdelali načrt za uvedbo sortiranja v Sarajevu. Pri njegovi pripravi bodo tehnični IRIS-a sodelovali z izvedencami iz sarajevskega podjetja za javne storitve Rad, z občino Novi Grad ter s sarajevskim kantom, razvojno agencijo SERDA in arhitekturno fakulteto. Strokovno pomoč bo zagotovila družba Informest, ki bo tudi poskrbela za vzpostavitev stikov med italijanskimi in bosanskimi podjetniki.

»Aprila bodo tehnični podjetja IRIS, združenja Kallipolis in agencije Informest obiskali Sarajevo. Tam bodo analizirali podatke o ravnjanju z odpadki in zatem izdelali načrt za uvedbo sortiranja, pravi Marinčič, junija se bo sarajevska delegacija mudila na Goriškem in obiskala obrate podjetja IRIS, medtem ko bodo septembra v Sarajevu izpeljali informativno akcijo o sortiranju odpadkov. Izdelavi načrta zaenkrat še ne bo sledilo operativno izvajanje njegovih izsledkov; ločenega zbiranja v Sarajevu torej ne bo do uvedli, vendar bodo imeli pripravljen načrt, ki ga bo treba še uresničiti. Za ta korak se bodo morale odločiti sarajevske oblasti, ki bi za uvedbo sortiranja lahko zaposlele za pomoč iz evropskih skladov, saj bi uresničitev tovrstnega projekta stala več milijonov evrov.«

Marinčič hkrati napoveduje, da v prihodnjih mesecih pokrajina bo podpisala protokol o sodelovanju s sarajevskim kantom; predvidel bo vzpostavitev trajnega sodelovanja in prirejanje skupnih pobud na raznih področjih, med katerimi so tudi kultura, šport in mladinske politike. (dr)

GORICA Camber nasprotuje selitvi arhitekture

Željam, da bi v Gorico selili arhitekturo, se je postavil po robu deželnih svetnik Ljudstva svobode, Piero Camber. Sestal se je s predstavnikoma študentov, ki so zbrali 300 podpisov proti selitvi specifičnega bjenja arhitekture. Camber pravi, da je ob koncu poletja kazalo, da se bo uresničila spojitev tržaške fakultete arhitekture z videmskimi univerzitetnimi tečajem in da bi bil sedež v Gorici s krepko finančno pomočjo goriških ustanov: »Ideja je propadla, kljub temu pa je tržaški rektor pripravljen seliti v Gorico specialistični bjenji, kar pomeni, da bi arhitekturo poučevali v treh krajeh, kar bi bilo potratno. Trst bi bil hkrati okrajen ambicioznega projekta o uresničitvi fakultete, ki bi konkurirala z Benetkami, v katerega je veliko vložil.«

Hudo ranjen obležal na cesti

V pondeljek zgodaj popoldne je 43-letni motorist iz okolice Nove Gorice vozil neregistrirano motorno kolo znamke Cagiva iz Rožne Doline proti Ajsevici. Pred križiščem s cesto, ki vodi do Centra za ravnjanje z odpadki v Stari gori, je zaradi neprimerne hitrosti v blagem levem ovinku izgubil oblast nad vozilom ter trčil v odbojno ograjo, zatem pa obležal na vozišču. Hudo poškodovanega so po nudenju prve pomoči na kraju nesreče rešili avtomobil prepeljali na zdravljenje v splošno bolnišnico Šempeter. Zaradi vožnje neregistriranega vozila in povročitve prometne nesreče so mu policisti napisali položnico. (nn)

Zakaj študij družboslovja?

Novogoriška Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ) prireja tretji družboslovni večer na temo Zakaj študirati družboslovje? Na sporednu bo jutri ob 18. uri v kletni dvorani knjižnice Franceta Bevka. Gostje bodo dekan FUDŠ Matevž Tomšič, prodekan fakultete za medije Mateja Rek in Uroš Pinterič, višji znanstveni sodelavec z Univerzitetnega raziskovalnega središča Novo mesto. Omenjeni strokovnjaki na področju družboslovja bodo razpravljali o uporabnosti družbenih ved in o možnostih nadaljnje zaposlitve po končanem študiju. (nm)

V Mošu večer o Aljaski

Alpinci iz Moša prirejajo predavanje o Aljaski in o vzponu na goro Mc Kinley; spregovorila bosta alpinista Marco Salvaneschi in Max De Monte. Dogodek bo drevi ob 20.30 v občinski dvorani v ulici XXIV Maggio v Mošu.

Evropsko načrtovanje

Goriška pokrajina prireja danes med 9. in 13. uro v pokrajinski sejni dvorani v Gorici tečaj o evropskem načrtovanju, ki je namenjen interesentom. Giorgio Tesarolli in drugi izvedenici bodo spregovorili o Objektivu 3 in o pripravi prošenj za koriščenje prispevkov.

Pirandellova drama v Gorici

S Pirandellovo dramo »Enrico IV« bosta danes ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici nastopila priznana igralca Ugo Paglia in Paola Gassman.

Fishwatching v laguni

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo danes ob 15.30 drugo srečanje okoljevarstvenega tečaja z naslovom »Fishwatching in laguna«, ki ga združenje Legambiente posveča ribam in pticam gradeške in maranske lagune.

DOBERDOB - Ravnateljica Večstopenjske šole Sonja Klanjšček o stanju, problemih in reformi

Privlačnost šol narašča, prostori vedno bolj tesni

V Doberdobu in Romjanu so krvavo potrebna gradbena dela - »Ustanova, kot sta Dijaški dom in Mladinski dom, bi bila dobrodošla«

Po morebitni spojiti didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo in nižje srednje šole Ivan Trinko bo izgubila »primat« najbolj številčnega slovenskega ravnateljstva na Goriškem. Kljub temu se bo Večstopenjska šola Doberdob še vedno spopadala s hudo prostorsko stisko, predvsem v Romjanu, saj njena ponudba prepriča iz leta v leto višje število staršev, ki ji zaupajo svoje otroke. Pred zaključkom letosnjega vpisovanja v vrtec in šole, ki poteka še do 28. februarja, smo se z ravnateljico Sonjo Klanjšček pogovorili o položaju doberdobskoga ravnateljstva, ki v štirih osnovnih šolah, štirih vrtcih in nižji srednji šoli šteje danes preko 540 otrok.

Kateri bodo učinki nove reforme šolstva na vrtce in šole Večstopenjske šole Doberdob?

V teh dneh, ko zbiramo vpize za prihodnje šolsko leto, se starši tudi pri nas odločajo o dolžini urnika. V vrtcih se večina staršev nagiba k 40 uram tedensko, kar v bistvu odgovarja dosedanji ponudbi. Do velikih sprememb naj ne bi prišlo niti na naših osnovnih šolah v Doberdobu, Sovodnjah in na Vrhu, kjer se glavni na staršev odloča za 27-urni pouk. Na romjanskih osnovnih šolah pa bomo vprašali za uvedbo celodnevnega pouka, ki bi predvideval 40 ur tedensko. Doslej smo nudili podaljšan urnik 35 ur tedensko - otroci imajo pouk do 15. ure - po novem pa bi ostali v šoli do 16. ure. Uvedba celodnevnega pouka je pri nas možna, ker razpolagamo z menzo, drugje pa je težje izvedljiva. Na nižji srednji šoli v Doberdobu pa bi do sprememb prišlo le pri predmetniku, saj imajo učenci možnost, da izberejo podaljšan urnik angleščine, slovenščine ali italijanščine namesto dveh ur nemščine.

V prihodnjem šolskem letu bo osnova šola v Romjanu verjetno šela osem razredov, v ulici Capitello pa pričenja prostora...

Prostorsko vprašanje v Romjanu bo že v prihodnjem šolskem letu zelo kritično. Po vsej verjetnosti bomo namreč ponovno dobili dva prva razreda, v šoli Brumati pa nimamo na razpolago dovolj učil-

Sonja Klanjšček (zgoraj), v doberdobskem razredu (levo) in med romjanskimi šolarji (desno)

ALTRAN, BUMBACA

nic. Občina Ron, ki je že obveščena, bo morala za ta problem poskrbeti. Z »dolgoročnega vidika« pa nestrpno pričakujemo izgradnjo novega šolskega centra. Zaenkrat je bil odobren le preliminarni načrt, uprava pa zagotavlja, da se bodo dela začeli jeseni. Trajala naj bi leto in pol ali dve. Do takrat bo odprt vrtca vprašanje dveh sekcij romjanskega vrtca, ki delujejo v ulici Fratelli Cervi v Ronkah.

Problem prostorov se ne pojavi le v Romjanu...

Drži. V načrtu je širitev nižje srednje šole v Doberdobu, za katero si je občina že priskrbela finančna sredstva. Dela naj bi se začela prihodnje leto in upamo, da se bodo čim prej zaključila, saj imamo šest razredov in šest učilnic, kar je odločno premalo. Pouku informatike sledijo na primer naši srednješolci v poslopju sosednje osnovne šole Prežihovega Vranca, kjer imamo računalniško opremo.

Romjanska šola in vrtec sta danes najbolj številčni slovenski šoli v goriški

pokrajini, obenem pa delujeta v najbolj »italijanskem« okolju.

Romjanska šola in vrtec imata več posebnosti. Edinstvenost teh dveh ustanov se kaže že v njunem nastanku, saj sta se rodili iz zelo dobre sinergije med kulturnimi, šolskimi in drugimi predstavniki tega prostora. Čeprav sta začeli svojo pot s skromnim številom otrok, sta gotovo ustanovni, ki si jih teritorij močno želel. Nato sta s podporo staršev, ronške uprave in mestnega okrožja nasploh prerasli v razvijani, številčni in dinamični šoli. Res je, da imamo visoko število otrok, ki slovenščine ne poznajo, med vpisanimi pa je največ takih, ki imajo slovenske prednike. Ne smemo pozabiti, da je bilo v 50. letih, preden so ju zaprli, v slovenskih šolah v Tržiču in Ronkah veliko otrok, kar pomeni, da slovenski substrat obstaja. Številni prebivalci, ki so se nato poitaliančili, pa so v zadnjih letih začutili potrebo, da bi njihovi sinovi in vnuki spoznali slovenski jezik. Na podlagi nizke ravni poznавanja slovenščine pa je seveda predvsem v vrtcu v Romjanu potreben uporabljati nekoliko

drugačen pristop. Pri programiranju dela se na primer zgledujemo po metodah poučevanja tujih jezikov ali po knjigah, ki so jih v zvezi s tem izdali koroški Slovenci. Vzgojiteljice skušajo z igro, petjem, glasbo, gibalno vzgojo in pravljicami dosegati, da otrok jezik vzljubi. Kreptivi slovenskega jezika pri učencih osnovnih in nižje srednje šole pa so namenjeni tudi razni projekti, pri katerih sodelujemo že več let. Zelo pozitivne izkušnje so jezikovna šola v sodelovanju z osnovno šolo Cirila Kosmača iz Pirana, sodelovanje pri UNESCO-vih srečanjih ter zeleni in beli tedni v organizaciji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti iz Ljubljane.

Ali je v Laškem čutiti potrebo po ustanovi, kot sta v Gorici Dijaški dom ali Mladinski dom?

Zelo jo občutimo. Združenje staršev romjanskih otrok ter društvo Jadro in Tržič sicer že skrbijo za razne storitve, nasvetne in dejavnosti ter so nam v veliko oporo, vendar bi bila dodatna pomoč dobrodošla. Priložnosti za vključevanje v slovensko okolje ustvarjajo vedno bolj tudi slovenska športna društva in glasbene šole, strukture, ki bi nudila pomoč pri učenju in možnost nadgradnje dela v šoli, pa ni. Nekateri srednješolci sicer zahajajo v Dijaški dom, za mnoge pa je Gorica predaleč.

Aleksija Ambrosi

KULTURNI PRAZNIK - Jutri

Z Gorico bo zaobjeta dežela

Poklon stoletni zgodovini Glasbene matic

Osrednja prireditve ob Dnevu slovenske kulture bo letos zaobjela ves deželni teritorij. Po »premierni« izvedbi v Čedadu in sinočnji ponovitvi v Trstu bo proslava v poklon stoletni zgodovini Glasbene matic zaživelja jutri tudi v Gorici. Zadnja etapa simboličnega potovanja prvič, dejansko povezuje Slovence treh pokrajin v znamenju ustanove, ki je v stoletni zgodovini pridobil zdrževalno vlogo kot posrednica slovenske glasbene kulture med mladimi.

Scenarij si je zamisla in napisala Tatjana Rojc na osnovi literarnih in zgodovinskih virov, da bi na ne-suhoparen način pripovedovala o stoletni poti šole, ustvarjalcih in dogodkih, ki se v tekstu prepletajo s poezijami Srečka Kosovela, s pismi njegove sestre Karme in pomenljivimi dokumenti. Glasba ima seveda vodilno vlogo v prireditvi z nastopom solistov in skupin, pevcev in instrumentalistov, ljubiteljev in profesionalcev, za katere je Aleksander Ipavec napisal vrsto novih skladb, med katerimi je tudi uglasbitev poezije Srečka Kosovela »Lirični piano«, iz katere je avtorica scenarija povzela naslov proslave »In čujem te; klavir igrat...«. Režiser Gregor Geč je ustvaril elegantno, doživeto in sporočilno predstavo. Glasbeno-gledališko celoto dopolnjujejo video-kreacje Antonia Giacomina, igralca Danijel Malalan in Maja Gal Štrömberga pa sta nositelja besednega sporočila proslave, ki jo bo v goriškem Kulturnem domu posnela televizijska ekipa slovenskega programa RAI.

V letošnjem duhu povezovanja Slovencev iz tržaške, goriške in vsemiške pokrajine so pri treh izvedbah sodelovali trije govorniki. Tržačan Miran Košuta je nastopal v Čedadu, predsednik goriške občinske konzulte za Slovence Ivo Cotič v Trstu, v Gorici pa bo govoril beneški in vsestranski kulturni delavec Davide Clodig. Za goriško ponovitev osrednje proslave ob Dnevu slovenske kulture so potrebna vabiila, ki jih zainteresirani lahko dvignejo v Kulturnem domu v Gorici (od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure).

GORICA - Vrnili so se z vzgojnega potovanja z Vlakom spomina

Globoko ganjeni

Dijaki tridesetih šol iz vse dežele so obiskali koncentracijski taborišči Auschwitz in Birkenau

Udeleženci Vlaka spomina v Auschwitzu; prva z desne Vilma Braini

Dijaki tridesetih višjelskih zavodov iz vse dežele so se v nedeljo z Vlakom spomina vrnili domov, potem ko so prejšnji teden obiskali Krakov ter koncentracijski taborišči Auschwitz in Birkenau. V delegaciji iz Furlanije-Julijске krajine je bilo okrog 250 mladih, ki so se na Poljskem pridružili skupinam dijakov iz Cesene in Trenta.

Mlade je obisk taborišč globoko ganil; preko vodenega ogleda so spoznali, kako nečloveško je bilo življenje v lagerjih, z branjem priče-

vanj in pisem so podoživeli težke trenutke, ki so bili v taboriščih na dnevnom redu. Posebno ganjiva je bila slovesnost v Birkenau; vsak dijak je povedal ime ene izmed žritev, ki jo je »posvojil« med ogledom muzeja v Auschwitzu, hkrati pa je spregovoril o občutkih, ki jih je doživel med obiskom Rijarne.

Z Vlakom spomina so na Poljsko odpotivali tudi trije bivši internanci, in sicer Vilma Braini iz Štandreža, Mario Candotto iz Ronk in

Riccardo Goruppi iz Trsta. Dijaki so njihovim privrženjem prisluhnili z velikim zanimanjem, sploh so jih obsuli s številnimi vprašanji o življenju v taboriščih. Delegacijo iz goriške pokrajine, v kateri so bili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol, je spremljal pokrajinski odbornik Marko Marinčič; pobudo so namreč finančno podprtje ravnino vse štiri pokrajine iz naše dežele, medtem ko je bilo njen glavni prireditelj združenja »Tenda per la pace e i diritti«.

VRH - Prešernova proslava pri društvu Danica

Ob kulturnem prazniku so se pošteno nasmejali

S komedijo Roditeljski sestanek popestrila proslavo skupina z Opatjega sela

Del udeležencev proslave (desno) in zbor Bodeča neža med nastopom

BUMBACA

Kulturalni delavci društva Danica z Vrha so letosno Prešernovo proslavo popestrili z zabavno komedio, ki so jo uprizorili amaterski igralci z Opatjega sela. Z njihovim nastopom so obenem potrdili stare vezi med vasema, ki so bile nekoč izredno trdne. Vrh je namreč do razmehrjite po drugi svetovni vojni spadal pod opatjeselsko občino, tako da so bili stiki med prebivalci obeh vasi bolj pogosti od današnjih.

Večer je uvedla članica društva Danica Christine Abrami, ki je predstavila deklisko pevsko skupino Bodeča neža in animacijsko skupino Danica. Na odru so se tako najprej zvrstile mlade pevke, ki jih vodi Mateja Černic, za njimi so bili s plesom na potezi vrhovski otroci. Zaradi gripe je bil njihov nastop okrnjen, tako da so se občinstvu predstavili trije otroci in dve plesalki. Kljub nizkemu številu nastopajočih so se otroci animacijske skupine in baletki izkazali, zato so jih gledalci, ki so do zadnjega kotička naplnili dvorano društva Danica, nagradili s toplim aplavzom. Ob zaključku prvega dela večera, med katerim je prišla do izraza domača ustvarjalnost, je pozdravila predsednica društva Danica Dolores Černic, zatem so bili na potezi igralci z Opatjega sela, ki so z zabavnimi prizori komedije Roditeljski sestanek

do solz nasmejali prisotno občinstvo. Zaključku kulturnega programa je seveda sledila zakuska, ki je bila priložnost za prijeten klepet s sovaščani in prijatelji.

Kulturalno društvo Danica se medtem že pripravlja za novo pobudo, s katero bodo prišli na svoj račun otroci z Vrha in iz sosednjih krajev. V soboto, 14.

februarja, ob 15.30 bo v kulturnem centru Danica Veseli pustni popoldan. Poskrbljeno bo za zabavo, animacijo, glasbo in še marsikaj. Seveda bo na Vrh živjo tudi v torek, 24. februarja, ko bo po vasi potekalo tradicionalno koledovanje, ki se bo zaključilo s plesom v centru Danica.

DAN SPOMINJANJA - V Gorici osrednja slovesnost, posvečena žrtvam fojb in eksodusu iz Istre

V krajih »ločenega« spomina

Romoli: »Fašizem ne sme biti alibi za povojne dogodke« - V Tržiču poimenovali ulico po Istri, v prihodnjih dneh bodo namestili kamnito spominsko ploščo

Tito spet na vrhu Sabotina

V zvezi z oživitvijo napisa Tito na Sabotinu, ki je včeraj, na dan, ko se v Italiji spominjajo na eksodus in fojbe, poskrbel za slabo voljo na obeh straneh meje, še vedno ni znano, kdo je njegov avtor oziroma kdo so avtorji, saj en sam človek najbrž ni bil dovolj za to, da so štiri ogromne črke nekdajnega napisa Naš Tito ponovno vidne daleč načrtog (foto Bumbaca). »O obnovi napisa na Sabotinu smo bili obvezeni neuradno. Ne vemo, kdo bi lahko bil avtor, predvidevamo pa, da bi lahko šlo za odgovor na mazaške akcije, ki so se v zadnjih dneh dogajale v Trstu in njegovi okolici. Obžalujemo, da se take stvari dogajajo, še posebej ob praznikih in obletnicah, saj kazijo dobrosodske odnose. Še naprej si bomo prizadevali za to, da Sabotin ostane Park miru v spoštovanje do vseh žrtev s tega območja,« je obnovljeni napis Tito na Sabotinu včeraj komentirala direktorica novogoriške občinske uprave Elvira Šušmelj. Na novogoriški policijski postaji včeraj do 15. ure niso prejeli nobene prijave ali obvestila s tem v zvezi, zato policijski tudi niso imeli podlage za kakršno koli poizvedovanje in ukrepanje. (nn)

Osrednja svečanost v goriški pokrajini ob dnevu spominjanja na žrtve fojb in na eksodus iz Istre, z Reke in iz Dalmacije je včeraj pod večer potekala v dejelničnem auditoriu v Gorici ob udeležbi predstavnikov mestnih oblasti in nadškofa. Pred njenim začetkom so položili venec na oširku, posvečenem žrtvam fojb, nato je v dvorani sprengovil župan Ettore Romoli. »Fašizem je nedvornino tako v naših krajih kot v Dalmaciji in Istri izvajal močan nacionalistični pritisk, saj je hotel v italijanski državi uveljaviti izključno italijanski jezik. To pa ne sme nikakor biti alibi, za kar se je zgodilo po vojni, ko smo bili priča balkanski navadi etničnega čiščenja, ki se je nato ponovila tudi na Hrvaskem, v Srbiji in Bosni,« je dejal Romoli in dodal, da nihče danes ne zanikuje tragedij fojb in eksodus, vendar »jih minimalizira, kar je ravno tako hudo.« Poudaril je še, da je potrebno splošno priznanje tragičnih dogodkov, saj bo le tako mogoče priti do skupnega zgodovinskega spomina. Sledil je pozdrav predsednika združenja ANVGD Rodolfa Ziberne, ki je pozdravil tudi v imenu soprireditelja večera, Lege nazionale. V nadaljevanju je prefektinja Maria Augusta Marrosu izročila spominska priznanja sorodnikom žrtvam fojb. Včeraj so tudi z barvami italijanske trobojnice osvetlili pročelje goriskega županstva in vse zastave spustili na pol droga.

V Tržiču so včeraj poimenovali po Istri novo ulico. »Via dell'Istria« stoji sredi novega stanovanjskega naselja na območju nekdajne bolnišnice. V prihodnjih dneh bodo namestili še kamnito ploščo, ki bo posvečena ezelom in žrtvam fojb. Na včerajšnji svečanosti ob poimenovanju nove ulice sta spregovorila tržiški podžupanija Silvia Altran in predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta. »Naši kraji so v prejšnjem stoletju doživelvi dve svetovni vojni, ki sta pustili za sabo ogromno žrtev, zato se moramo splošljivo spominjati vseh padlih in žrtev ideologij in etničnih diskriminacij,« je poudarila Altranova, medtem ko je Gherghetta poudaril, da je treba obnoviti odnose z Istro in si sploh prizadevati za zgodovinski spomin, ki naj bo spoštljiv do vseh mrtvih.

Spominske svečanosti so potekale v številnih krajih Goriške. V dopoldanskem času je delegacija s prefektinjo na čelu položila cveje k monumentalnemu spomeniku pri Medeji.

VRTOJBA - Primorski tehnološki park

Iščejo člane z inovativnimi idejami

Iz Primorskega tehnološkega parka (PTP), ki ima sedež na meji pri Vrtojbi, so sporočili, da bodo v roku štirinajstih dni objavili razpis za nabor novih članov PTP. V napovedi razpisa so poudarili, da so kandidati za vpis v redno članstvo lahko posamezniki z inovativno idejo, podjetja v ustavljanju, podjetja ali raziskovalno-razvojni oddelki podjetij, ki pri izvajanju proizvodne ali storitvene dejavnosti dosegajo visoko stopnjo razvojne usmerjenosti, tehnološke zahtevnosti in inovativnosti produktov, tržne perspektivnosti ter raziskovalno-razvojnega sodelovanja. Pojasnili so, da sprejemajo kandidate z območja celotne Slovenije, predvsem pa iz Goriške, Notranjsko-kraške in Obalno-kraške statistične regije, dobrodošli pa so tudi kandidati iz tujine, ki ustanovijo podjetje v Sloveniji.

Med razlogi za prijavo oz. prednostmi delovanja v okviru Primorskega tehnološkega parka, v katerega je trenutno včlanjenih 40 podjetij, so navedli, da slednji svojim članom ponujajo stimulativno okolje in odlične pogoje za delo v družbi najperspektivnejših podjetij ter izobraževalnih in raziskovalnih ustanov. Poudarili so tudi možnost pridobitve 75 tisoč evrov nepovratnih sredstev v obdobju treh let. Gre za sredstva, ki jih država delujejo samo članom tehnoloških parkov in inkubatorjev, če izpolnjujejo pogoje razpisa. Med ugodnostmi za člane so omenili tudi najem poslovnih prostorov v tehnološkem parku po nižjih cenah ter brezplačne storitve v smislu informiranja o možnostih pridobivanja subvencij in drugih virov finančiranja, povezovanja z razvojnimi in raziskovalnimi institucijami ter univerzami, povezovanja s člani tehnoloških parkov doma in v tujini ter nudjenja pomoči pri iskanju kadrov in internacionalizaciji. Poudarili so tudi, da so ostale storitve, kot na primer prijave na razpise, izdelava poslovnih načrtov in projektov, organizacija dogodkov in drugih promocijskih aktiv-

nosti v povprečju za četrtno cenejše kot na trgu. Vse te ugodnosti so mikro podjetjem na voljo že ob plačilu letne članarine, ki znaša 250 evrov. Za malo podjetja znaša letna članarina 500 evrov, za srednje velika podjetja pa 1.000 evrov.

Postopek za včlanitev predvideva razgovor z upravo PTP in pripravo splošne predstavitev na 2-3 straneh ter kratko predstavitev zamisli programskega svetu tehnološkega parka. Vsi kandidati, ki bodo po mnem programskoga sveta primerni za nadaljevanje postopka, bodo pozvani k predložitvi vloge v zahtevanimi prilogami. Strokovne ocene vlog, ki morajo biti oddane v tiskanem in elektronskem izvodu, bodo opravili strokovni ocenjevalci, o vključitvi kandidatov v PTP pa bo na podlagi strokovnih ocen odločala skupščina družbenikov tehnološkega parka. Za oddajo prijav na razpis bosta odprta dva roka, prvi s predvidenim zaključkom v roku osmih dni od objave razpisa, drugi pa z zaključkom do 1. oktobra 2009. Na razgovor za kandidaturo se je vsekakor mogoče prijaviti že pred objavo razpisa.

Kot je povedala Tanja Kožuh iz Primorskega tehnološkega parka, je razpis odprt za neomejeno število članov, izbrani pa bodo seveda tisti, ki bodo izpolnjevali vse kriterije. Pojasnila je še, da se je letos za članstvo že zanimalo kar nekaj italijanskih podjetij oziroma podjetnikov iz območja Furlanije-Julijanske krajine, medtem ko se je v lanskem letu v PTP včlanila ena skupina italijanskih podjetnikov. V zvezi z razpisom je povedala še, da pričakujejo kar precej prijav, saj je zanimanje za članstvo v zadnjem času izkazalo precej posameznikov in podjetij. O zasedenosti poslovnih prostorov v objektu Primorskega tehnološkega parka na Mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba pa je povedala, da je zasedenost prostorov 80 do 90-odstotna, kar je normalna zasedenost za tehnološke parke.

Nace Novak

Polaganje cvetja k spomeniku pri Medeji

BUMBACA

GORICA - V Kinemaxu predpremieri ogled filma o Jožetu in Edvardu Rusjanu

Filmski debi letečih bratov

Veliko prizorov so posneli na Jeremitišču in na mirenskem letališču - Statisti in igralci tudi iz Štandreža in Gorice

Na Lokvici so posneti prizore kolesarskih dirk, ob koncu snemanja pa so se igralci in statisti - med njimi so tudi Goričanom znani obrazi - nastavili fotografu

FOTO VIP

Goričani nestrpno pričakujejo premiero dokumentarno-igranega filma o Bratih Rusjan, pionirjih letalstva, ki sta svoja prva letala gradila in preizkušala prav v Gorici. Tekli sta leti 1909 in 1910, kar postavlja Gorico v dokaj majhno skupino evropskih mest, ki so videla same začetke panoge, ki je nato v nekaj letih povsem spremenila pojmovanje o premikanju, prevozu in žal tudi vojskovjanju. Zlasti na film čakajo desetine statistov in igralcev, ki so lani poleti pomagali pri uresničevanju projekta, ki sta si ga je zamislila gorički Transmedia in Kinoatelje, uresničila pa produkcija Sablanca iz Ljubljane v koprodukciji RTV Ljubljana in s finančno pomočjo ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Film so pod režijo Borisa Palčiča snemali lansko poletje v raznih krajih, veliko prizorov so posneli na Goričkem. Spomnimo se, da so prizore iz vsakdanjega življenja druž-

ne Rusjan znamenito sodarsko delavnico vred posneli na Jeremitišču, za letalske prizore pa so našli primerno okolje na goričkem letališču, kjer sta Jože in Edward Rusjan pred sto leti res preizkušala svoje letalne stroje; del prizorov so dalje posneli v Ajdovščini in na Lokvici pri Opatjem selu.

Vsem, ki so bili soudeleženi pri snemanju ali so sledili raznimi postopkih nastajanja filma, se v podrobnosti spomnijo prizorov, ki so jih včasih morali ponavljati do onemogočnosti, saj režiser ni bil vedno zadovoljen s tem ali onim gibom, s primerno osvetljivo prizora, z načinom prihoda ali odhoda tega ali onega statisti, pa tudi ne z mimiko ali z gorovjenim vložkom kakega igralca. Vse to so morali igralci in statisti opravljati pod žgočim poletnim soncem in odeti v težka oblačila z začetka prejšnjega stoletja. Naj omenimo, da je veliko igralskega kadra prispevalo prosvetno društvo Štandrež, od koder je prišlo tudi veliko statistov. Kar nekaj sta-

tov in pomožnih igralcev je prišlo tudi iz mesta in so italijanske narodnosti, kar bo filmu dalo svojstven mednarodni pečat. Prikazano bo torej večječno okolje, ki je opredeljevalo takratno Gorico. Čeprav v drugačnih političnih razmerah, se to stanje ni bistveno spremenilo niti danes.

Kakšen bo posneti film, ki so ga v ljubljanskih študijih montirali in opremili z glasbo, ostaja neznanka. To neznanko nam bodo razkrili v petek, 13. februarja, ob 20.30 uri na predpremieri filma Leteča brata Rusjan, ki bo v Kinemaxu na goričkem Travniku. V podnaslovu filmskega prvence o pionirskeh časih letalstva pa preberemo, da gre za zgodbo o zmagi za vsako ceno. Kot so nam povedali pri Kinoateljeju, film traja 45 minut, je pretežno v slovenščini z italijanskimi podnapiši, obenem pa predstavlja tudi uvod v praznovanje stoletnice prvega poleta Edvarda Rusjana na goričkih Malih Rojcah. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENTENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Ex«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Operazione Valchiria«.
Dvorana 3: 17.30 »Space Chimps«; 20.30 »Defiance«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Ex«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Operazione Valchiria«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Revolutionary Road«.
Dvorana 4: 17.45 »Space Chimps«; 20.00 - 22.10 »Il dubbio«.
Dvorana 5: 18.00 »Viaggio al centro della terra«; 20.00 - 22.10 »Italians«.

Koncerti

PDV RH SV. MIHAELA razpisuje 9. Srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla 2009. Revijalni del srečanja bo v soboto, 4. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah, tekmovalni del pa v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v nedeljo, 5. aprila, ob 17. uri. Vpisovanje bo potekalo do 5. marca; informacije na tel. 333-3461368 (Mirko Ferlan) ali na naslovu elektronske pošte pdvrhsvmihaela@yahoo.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v soboto, 14. februarja, ob 20.15 nastopila Romana Krajncan z gosti & Komorni godalni orkester GD Nova; v pondeljek, 16. februarja, ob 20.15 bo nastopil Komorni zbor Ave pod vod-

stvom Andraža Hauptmana; informacije v Kulturnem domu Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 003865-3353016 in na spletni strani www.kulturnidomng.si.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v četrtek, 12. februarja, ob 20.45 bo gledališka predstava Luigia Pirandella »Inrico IV« Stalnega gledališča iz Verone in Stalnega gledališča iz Veneta; nastopila bosta Ugo Pagliai in Paola Grossman; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/A (tel. 0481-33090) od pondeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 13. februarja, bo ob 20.30 gledališka predstava Kaj bodo rekli ljudje Bransilava Nušića v režiji Jožeta Hrovata v izvedbi dramskega odseka PD Štandrež.

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE organizira izlet z letalom na Portugalsko (Fatima, Porto, Lizbona) od 31. maja do 5. junija; informacije in vpisovanje do 28. februarja na sedežu krvodajalcev v Gabrijah ob pondeljkih od 17. do 18. ure ali na tel. 340-3423087 (Paolo) ali 329-4006925 (Vincenza).

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE organizira v sklopu nacionalnega kongresa krvodajalcev od 13. do 17. maja avtobusni izlet v Rim s sprevodom v nedeljo, 17. maja, do trga Sv. Petra in z mašo s pačem; informacije in vpisovanje na sedežu krvodajalcev v Gabrijah ob pondeljkih od 17. do 18. ure ali na tel. 340-3423087 (Paolo) ali 329-4006925 (Vincenza).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goričko prireja na dan žena, v nedeljo, 8. marca, izlet v Vicenzo za ogled pomembnih kulturnozgodovinskih zgradb in spomenikov ter romarske poti Berico. Vpisujejo Saverij R. (tel. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Dragica V. (0481-882183), Ana K. (0481-78061), Ema B. (0481-21361).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA orga-

nizirajo od 4. do 6. junija tridnevni avtobusni izlet na jezero Maggiore; informacije na tel. 0481-78398 (pri Milu), tel. 0481-78000 (gostilna Peric), tel. 380-4203829 (Miloš).

Šolske vesti

VPISOVANJE V OTROŠKE VRTCE IN PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE poteka na ravnateljstvu v ul. Brolo 21 v Gorici do 28. februarja od pondeljka do petka med 11. uro in 13.30, ob sobotah med 11. in 12.30, ob torkih in sredah tudi med 15. in 17. uro; informacije na tel. 0481-531824.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da poteka vpisovanje v prve letnike otroških vrtec in prve razrede osnovne šole na tajništvu v Doberdobu, trg Sv. Martina 1, do 28. februarja. Uradni so odpri od pondeljka do četrtega med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredah popoldne med 15. in 16. uro (tel. 0481-78009).

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE V GORICI vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v petek, 13. februarja, od 17. do 19. ure v višješolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore.

Obvestila

DRUŠTVO KARNIVAL vabi skupine in društva, ki bi rada sodelovala na pustni povorki v nedeljo, 22. februarja, naj kličejo na tel. 0481-882119 ali naj pišejo na naslov elektronske pošte info_karnival@yahoo.com. Društvo prireja tudi delavnico za oblikovanje pustnih mask v štirih srečanjih in bogato loterijo; srečke so že v prodaji. Pustovanje v Sovodnjah bo trajalo tri dni in se bo začelo v petek, 20. februarja, s plesom v pokritem šotoru ob glasbi skupine New York. V soboto, 21. februarja, bo nastop skupine Kingston, v nedeljo, 22. februarja, pa bo po pustni povorki nastopila skupina The Maff.

RIBIŠKI ZAVOD ETP goriški okoliš št. 1 prireja v sodelovanju z ribiškim društvom Vipava v nedeljo, 15. februarja,

cistilno akcijo na bregovih reke Vipave. Zbirališče bo na parkirišču občinske telovadnice v Sovodnjah ob 08.30. Na prireditev so vabljena vsa društva in vsi ljubitelji čista narave.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV

za Goričko sporoča, da bo na srečanje na valentinovo, v soboto, 14. februarja, odpeljal v Prvačino prvi avtobus ob 17. uri iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah in Štandrežu. Drugi avtobus pa bo odpeljal ob 17. uri s trga Medagle D'oro (blizu ul. Catterini), nato s postanki pri pevskem mostu-pri vagi, pri telovadnicu v Podgori in Štandrežu. Priporoča se točnost.

KD OTON ŽUPANIČ obvešča, da se v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu nadaljujejo glasbena srečanja Odraščajmo z glasbo vsako sredo med 16. in 17. uro za otroke od 3. do 4. leta starosti, med 17. in 18. uro za otroke od 5. do 7. leta starosti; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Verdijsem korzu v Gorici je odprta od pondeljnika do petka med 9. in 19. uro. **OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOB** je odprta ob pondeljkih in sredah od 14. do 17. ure.

Prireditve

GLASBENA MATICA vabi na goričko ponovitev osrednje proslave ob Dnevu slovenske kulture In čujem te, klavir igra... v četrtek, 12. februarja, v Kulturnem domu v Gorici. Vstop je možen samo z vabilo, ki so na razpolago v Kulturnem domu v Gorici od 10. do 13. in od 16. do 18. ure.

KINOATELJE vabi na Film Video Monitor v četrtek, 12. februarja, ob 20.45 v Kinemaxu v Gorici. Na ogled bosta kratki film Vsakdan ni vsak dan Martina Turka in celovečerec Za vedno Damjana Kozoleta.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na Dan slovenske kulture v petek, 13. februarja, ob 20.30 v jameljskem večnamenskem centru. Sodelovali bodo mladinska plesna skupina Kremenjak, otroški pevski zbor Kremenjak in mešani pevski zbor F.B. Sedež iz Števerjana. Slavnostna govornica bo kulturna delavnica Luisa Gergolet, Dario Francolič bo predstavil knjigo Abela Kornela Krasa, knjiga o Soči.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽI

ČU prirejajo društvu Jadro in Tržič ter Združenje staršev in ZSKD Prešernovo proslavo v soboto, 28. februarja, ob 20. uri.

SKRD JEZERO prireja Prešernovo proslavo v nedeljo, 1. marca, ob 17. uri na sedežu društva v Doberdoru.

V GABRJA prireja Prešernovo proslavo kulturno društvo Skala na svojem sedežu v petek, 6. marca, ob 20.30.

V KULTURNEM DOMU ANDREJA BU-DALA v Štandrežu bo v nedeljo, 15. marca, ob 18. uri Prešernova proslava v organizaciji KD Oton Župančič in vokalne skupine Sraka.

FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽ-BENE ŠTUDIJE NOVA GORICA prireja 3. družboslovni večer na temo Zakaj študirati družboslovje? v četrtek, 12. februarja, ob 18. uri, v Gorički knjižnici Franceta Bevka v Novi Goriči (Trg Edvarda Kardelja 4), v kletni dvorani.

KD DANICA vabi vse otroke na Veseli pustni popoldan, ki bo v soboto, 14. februarja, v prostorju kulturnega centra Danica na Vrhu ob 15.30 dalje. Poskrbljene bodo zabava, animacija, glasba in še marsikaj.

NA GRADU DOBOVO bo v organizaciji Goričkega muzeja v petek, 13. februarja, ob 19. uri prireditev ob 100-letnici rojstva Zorana Mušiča. Predstavili bodo dokumentarne filme o umetniku iz arhiva RTV Slovenije in Pokrajinskega muzeja iz Gorice.

NA TRGU CAOUR v Gorici bo v soboto, 14. februarja, ob 15. uri na klopi zaljubljenih potekalo branje poezij v sklopu pobude Govoriti o Ljubezni; informacije na tel. 335-5948577 (zdrženje Nuovo Lavoro iz Gorice).

OBČINA MARIANO prireja, 12. februarja, ob 20.30 v prostorji šole v Marianu večer z alpinistoma Andreo Olivierijem in Alessandrom Simonazzijem, ki bosta predstavila posnetke in film z naslovom Illimani, med Bolivijsko in Perujem.

TRINKOV KOLEDAR 2009 bodo predstavili v petek, 13. februarja, ob 18. uri v čitalnici Feiglove knjižnice v KB centru v Gorici. Predstavitev zbornika in srečanje z beneškimi ter rezijanskimi kulturnimi delavci prirejajo SKGZ, ZSKD in knjižnica Damir Feigel.

EVROPSKA UNIJA - Včeraj so v Bruslju zasedali finančni ministri povezave

V pretresu možni ukrepi proti krčenju kreditne aktivnosti

Evropski komisar Almunia: Ob reševanju krize konsolidirati javne finance

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj v Bruslju največ pozornosti namenili ukrepanju proti krčenju kreditne aktivnosti, predvsem vzpostaviti t. i. banke slabih naložb. O tem, kako vzpostaviti t. i. slabo banko, poteka živahna razprava, pri čemer je veliko vprašanje še odprtih, a jasno je, da bo treba ukrepati prožno, od primera do primera. Ali bo takšna banka vzpostavljena na evropski ravni ali na nacionalnih ravneh, je v tem trenutku težko reči, prav tako je odprto vprašanje financiranja, saj se ponekod pojavljajo ideje, da se to financira iz javnih sredstev, ponekod pa, da se financira iz sredstev bančnega sistema.

Pri ukrepih, ki jih države sprejemajo za preprečitev finančne krize oziroma da bi ustavile njeni delovanje, sta dve možnosti: prva je omenjena ideja t. i. slabe banke, s čimer bi razbremenili bančni sistem okuženih terjatev in omogočili normalno posojanje, druga pa je, da se povečajo garancije držav za posojanje bank gospodarstvu oziroma prebivalstvu.

Pomembna tema razprave finančnih ministrov EU so bila tudi množična odpuščanja delavcev, potem ko je šef evroskupine, luksemburški premier Jean-Claude Juncker v ponedeljek evropska podjetja pozval, naj storijo vse za to, da bi preprečila množično odpuščanje delavcev, in čim bolj izkoristijo možnost dela s krajskim delovnim časom. Tako je francoski predsednik Nicolas Sarkozy v ponedeljek razgrnil načrt v pomoci avtomobilskemu sektorju v Franciji, ki vključuje slabih osem milijard evrov sredstev, od tega po tri milijarde za Peugeot Citroen in Renault. Pogoj za pomoč naj bi bil, da proizvajalci obdržijo svoje tovarne v Franciji. Evropska komisija je včeraj v Bruslju izrazila zaskrbljenost, da je francoski načrt v neskladju s pravili konkurence v EU.

Ministri so sicer razpravljali o ukrepih, ki bi jih bilo smiseln sprejeti proti odpuščanju delavcev. Medne sodijo socialni pakti na ravni podjetij in posameznih panog s ciljem, da se zadrži delovna mesta in da se prilagodi delovnemu času.

Finančni ministri sicer včeraj niso dosegli enotnega stališča o finančiranju energetskih in drugih projektov v okviru načrta za ozivitev gospodarstva. Projekti naj bi bili po se-

danjih načrtih financirani iz neporaabljenih sredstev, ki so namenjena obnovi podeželja. Odločitev naj bi bila sprejeta do marčnega vrha.

Finančni ministri so govorili tudi o javnofinancni konsolidaciji, potem ko bo gospodarska in finančna kriza mimo. Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia je ministre opozoril, da bo komisija sprožila postopke proti članicam zaradi prekomernega primanjkljanja.

Na dnevnem redu so bile tudi znižane stopnje davka na dodano vrednost s ciljem doseganja strinjanja, da bo odločitev o tem sprejeta marca, ter priporočilo za podelitev razrešnice Evropski komisiji in agencijam za izvrševanje proračuna za leto 2007, ki je bilo sprejeto.

Zasedanja sta se med drugimi udeležila predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropske centralne banke Jean Claude Trichet.

Predsednik ECB Trichet, predsednik EK Barroso in komisar Almunia

ZDA: Stimulacijski paket

prestal tesno glasovanje

WASHINGTON - Ameriški senat je v ponedeljek z 61 glasovi proti 36 glasoval za prekinitev razprave o predlogu zakona o gospodarski stimulaciji vrednega 827 milijard dolarjev s čimer je odpravil največjo oviro na poti do senatne potrditve. Senat bo predlog glasoval v torek, nakar ga bo potreben uskladiti še s predstavniškim domom. Na stran 56 demokratov in dveh neodvisnih senatorjev so stopili 3 republikanci - Susan Collins in Olympia Snowe iz države Maine ter Arlen Specter iz Pensilvanije. Predlog je za uspeh potreboval najmanj 60 glasov in na glasovanje je prišel celo demokratični senator iz Massachusetts Edward Kennedy, ki še vedno okreva za možganskim rakom. V predstavniškem domu za predlog ni glasoval noben republikanc.

Ban napovedal preiskavo izraelskega napada

NEW YORK - Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je včeraj napovedal preiskavo napada na poslopje ZN na območju Gaze, do katerega je prišlo med izraelskimi napadi sredi preteklega meseca. Za vodenje preiskave je že imenoval poseben odbor, ki ga bo vodil britanski diplomat Ian Martin.

Ban je ob tem pojasnil, da bo posebeni preiskovalni odbor ZN obsegal tako pravne svetovalce kot vojaške izvedence. "ZN bodo izpeljali neodvisno preiskavo," je na novinarski konferenci v New Yorku še poudaril in dodal, da bo preiskava zaključena v roku enega meseca, ko naj bi bilo dokončano tudi končno poročilo o preiskavi.

Medtem, ko so tankovski izstrelki izraelske vojske 15. januarja poškodovali sedež ZN v Gazi, je agencija ZN za palestinske begunce na Blíznjem vzhodu ohranila nekaj svojih uradov in šol v Gazi, ki trenutno služijo kot zatočišča več tisoč palestinskih beguncem.

Ulice francoskih mest zasedli nezadovoljni študenti

PARIZ - Na protestnih shodih v več francoskih mestih se je včeraj zbral več deset tisoč študentov in zaposlenih na univerzah, ki so izrazili nestrijanje z visokošolskimi reformami francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja. Od vlade so zahtevali, naj prekliče načrt o ukinivju 900 delovnih mest na univerzah in poveča sredstva, namenjena za štipendije.

Sindikati zaposlenih na univerzah in študentske organizacije, ki so organizirali proteste, zatrjujejo, da se je na njih zbral prek 50.000 udeležencev, medtem ko francoska policija navaja podatke o 17.000 protestnikih. (STA)

IRAN - Prvi odziv na politiko ponujene roke ameriškega predsednika Baracka Obame

Predsednik Ahmadinedžad ob obletnici revolucije izrazil pripravljenost na dialog z ZDA »ob vzajemnem spoštovanju«

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je v včerajnjem govoru ob 30. obletnici islamske revolucije dejal, da je pripravljen na dialog z ZDA, ki pa mora temeljiti na "vzajemnem spoštovanju". Kot je še zatrdil, bi Iran pozdravil spremembo s strani ZDA, a hkrati poudaril, da mora biti ta sprememba temeljita.

"Nova administracija ZDA je napovedala, da želi narediti spremembo in stopiti na pot dialoga. Jasno je, da mora biti sprememba temeljita in ne le taktična," je v govoru pred večino glavo množico v Teheranu, ki ga je v živo prenašala iranska državna televizija, poudaril Ahmadinedžad. "Iranski narod bo pozdravil resnične spremembe in je pripravljen na dialog v ozračju enakosti in vzajemnega spoštovanja."

S temi besedami je iranski predsednik odgovoril na ponudbo novega ameriškega predsednika Baracka Obame, da bi državi prvič po 30 letih brez diplomatskih odnosov znova vzpostavili neposreden dialog. "Mislim, da ob-

Ahmadienžad nagovarja množico v Teheranu

staja vsaj možnost za odnos vzajemnega spoštovanja in napredka," je v po-

nedeljek ocenil Obama, oblasti v Teheranu pa opozoril, da so sedaj one na

vrsti, da pošljajo signal, ali si želijo družbenih odnosov.

"Svet si ne želi, da bi se temačno obdobje (prejšnjega predsednika ZDA Georgea Busha) ponovilo ... Če si želijo nekateri to izkušnjo ponoviti ... morajo vedeti, da jih bo doletela velika hujša usoda, kot je Bush," je Washingtonu še sporočil Ahmadinedžad in Obama posvaril, naj se izogiba politikam svojega predhodnika, ki je Iran uvrstil na os zla, pogovore s Teheranom počneval z ukinivjo iranskega jedrskega programa ter ni nikoli izključil možnosti vojaškega napada na Iran.

ZDA so diplomatske odnose z Iranom prekinile leta 1979, potem ko je islamska revolucija strmoglavila režim prozahodnega šaha Reza Pahlavija in ustoličila Islamsko republiko Iran, iranski študentje pa so na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu kar 444 dni zadrževali talce. Odnosi med državama so se v zadnjih letih - odkar je na položaju predsednika Irana Ahmadinedžad, ZDA pa je vodil Bush - še poslabšali, še

posebej zaradi spornega iranskega jedrskega programa.

V Iranu so sicer včeraj obeležili 30. obletnico islamske revolucije - v spomin na dan, ko se je iranska vojska razglasila za nevtralno, tedanji ajatola Homeini pa je razglasil zmago revolucije nad despotskim režimom prozahodnega šaha. Ker je po iranskem koledarju letosno leto prehodno, okroglo obletnico obeležujejo že 10. in ne 11. februarja. Ob tej prilnosti se je na trgu Azadi (svoboda) v središču Teherana včeraj zbrala večdesetisočglava množica.

Udeleženci množičnega shoda so bili opremljeni z napisi kot "30 let svobode, 30 let ponosa", "Smrt Amerike" in "Smrt Izraelu", ter z baloni v rdeči, zeleni in beli barvi iranske zastave. "Uradno sporočam, da je Iran danes resnična in dejanska supersila," je zbrani množici v govoru še dejal Ahmadinedžad ter izpostavil znanstvene dosežke Irana, še posebej nedavno izstrelitev prvega doma izdelanega iranskega satelita Omid (upanje). (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

DAN SLOVENSKE KULTURE

...in čujem te; klavir igra...», / Posvečeno stoti obletnici Glasbene maticice v Trstu. Scenarij - Tatjana Rojc, izvirna glasba - Aleksander Ipavec, režiser - Gregor Geč. Jutri, 12. februarja ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

TRST

Slovensko stalno gledališče

MALA DVORANA

Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt« / Posvečeno Fulviju Tomizzi ob 10-letnici njegove smrti. Režija: Samo M. Strelec. Urnik: jutri, 12. ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), v četrtek, 26. ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), v petek, 27. ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), v soboto, 28. ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi) ter v nedeljo, 29. februarja ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Henrik Ibsen: »Casa di bambola« / Režija: Leo Muscato. Nastopata: Lunetta Savino in Paolo Besegato. Urnik: danes, 11. februarja ob 20.30.

Luigi Pirandello: »Enrico IV« / Nastopata Ugo Pagliai in Paola Gassman. Režija: Paolo Valerio. Urnik: v sredo, 18. ob 20.30, v četrtek, 19. ob 16.00 in 20.30, v petek, 20. in v soboto, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. februarja ob 16.00.

DVORANA BARTOLI

Riccardo Maranzana in Massimo Somaglino: »Cercivento«, / Režija: Massimo Somaglino. Urnik: od danes 11. do sobote, 14. ob 21.00 in v nedeljo, 15. februarja ob 17.00.

La Contrada -

Gledališče Orazio Bobbio

Eduardo De Filippo: »Ditegli sempre di sì« / Nastopa Stalno gledališče iz Kababrie. Režija: Geppy Gleijeses. Urnik: v petek, 13. in v soboto, 14. ob 20.30, v nedeljo, 15. ob 16.30, v torek, 17. ob 16.30, v sredo, 18., v četrtek, 19. v petek, 20. in v soboto, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. februarja ob 16.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V petek, 13. februarja ob 20.30 / V okviru niza "Iskrivi smeh na ustih vseh" bo nastop dramskega odseka Prosvetnega društva Štandrež s komedijo Branislava Nušića: »Kaj bodo rekli ljudje...?« v režiji Jožeta Hrovata.

TRŽIČ

Občinska dvorana

V petek, 13. februarja ob 20.45 / Valeria Raimondi in Enrico Castellani: »Made in Italy«.

SLOVENIJA

KOZINA

Kulturni dom

V petek, 13. februarja ob 20.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komедija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 11. ob 18.00, jutri, 12. ob 17.00 in v soboto, 14. februarja ob 18.00 / Ajshil: »Oresteja«.

V ponedeljek, 16. februarja ob 20.00 / Žanina Mirčevska: »Žrel«.

V torek, 17. februarja ob 11.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapino zvijače«.

V sredo, 18. februarja ob 11.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapino zvijače«; ob 19.30 Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V četrtek, 19. februarja ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V petek, 20. februarja ob 18.00 / Ajshil: »Oresteja«.

V soboto, 21. februarja ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

V petek, 13. in v soboto, 14. februarja ob 20.00 / Žanina Mirčevska: »Žrel«.

V sredo, 18. in v četrtek, 19. februarja ob 20.00 / Jean Genet: »Sluzkinji«.

V petek, 20. februarja ob 20.00 / Žanina Mirčevska: »Žrel«.

V soboto, 21. februarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 11. ob 19.30, jutri, 12. ob 20.00 in v soboto, 14. februarja ob 19.30 / Olja Muhina »Tanja - Tanja«. **V petek, 13. februarja ob 19.30** / William Shakespeare: »Milo za draga«. **V nedeljo, 15. februarja ob 19.00** / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. **V ponedeljek, 16. februarja ob 19.30** / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V torek, 17. ob 15.30 in 19.30 ter v sredo, 18. februarja ob 19.30 / Olja Muhina »Tanja - Tanja«.

V četrtek, 19. februarja ob 15.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«. **V soboto, 21. februarja ob 19.30** / Olja Muhina »Tanja - Tanja«.

Mala scena

Danes, 11. februarja ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«. **Jutri, 12. februarja ob 20.00** / Miha Mazzini: »Let in Rim«.

V petek, 13. februarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V soboto, 14. februarja ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V ponedeljek, 16. februarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V torek, 17. februarja ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 18. februarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V petek, 20. februarja ob 20.00 / Celine: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

V soboto, 21. februarja ob 21.15 / Janez Janša, Dušan Jovanović: »Spomenik G«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 11. februarja ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedia), režija Janez Starina.

V petek, 13. februarja ob 11.00 / W. Allen: »Bog«, (komedia), režija in priredba Gašper Tič.

V ponedeljek, 16. ob 14.00 in 16.00 ter v torek, 17. februarja ob 15.00 / A. Rozman - Roza: »Najemnina ali we are the nation on the best location« (komedia). Gostuje gledališče Rozinteater.

V sredo, 18. ob 19.30 in v četrtek, 19. februarja ob 17.00 / A. Jaoui, J.-P. Baroni: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jammik.

V petek, 20. februarja ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedia), režija Janez Starina.

Cankarjev dom

V petek, 13. in v soboto, 14. februarja ob 20.00, Dvorana Duše Počkaj / »Kot kaplja dežja v usta molka«. Koncept in režija: Irena Tomažin. Ustvarjalca in izvajalca: Primož Bezjak in Irena Tomažin.

V petek, 13. in v soboto, 14. februarja ob 20.00, Dvorana Duše Počkaj / »Kot kaplja dežja v usta molka«. Koncept in režija: Irena Tomažin. Ustvarjalca in izvajalca: Primož Bezjak in Irena Tomažin.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Vincenzo Bellini: »Norma« / Nastopa zbor in orkester gledališča Verdi. Dirigent: Julian Kovatchev. Urnik: v petek, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 16.00, v torek, 24. in v četrtek, 26. ob 20.30, v soboto, 28. februarja ob 17.00, v nedeljo, 1. ob 16.00 ter v torek, 3. marca ob 20.30.

Dvorana Victor De Sabata

V nedeljo, 15. februarja ob 11.00 / Goðalni kvartet in pianist, ki so člani orkestra gledališča Verdi bodo izvajali Schubertova dela.

Gledališče Rossetti

Jutri, 12. februarja ob 21.00 / Biagio Antonacci, koncert - »Il cielo ha una porta sola«.

V petek, 13. in v soboto, 14. februarja ob 20.30 / Franco Battiato, koncert - »Live in Theatre '09«.

V nedeljo, 15. februarja ob 21.00 / Vincenzo Caposella, koncert - »Solo Show«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 24. februarja ob 20.45 / Janine Jansen - violina in Itamar Goilan - klavir.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 16. februarja ob 20.00 / »Prava dekleta«, muzikal. Nastopa KUD Teater G., Celje.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V nedeljo, 15. februarja ob 19.30 / Ob 30-letnici glasbenega delovanja, Zoran Predin: Jubilejni triis za zaljubljene.

PRIREDITVE

TRST - Mednarodni festival gorniškega filma

Letos že 19. izvedba pobude Alpi Giulie Cinema

Speleologija, alpinizem in raziskovanja bodo protagonisti letosnje, že 19. izvedbe mednarodnega festivala gorniškega filma Alpi Giulie Cinema, ki ga vsako leto pod okriljem Občine in Pokrajine Trst in Dežele FJK ter v sodelovanju z lokalnimi združenji pripravlja tržaško združenje Monte Analogo. Letosnjo programsko ponudbo so podrobnejše predstavili na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri je predsednik omenjenega združenja Sergio Serra razložil, da se bo 12. februarja začel drugi del letosnega festivala gorniškega filma. Prvi del smo izvedli novembra lani, v žarišču smo postavili bolj socialne in politične teme, je dejal govornik, ki je ob tem še dodal, da je namen festivala prikazati, kar je novega in svežega na področju filmov o gorah in ljudeh ter omogočiti druženje ustvarjalcev, gledalcev in sploh ljubiteljev gora.

Na platu tržaškega gledališča Miela se bo 12. in 19. februarja odprt veliko osem filmov domačih in tujih avtorjev gorniških in avanturičnih filmov. Športni navdušenci bodo tako letos lahko uživali ob gledanju adrenalinskih in neverjavnih gorskih podvigov, posebno pozornost pa so prizadeli festivala tokrat namenili speleologiji. Otvoritveno popoldne, ki bo na sporednu v četrtek, 19. februarja (ob 18. uri), bo namreč povsem v znamenju speleologije. Ob 18. uri bo na sporednu italijanski film Ragge Javre Raige, ki govorji o slovitosti jami na severu Norveške. Temu dokumentarju bo sledil

še ruski dokumentarni film z naslovom Speleology: A journey to the centre of earth. Večer bo ponudil programsko prav tako profilirano ponudbo, med katero najdemo hrvaški film Velebita 2007 in italijanski dokumentarec La lunga notte. Večerno predvajanje se bo začelo ob 20.30, po koncu filmov pa bo publiku lahko prisluhnila še predavanju Andree Gobetti, ki bo govoril o svojih speleoloških avanturah. Drugo srečanje v Mieli bo na sporednu v četrtek, 19. februarja, ko bodo popoldne zavrteli dva filma na temo človek in okolje, in sicer kanadski film The edge of eden: Living with grizzlies in holandski film Silent snow. Ob 20.30 bosta na sporednu še dva filma, katerih rdeča nit bo alpinizem. Najprej bodo zavrteli nemški film Grab in eisigen hoehen, temu pa bo sledil še avstralski dokumentarni film Miracle on Everest. Najpovemo, da bo za ogled filmov, ki bodo predvajani v originalnem jeziku in opremljeni s podnapisi, treba odštetiti pet evrov.

Skleplni večer letosnje izvedbe festivala gorniškega filma Alpi Giulie Cinema bo na sporednu v četrtek, 26. februarja (ob 20.30), in sicer v kavarni San Marco, ko bodo podelili prestižno nagrado Alpi Giulie Cinema, poimenovano po roži Scabiosa Trenta. Prispele kinematografske produkcije iz Furlanije Julijske krajine, Koroške in Slovenije bo ocenjevala tričlanska žirija, nagrjenici pa bodo znani šele na večer razdeljevanja nagrad. (sc)

NOGOMET - Prijateljska tekma med Italijo in Brazilijo

V Londonu tokrat plesali v ritmu sambe

»Azzurri« športno priznali poraz - Brazilci boljši - Lippi brez rekorda

Brazilija - Italija 2:0 (2:0)

STRELCA: Elano v 13. in Robinho v 27. min.

BRAZILIIJA: Julio Cesar, Maicon, Lucio, Juan (Daniel Alves), Marcelo, G. Silva (Thiago Silva), Felipe Melo, Elano (Julio Baptista), Ronaldinho, Robinho (Josue), Adriano (Pato). Trener: Dunga.

ITALIJA: Buffon, Zambrotta, Legrottaglie, Cannavaro, Grossi, Pirlo (Aquilani), De Rossi (Camoranesi), Montolivo (Perrotta), Pepe (Rossi), Di Natale (Dossena), Giardino (Toni). Trener: Lippi.

LONDON - Italija je na sinočnji prijateljski tekmi »zvezd« - kot so jo poimenovali predstavniki sedme sile - zasluzeno izgubila proti brazilski izbrani vrsti, ki je igrala bolj učinkovito. Selektorju Marcellu Lipiju ni uspelo izboljšati svojevrstnega rekorda, 32 zaporednih tekem s člansko reprezentanco brez poraza. Ostal bo pri številki 31, skupaj s selektorjem Basilejem in Clementejem. Tekma na Arsenalevom Emirates Stadiumu v Londonu je bila vsekakor zelo zanimiva in živahna. Nogometni obeh enajsteric so dali vse od sebe in številni gledalci so lahko videli kar nekaj atraktivnih akcij. Prvi zadetek je sicer dosegla Italija. Sednik pa je razveljavil Grossov zadetek, saj je stranski pomočnik (zgrešeno) dvignil zastavico. Nedovoljenje položaja pa ni bilo. V 13. minutu pa prva hladna prha za Buffona in soigralce. Brazilski nogometni Elano je izkoristil napako branilca Legrottiglie in prvič zaresel mrežo »azzurrov«. V prvem polčasu italijanska obrambna vrsta ni blestela in v 26. minutu je bilo že 2:0. Tokrat je italijanske branilce osmešil Robinho, ki je najprej prestreljal žogo nekoliko preveč sproščenemu Pirlu in nato še preigral Cannavara ter z natancnim diagonalnim strelom poslal žogo za Buffonov hrbot. V drugem polčasu se je tekma še dodatno razčivila in Italija je pritisnila na plin ter večkrat ogrozila Cesarejeva vrata. Mreži pa sta ostali v drugem delu nedotaknjeni. Italijanski selektor Lippi je po tekmi športno priznal poraz: »Brazilija je trenutno močnejša in je povsem zasluzeno zmaga. Drugo leto (na SP v Južni Afriki op. ur.) pa bo prav gotovo drugače.« Italija bo proti Braziliji igrala že junija (od 14. do 28.), ko bo v Južni Afriki na sporednu Confederation Cup.

SLOVENIJA DANES - Slovenska nogometna reprezentanca se bo nocjo ob 20.45 v Genku pomerila z Belgijo na prijateljski tekmi.

Brazilski napadalec
Robinho je bil
sinoči v Londonu
za branilca Fabia
Cannavara pretrd
oreh

ANSA

SMUČANJE - Lindsey Vonn po zmagi v smuku na SP

Pri odpiranju šampanjca z robom smučke porezala desni palec

VAL D'ISERE - Dvakratna svetovna prvakinja Lindsey Vonn bo naslednjici dobro premisli preden se bo še kdaj lotila česa podobnega. Po odpiranju šampanjca z robom smučke ob proslavljanju zadnje zmage si je 24-letna Američanka porezala desni palec na vratu steklenice.

Tako hudo, da je dobila šive, a jo ta poškoda ne bo odvrnila od nadaljnih nastopov na SP. Zaradi poškodbe ni pričakovati, da bo smučarka zamudila kakršna koli individualna tekmovanja, današnje moštvene preizkušnje pa se niti ni namevala udeležiti. Po poškodbi se je smučarka odpravila na pregled k specialistu v avstrijski Innsbruck, kjer so ji svetovali operacijo, saj se je smučarka tako nerodno porazala, da si je poškodovala kito na palcu desne roke. Zaradi operacije bo morala noč

preživeti v sanatoriju Hochrum, že danes pa naj bi se vrnila nazaj na prizorišče svetovnega prvenstva v francoskem Val d'Isere, kjer jo jutri in soboto čakata veleslalom in slalom.

»Res mislim, da sem varnejša med smukom pri smučanju s hitrostjo 100 kilometrov na uro z gore,« se je na svoj račun poščasila najboljša alpska smučarka zime Vonnova in najbolj resna kandidatka za zmagovalko svetovnega pokala letošnje sezone. V roki čutim nekaj bolečine, ki pa me ne bi smela ustaviti pri doseganju ciljev na svetovnem prvenstvu, je še povedala smučarka.

Smučarka je dobila štiri šive, potem ko je svoj ponedeljkov smukaški podvig in drugo zlato odličje na tem svetovnem prvenstvu želela na zasebni zabavi proslavi

viti z zdaj ponesrečenim, a atraktivnim smučarskim odpiranjem šampanjca. Po tem ko je z robom smučke odprla šampanjec, je z njim želela poškropiti tam navzoče goste, a se je porezala, ko je prijela za steklenico. Vonnova, ki je med favoritnimi za zmagi v veleslalomu in slalomu, se je v Val d'Isere na najvišjo stopničko zmagovalnega održa zavrhala že v superveleslalomu in smuku. (STA)

DANES - Na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju bo ob 11. uri na spredelu ekipa tekmova. Slovenske barve bodo zastopali Vanja Brodnik, Maruša Ferk, Matjaž Robnik, Aleš Gorza, Andrej Jerman in Bernard Vajdič. Pri »azzurrih« pa bodo tekmovali Manfred Moelgg, Giorgio Rocca, Christof Innerhofer, Nadia Fanchini, Daniela Merighetti ter Nicole Gius.

NAŠ POGOVOR - Juventusov nogometni reprezentant Sebastian Giovinco

»Atomsko mravljinico« igra premalo

Del Piero je nenadomestljiv - Interju bo še trda predla - Na EP na Švedskem za 1. mesto - Selektor Casiraghi jezen z Balotellijem - Danes ob 21.00 v Trstu proti Švedski

Italijanska izbrana vrsta do 21. leta starosti je bila, v pričakovanju nočnega prijateljskega srečanja proti Švedski (ob 21. uri), od ponedeljka nastanjena v hotelu Greiff pri Barkovljah. Včeraj zjutraj je bilo vzdušje v hotelu zelo sproščeno in mirno. Igralcev, z izjemo mladega Juventusovega upa Sebastiana Giovinca in selektorja Pierlugija Casiraghija, ni bilo na spregled. Pripravljali so se na popoldanski trening. Vsekakor glavna tema med novinarji in predstavniki italijanske selekcije je bila nova potegavščina Maria Balotellija, ki je zamudil ponedeljkov trening v Bavori. Iz Milana je v Trst dospel še v popoldanskih urah. Šušljalo se je, da je Mario zaspal, ker naj bi v nedeljo počajal po milanskih diskotekah. Včeraj je bil selektor Casiraghi zelo besen: »Z Mariom sem se lepo pogovoril in mu dal še eno priložnost. Nujno se mora čimprej zresnit.«

Giovinco o Balotelli ni hotel komentirati, saj sta s Mariom dobra prijatelja. »Atomsko mravljinico«, kot imenujejo Giovinca, nestrpo pričakuje današnje srečanje proti Švedski. »Komaj čakam, da bom stopil na igrišče. Pri Juventusu žal igrjam zelo malo in se prav zaradi tega veselim nastopov z reprezentanco. To ni kritika Juventusu. V ekipi je pa konkurenca zelo ostra in sam moram še veliko napredovati,« je priznal 21-letni zvezni napadalec, ki je latin nastopil tudi na pekinških olimpijskih igrah.

Pri Juventusu konkuriraš nič manj kot z Del Pierom ...

Del Piero je v izjemni formi in je za našo ekipo nenadomestljiv. Vsekakor lahko igram tudi na ostalih igralnih mestih.

Ob komu najraje igras v državni reprezentanci, Aquafresci ali Balotelliju?

Z Balotellijem sem igral le dve tekmi. Z Robertom (Aquafresco op. ur.) pa sva se že ujela. Vsekakor zadnjo besedo ima vedno selektor, tako da ni odvisno od mene, s kom bom igral.

Na evropskem prvenstvu na

Švedskem ne boste imeli lahkega dela.

Prav gotov ne. Vse ekipe so solidne, tako da se bomo morali maksimalno potruditi. Vsekakor ciljamo na prvo mesto, ki je v našem dometu.

Ali bo Inter tudi letos zmagal »scudetto«?

Inter je glavni favorit, čeprav je prvenstvo še odprt, saj mi (Juventus op. ur.) zaostajamo za sedem točk, Milan pa za osem.

Kateri pa so tvoji načrti za prihodnost?

V letošnji sezoni bi rad nekaj zmagal. Najlepše bi bilo osvojiti državni naslov, ligo prvakov in evropsko prvenstvo. Zadovoljil pa bi se že z eno loviroko. Vsekakor bi rad imel večjo minutatožo.

Katerega nogometnika pa imas za zgled?

Zelo občudujem Messija. Pri Juventusu pa Alexa Del Piera, ki je lahko zgled za vse mlade nogometarje.

Jan Grgič

Zagrizeni Sebastian Giovinco (št. 10) z žogo

ANSA

KOŠARKA - A1
Pri Snaideru dva nova košarkarja

VIDEM - V taboru košarkarskega prvoligaša Snaidera iz Vidma so sporocili, da bo zaradi zdravstvenih težav (srčna aritmija) za nekaj časa preventivno miroval kapetan Christian Di Giuliomaria, ki ga čakajo bolj natancni izvidi. V Vidmu so tako predstavili dva nova košarkarja. To sta Alejandro Gomez in Jerome Allen. Oba bosta na razpolago že za nedeljsko tekmo proti Cantuju.

EUROCUP - Izid: Turk Telekom - Benetton Treviso 67:99 (Neal 22, Wallace 22).

HIDDINK - Ruska nogometna zveza se je na prošnjo angleškega moštva Chelsea nemudoma odzvala in dovolila vodstvu tega londonskega kluba, da lahko vzpostavi stike z selektorjem ruske reprezentance, nizozemskim strokovnjakom Guusom Hiddinkom. Londončani si namreč želijo, da bi Hiddink prevzel funkcijo trenerja do konca sezone, obenem pa bi se dalje opravljaj selektorsko funkcijo.

TRAGEDIJA - Na prvenstveni nogometni tekmi v Gani je prišlo do tragedije, ko so zaradi zadušitve umrli štirje ljudje. Zmogljivost staciona Baba Yara v Kumasi je 44.000 sedežev, po nekaterih neuradnih izračunih pa naj bi bilo na stacionu v času tragičnega dogodka 60.000 gledalcev. Poleg prenatrpanosti je razmera na srečanju med dvema najboljšima nogometnima moštвoma v Gani poslabšala še vročina, zato so morali posredovati gasilci, ki so škropili gledalce z vodo.

NIČ »GIRA« - Avstralski kolesarski zvezdnik Cadel Evans se letos ne bo udeležil dirke po Italiji, saj bo vse posvetil preizkušnji po Franciji, ki bo na sporedu julija.

BLOUDKOVE NAGRADNE - Na Brdu pri Kranju bo danes 44. podelitev Bloudkovih nagrad, najvišjih državnih priznanj na področju športa. Slovesnost bo na dan, ko je bil rojen inženir Stanko Bloudek, eden največjih športnih organizatorjev pri nas in doslej edini Slovenec, ki je bil član Mednarodnega olimpijskega komiteja.

ŠESTAK - Slovenka Marija Šestak je na mednarodnem dvoranskem atletskem mitingu v Lievinu v Franciji v troskoku zasedla drugo mesto s 14,52 metra, kar je četrti izid sezone na svetu. Zmagala je Kubanka Yargelis Savigne (14,54 m), lanska svetovna dvoranska prvakinja.

NOGOMET - Novi trener Primorja Bojan Gulič

Italijanščino se je na Proseku naučil le delno

Pogovorni jezik je v glavnem slovenščina - Primarni cilj je obstanek v 2. AL

Edvin Brajnik je eden izmed glavnih stebrov proseškega Primorja. Na sliki zgoraj novi trener Bojan Gulič

KROMA

Na klop proseškega nogometnega kluba Primorje je kot glavni trener sedel šele prejšnji teden Bojan Gulič, rojen v Komnu in stanuječ v Sežani (medtem je nekaj časa živel tudi v Španjelu), je doslej nadvse uspešno zamenjal Nevia Bidussija. V nekaj dneh je Guličevi Primorje osvojilo šest točk in tako bistveno popravilo položaj na lestvici.

»Imeli smo tudi nekaj sreče. Vsekakor smo se borili in maksimalno potrudili. V nedeljo smo v prvem polčasu imeli vsaj štiri stodostotne priložnosti za gol, ki jih nismo izkoristili. To je sicer v letošnji sezoni že prava stalnica, saj smo v napadu nekoliko šibki. Manjka nam en izkušen napadalec,« je uvodoma dejal 51-letni Gulič, ki s Primorjem sodeluje že tretjo sezono. »Z Bi-dussijem sva imela zelo korekten odnos. Nevio je zelo izkušen trener in ga vsi zelo spoštujemo. Pri nogometu pa, kot vsi dobro vemo, prvi plača trener.«

Ali ste takoj sprejeli ponudbo za vodenje ekipe?

Sprejel sem jo z velikim veseljem. Na Proseku treniram vratarje že tri sezone. Poznam pa tudi vse ostale igralce. Prav zaradi tega so mi zaupali vodenje ekipe.

Kako pa ste pred nekaj sezoni prišli v stik s proseškim klubom?

Pred prihodom na Prosek sem osem let treniral pri ajdovskem Primorju, dve sezoni pa pri novogoriškem Hitu, pri katerem je igral tudi moj sin Saša. Nekdanji nogometni Nikčevič pa je velik prijatelj s trenerjem Massaiem in predlagal mi je, če bi sodeloval z njim. Massai je takrat postal trener Primorja in jaz sem mu bil ob strani. V Italiji sem se hkrati žezel naučiti tudi italijanščine.

Pa vam je uspelo?

Le delno. Pri Primorju smo v glavnem skoraj vsi Slovenci, tako da je pogovorni jezik slovenščina.

Ali se strinjate, da je Primorje nekoliko atipična ekipa? Veliko napade, nato pa so za vas večkrat usodne napake v obrambi ...

Tako je. Večkrat smo držali vajeti igre v svojih rokah, zgrešili smo številne lepe priložnosti in na koncu smo ostali praznih rok. Smo mlada in neizkušena ekipa, ki pa lahko še veliko napreduje. Letos pa smo imeli tudi veliko poškodb.

Kdo so glavni stebri ekipe, tako na igrišču kot v slučilnicu?

V glavnem so to domači igralci, ki pri Primorju igrajo že nekaj sezona. Omenil bi Merlaka, Brajnika, Pipana pa tudi Sardoča, Kapuna in Pavletiča. Zelo dobro so se vključili tudi Tomasi, Ferro in Sežančan Makivčič. V ekipi pa je nekaj zelo perspektivnih mladih. Brata Aljoša in Jan Čok, Candotti ter vratar Zuppini.

V nadaljevanju prvenstva bo najbrž vaš glavni cilj obstanek v 2. AL.

Res je. Skušali bomo čim prej dosegiti obstanek v ligi in hkrati pripraviti ekipo že za prihodnjo sezono.

Kako pa bi ocenili prvenstvo Brega in Zarje Gaje?

Po pravici rečeno teh dveh ekip še nisem videl igrati. Vsekakor bi rad z obe ma ekipama vzpostavil še bolj tesne stike. Mogoče bi se lahko večkrat srečali na prijateljskih tekmacih. Prav tako z ostalimi slovenskimi ekipami, ki igrajo v višjih ligah.

Vaš sin Saša igra za Trieste Calcio v promocijski ligi ...

Pri San Sergiu igra že tretjo sezono in je zelo zadovoljen. S tržaškim društvom je prišel v stik preko športnega vodje Ivana Marjona, s katerim sva dobra prijatelja. Saša namreč študira v Kopru in Trst mu je zelo blizu. (jng)

DANES ZARJA GAJA - V zaostalem srečanju 2. AL bo danes Zarja Gaja ob 15. uri v Trebčah gostila Fiumicello.

ZDRAŽENJE ŠPORTNIH ČASNIKARJEV FJK - Juventussi 2008

Športni novinarji podelili nagrade in obnovili deželno vodstvo

Novi predsednik je Pietro Micoli - V odboru dva Slovenca: Saša Rudolf in Mario Šušteršič

Združenje športnih časnikarjev Furlanske Julisce krajine (USSI) je si noči podelilo tradicionalne nagrade Juventussi, namenjene mladim in obetavnim športnikom, ki so se izkazali v letu 2008. Nagrade so letos prejeli tržaški motociklist Alessandro Battig (letnik 1992), 11-letna tržaška floretistka Anna Chiara Losso in David Del Pin (letnik 1991), ki tekmuje v formuli 1000. 17-letni Battig, ki tekmuje za tržaški klub Motoclub Triestino, je v lanski sezoni osvojil mladinski državni naslov v motocrosu. Leto starejši Del Pin pa je lan ni na jezeru Barcis v pordenonski pokrajini postal svetovni mladinski prvak v formuli 1000. 11-letna Lossova (tekmuje za Ginnastico Triestino) pa je osvojila 1. mesto na meddeželnem tekmovanju v Pordenonu.

Štipendijo v spomin na tržaškega novinarja Marca Lucchetto, ki jo podeljuje bančni zavod BCC Staranzano, pa sta dobila 19-letni Patrick Nasti, član tržaškega Marathon Cluba in dijak liceja Oberdan, ter 14-letni Simone Zamparo iz kraja Trepupo Carnico, ki se ukvarja s smučarskim tekom in gorskim tekom.

Člani deželnega USSI-ja so letos prvič podelili še nagrado v spomin na preminulega novinarja Ezia Lipota. Štipendijo, ki je namenjena mladim in prizadevinim novinarjem, je prejel Tržačan Massimo Laudani.

Pred podelitvijo nagrad Juventussi in štipendij so člani Združenja

športnih časnikarjev FJK izvolili novo vodstvo. Tržačana Augusta Re Davida, ki je deželni USSI vodil 25 let, je zamenjal furlanski novinar Pietro Micoli (Messaggero Veneto). V odboru sta izvoljena dva Slovenca: Saša Rudolf (za profesionalne novinarje) ter Mario Šušteršič (za publike).

Goriški CONI: Brandolin potren za predsednika

Na krmilu goriškega pokrajinškega vodstva CONI je bil potren dosedanji predsednik Giorgio Brandolin, ki je tako svoj mandat podaljšal še za štiri leta (do leta 2013).

ODOBJKA - U12, U13 Poraz Kontovelk in zmaga Olympie Ferstyle

UNDER 13 ŽENSKE

Kontovel - Azzurra RDR 0:3 (11:25, 25:27, 16:25)

KONTOVEL: Ban, Cassanelli, Daneu, Poiani, Ravbar, Sossi, D. in N. Vattovaz. Trener: V. Zuzic.

Krstni nastop Kontovelk je bil soliden. Proti fizično močnejši ekipi, ki je pokazala tudi dobro tehnično pripravljenost, so začele boje, nato pa so se opogumile in res škoda je, da niso osvojile drugega seta, v katerem so bile stalno v vodstvu, tudi z 22:18. Žal so bili nato usodni zgršeni servisi in manjše nepazljivosti.

UNDER 12 MOŠKI

Torriana - Olympia Ferstyle 0:3 (23:25, 12:25, 20:25)

OLYMPIA FERSTYLE: Frandolič, Lupoli, Manfreda, S. in K. Komjanc, Persoglia, Cibrilo, Pisk. Trener: A. Vogrč.

V soboto se je na Goriškem začelo še prvenstvo U12, obojkariji Olympie pa so svojo pot začeli z zmago. Po začetni tremi so zigrali zelo učinkovito in tako zaslужeno premagali vrtnice iz Gradišča. Boljše so servirali in gradiili igro, tako da njihova zmaga ni bila nikoli v dvomu.

Rolkarji kriške Mladine vadijo tek na smučeh

Ob nedeljah zjutraj se rolkarji Mladine zberejo pri spomeniku v Križu, kot da bi se odpravili na običajne poletne tekme. Športna zagnanost pa jih sili na trening teka na smučeh. Letos snega ne primanjkuje in ponudba na naši deželi je res velika. Najraje trenirajo na proggi v dolini Zajzera nad Ovcjo vasjo, v senci mogotca Montaža. Skupine začetnikov, mlajših in starejših atletov se dobro pripravljajo na tekmo tržaškega prvenstva, ki bo letos prvo nedeljo marca (1.3.). Stalnici na treningih sta seveda utrujenost in obilo snega.

»NAŠE ŠTEVILKE«

Na Ervattiju padlo že 38 zadetkov

Razmocena in blatna igrišča, so spet ovirala reden potek amaterskih nogometnih prvenstev, saj so v soboto in nedeljo v raznih ligah odložili nekaj tekem. Od naših ekip ni igrala le Mladost. Naše enajsterice so tako imele na razpolago 24 točk, osvojile pa so jih 16.

V ospredju četrtega povratnega kola je bil nedvomno 26-letni nogometni prošeški Primorja Jernej Kapun, ki je v zadnjih desetih minutah igre rešil svojo ekipo gotovega poraza. Pet minut pred iztekom regularnega dela je namreč Primorje na domačih tleh proti Rudi zgubljalo kar 3:1. Jernej pa je v desetih minutah (sodnik Viola iz Vidma) je podaljšal tekmo za 5 minut, dosegel tri gole in zapečatil izid na 4:3. Kar pa najbolj preseneč je, da Jernej ni napadalec, saj je doslej v sedmih sezona pri Primorju skupno odigral 77 prvenstvenih tekem in dale en gol, in sicer 16. 3. 2002 (San-tamaria-Primorje 3:1).

Morda še zanimiv podatek o letošnjih rezultatih Primorja na domačih tleh, kjer se navajači prav govorito niso dolgočasili. Od desetih odigranih tekem se je le ena končala brez golov (Chiarbola), na ostalih devetih pa jih je padlo kar 38. Primorje je dalo 20, gostujoče ekipe pa 18 golov.

Vratjaru Primorca Trevisanu pa v soboto na tekmi s Costalungo za las ni uspelo, da bi na najlepši način praznoval svojo stoto prvenstveno tekmo v članski ekipi. Costalunga je namreč iz 11-metrovke v sodnikovem podaljšku prišla do edinega zadetka, saj se je tekma končala 3:1 v korist Primorca. 30-letni Trevisan je prišel k Primorcu od tržaške Chiarbole v sezoni 2001/02, ko je na trenerski klopi trebanske ekipe sedel Roberto Sorrentino, ki je Trevisana poslal na igrišče le osemkrat, saj takrat je bil standardni vratar (22 tekem), sedanji vratar Primorca Busan, ki je tudi v naslednji sezoni »oviral« pot Trevisanu, ki je spet stopil na igrišče le osemkrat. Od sezone 2003/04 pa je Trevisan z 21 odigranimi tekmani postal standardni vratar trebanske enajsterice, tako da je po osmih sezonaigranja v soboto prišel do stotega prvenstvenega nastopa v vrstah Primorca.

Stoto prvenstveno tekmo pa je v vrstah Primorja v sredo zvečer odigralo v zaostali tekmi z Romano, 29-letni Gianpaolo Tomasi. K Primorju je prišel od Ponziane v sezoni 1998/99, ko je prošesa enajsterica igrala v promocijski ligi. V tej sezoni je Primorje vodil Nevio Bidussi, Tomasi pa je igral le 15 tekem in dal en gol, saj se je v drugi tekmi povratnega kola poškodoval, tako da ni več stopil na igrišče. V naslednji sezoni je igral 23 tekem (en gol) v sezoni 2000/01 pa je prestolil k Costalungi. K Primorju se je vrnil v sezoni 2001/02 in v treh sezona skupno odigral še 60 tekem in dal 1 gol, potem pa je prestolil k Ponziani. Letos se je vrnil k Primorju in prišel do stotega prvenstvenega nastopa v »rdeče-rumenem« dresu.

Bruno Rupe

Obvestila

ŠD MALDINA - SMUČARSKI ODSEK vabi člane, da se čimprej javijo odgovornim društvu za vpis na zamejsko smučarsko prvenstvo - 28. Pokal ZSSDI, ki bo v nedeljo, 15. februarja 2009, v Forni di Sopra. Prijavite se najkasneje do jutri, 12. februarja, do 14. ure na tel. št.: 040-213518, 348-7730389 ali 040-220718.

ZSŠDI sporoča, da je fotografksa razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger na ogled na Stadionu 1. maja v Trstu. Za informacije tel: 040 51377 po 13. uri.

TPK SIRENA sporoča, da bo v petek, 27. februarja na sedežu Pomorskega kluba - Miramarški dvorec 32, 33. redni občni zbor z volitvami, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

NABREŽINA - V dvorani Iga Grudna

Ponotranjeni pejsaži umetnice Claudie Raza

Razstavljeni dela povzema naslov Skrivnost narave - Ustvarjalka je aktivna na več področjih

V nabrežinski dvorani Iga Grudna razstavlja še do sobote svoja novejša slikarska dela likovnica Claudia Raza. Naslov Skrivnost narave se navezuje na osrednjo motiviko oziroma navdih, ki se neposredno rojeva ob globljem podoživljjanju narave, tokrat raztegnjenega območja Krasa, ki zajema tudi umetnici ljubi predel ob Timavi. Slike lahko torej opredelimo kot ponotranjeni pejsaži, podobe, ki se v postopni redukciji figurativnih prvin osredotočajo na bistvo umetničnega čutjenja, predvsem pa njene izrazite interpretativne poetike. Ni naključje, da se Claudia Raza vzporedno izraža tudi v besedi in piše pesmi, saj gre dejansko za izražanje istih doživetij le z drugačnimi izraznimi sredstvi, ki se na tak način drugače dopolnjujejo.

Umetnica po rodu iz Benečije živi in ustvarja v Nabrežini razpeta med slikarstvom in grafiko, področji na katerih je dosegla izjemne uspehe, prejela kar nekaj priznanj in se v sleherni njeni likovni stvaritvi prepletata v izjemno prefinjeni znakovni govorici in slikarsko dodelanem bogastvu barvnih skladov in tonskih prehodov. Izjemna so tudi dela s področja kaligrafije in ilustracije, ki dodatno izpričujejo Razino predanost ustvarjanju, sposobnost poglobljenega poznavanja izraznih tehnik, a tudi avtonomno željo po eksperimentiranju in raziskovanju novih ustvarjalnih poti. Umetnica se ukvarja tudi s poučevanjem grafike in slikarstva, aktivno sodeluje pri organizaciji likovnih simpozijev.

Na razstavi si lahko ogledamo ciklus akvarelov na papirnatih podlagah z bogato reliefno strukturo, kjer zadobjijo barve poseben svetlostni lesk in kjer prihaja posamezno do izraza svežina v nizanju potez, ob tej pa suverenost, saj gre za tehniko, ki ne dovoljuje korektur in se specifično odraža v spretrem dialogu barvnega prelivanja s svežino neprekrite podlage. Slike večjega formata so izdelane s tehniko akrla ter v drznejši abstrakciji povzete iz naravnega okolja vzpostavljajo umetnični likovni temperament in značilno prepoznaven izrazni stil.

Slike in akvareli Claudije Raza so prikazi duhovne razsežnosti vidnega, ki ostaja prepoznavna v organskem skladanju likovnih prvin, ki jih med ustvarjanjem vodi umetniška tankocutnost in intuicija: crte, oblike, barve in tonke razlike so prezete z življenjsko energijo in hranijo utrip življenja, ki ga ob ogledu vsak občuti. Čudežna popolnost narave prevzema umetnico, ki zna ujeti neokrnjeno svežino globoko občutnega trenutnega doživetja. Njena umetniška dela znajo posredovati emocije in oživljati ljubezen do kraja in njegove specifice.

Jasna Merku

Desno umetnica ob svojih delih, spodaj pa pogled na razstavo

KROMA

SLOVENIJA Trubarjevo leto uspešno

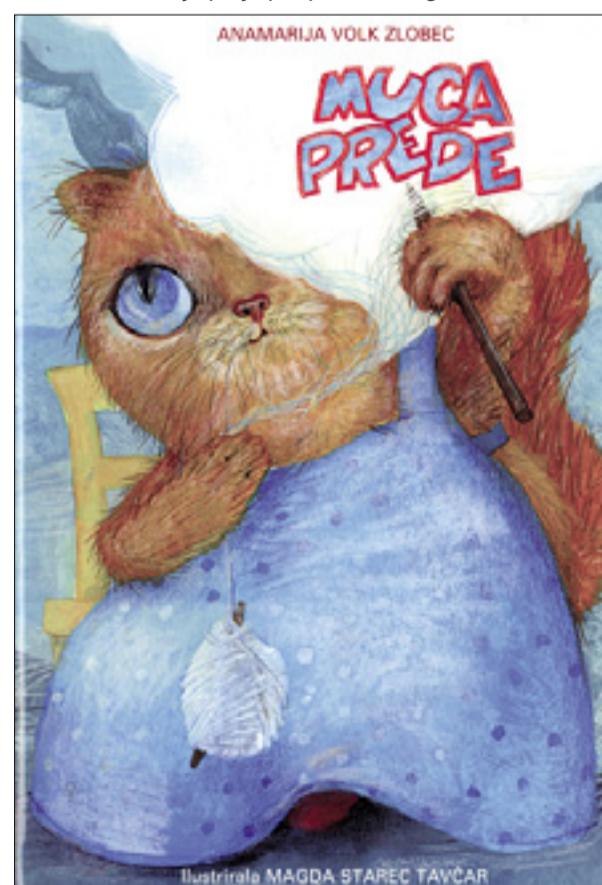
Častni odbor za počastitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja je včeraj na sklepni seji v Moravskih Toplicah obravnaval poročilo koordinacijskega odbora za državne proslave o izvedenih aktivnostih. Vodil jo je predsednik republike Danilo Türk, ki je odboru predsedoval. Tako sam kot člani odbora so prireditve v Trubarjevem letu ocenili kot uspešne. Po besedah predsednika Türk-a je Trubarjevo leto pokazalo veliko bogastvo Trubarjevega izročila, vsebinsko je bilo - v nasprotju s pričakovanji na začetku, ki so bila nekoliko skeptična - zelo bogato. Izkazalo se je, da Trubarjeva dediščina živi v naši zavesti, da imamo povsod po Sloveniji veliko prireditve, da so izšle številne publikacije. »Bilo je kulturno bogato leto in tudi leto dobrih, ekmenskih misli. Verjamem, da smo lahko ob koncu tega leta zadovoljni,« je dejal predsednik države.

Škof evangeličanske cerkve v Sloveniji Geza Erniša je z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo Trubarjevo leto 2008 tisto leto, v katerem je Trubar spet »na velika vrata« stopil v našo nacionalno zavest, in da so »v genih slovenskega naroda« njegovo delo, lik in vse, kar je zapustil, že zelo navzoči. Po njegovi oceni je bilo v tem letu narejenega veliko, od strokovnih simpozijev do raznih srečanj doma in v tujini. (STA)

GORIŠKA MOHORJEVA - Za mlade bralce

Muca Sofija prede, prede ...

Za slikanico Muca prede je tekstu napisala Anamarja Volk Zlobec, ilustracije pa je prispevala Magda Starec Tavčar

zgodbic poučno noto, ki bo mlade bralce poučila o tem, kaj je prav in kaj ni prav, veliko pa bodo izvedeli tudi o prijateljstvu, solidarnosti in sanjah. Prav poseben pečat slikanici nedvomno dajejo tudi bogate in slikovite ilustracije Magde Starec Tavčar, ki tudi tokrat mladih knjižnih molov niso pustile na cedilu. (sc)

Ob koncu lahko le še dodamo, da ima vsaka od naštetih

NOVA GORICA

SNG: Neskončni šteti dnevi

Nova premiera Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici je prišla v času, ko ustanovo pretresajo tudi zunajmetniški sunki. A to, kaže, ni pustilo posledic na krstni izvedbi novega slovenskega teksta, ki ga je podpisal Andrej E. Skubic in ga naslovil Neskončni šteti dnevi. Literarna predloga je vendarle zaživel na odru, utrip so ji dali vsi njeni oblikovalci - od režisera Matjaža Latina, scenografije Mojce Kocbek Vimos, kostumografke Tanje Zorn Grželj, do igralske ekipe in ostalih sodelavcev. In kakšen je ta utrip?

Vse kaže, da je slika slovenske družbe prešla v okvire širokega globaliziranega sveta in njegovih ostrih robov, ki se kažejo v socialnih neenakostih, posameznikovi odstojnosti, mogoče nasilju, vsekakor pa brezposelnosti, ki je rak rana na vseh naših polnevnikih in vzpoprednikih. Prav ekonomski eksistencijski ogroženost in neperspektivnost vodita sodobnega slovenskega Ramba Matjaža do ekstremnih prijemov, ko skuša z agresivnostjo in oboroženim uporom popraviti krivico in izbojevati pravico do službe, dela. Igralec Primož Pirnat je to oblikoval z otroško nežnostjo na eni strani, celo bolečo krhkostjo, ki raste v nevrotične krogge, po drugi strani pa kuje nekakšen donkihotovski boj z mlini na veter, kar je posledica obupa, da ne more in ne more zagotoviti sebi in ljubljeni. Neži perspektive jutrišnjega dne. Njegova individualna usoda, ki pa je usoda milijonov, nikakor ne zainteresira medijev in preko njih javnega mnenja, saj so sredstva obveščanja gluha za podobne stvari v varnosti in morajo zadostiti predvsem komercialnim interesom.

Ta upor (nikakor ne gre za revolucijo, o terorizmu pa je v primeru te uprizoritve povsem brezsmiselnogovoriti) se dogaja najbrž na obrobju mesta, v bifeju, ki ga obiskujejo nekakšni proletarci, ki življena nimajo kaj več vprašati oziroma - v njem živijo svojo povprečnost, štejejo dneve in nič drugega. Matjaž jih vpreže v svoje kroge, postanejo talci njegovih zahtev in želje po eksistenčni samostojnosti, predvsem pa jih veče zagledanost v Nežo, natakarico, ki bi jo rad vsakdo priklenil nase in v svoj prostor: invalid (Vojko Belšak) s spolno pohotnostjo; profesor biologije (Jože Hrovat) pokroviteljsko pedagoško, a se ne bi branil tudi kakega bolj mesnatega otipa; mamka (Mira Lampe Vujičič) vidi v natakarici žensko antagonistko; novinarka Petra (Maja Poljanec) bi želeta izziveti svoja lezbijska nagnjenja; študent (Blaž Valič) pa bi jo rad vključil v svoj svet falirane umetnosti. Neža je torej dejanska tragična figura drame, objekt, ki se ga hočejo vsi postaviti i. Marjuta Slamič jo je oblikovala s širokim registrom znanja in čustva, zaznamovala prehod iz naivne zasanjanosti vbolečo dezeluzijo s prvinskim človeškim čutom. Vso to gmo je režiser Latin spozil v logični dramaturški lok, večjih možnosti pa ni imel, saj ni mogel iztisniti večplastnosti, ki jih je hotela drama v svojih izhodiščnih intencijah tematizirati. In tudi jezikovna podoba, uokvirjena v neko središčno (ljubljansko?) govorico, ni imela svoje funkcije (akcent na proletariatu? obrobnosti?), saj s tem ni poudarjala ničesar, lahko bi se z večjim učinkom uveljavljala v knjižnozborskem izražanju. Pa vendar smo dobili neko socialno podobo, s katero se mora družba soočati.

Marij Čuk

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

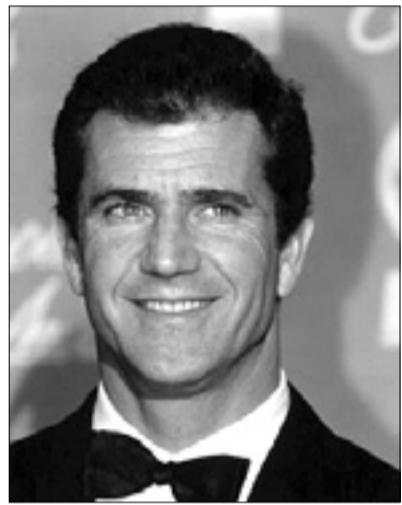
Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka:
Kamorkoli naokoli... po svetu!
20.30 Izlet v Gullfoss
Deželni TV dnevnik,
sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Aktualno: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament, vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Dimmi la verità
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nan.: Sentieri
16.35 Film: Carcerato (dram., It, '81, r. A. Brescia, i. M. Merola)
18.35 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 21.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Non c'è due senza quattro (kom., It, '84, r. E.B. Clucher, i. T. Hill, B. Spencer)
23.35 Film: Air America (i. Mel Gibson)

1.35 Pregled tiska

5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattino cinque
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Resničnostni show: Amici (v. M. De Filippi)
0.00 Aktualno: Matrix (v. E. Mentana)
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

- 6.10** Nan.: Still standing
6.35 13.40, 17.40 Risanke
9.00 Nan.: Hope & Faith
9.30 Nan.: Ally McBeal
10.20 Nan.: E alla fine arriva mamma!
11.20 Nan.: Più forte ragazzi
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 19.30 Risanke: I Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Drake & Josh
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.50 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: CSI Miami
22.05 Nan.: CSI: NY
23.05 Nan.: The Closer
23.55 Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno
1.30 Studio Sport
1.55 Dnevnik in pregled tiska

- 22.15** Odmevi, kultura, sport, vremenska napoved
23.25 Svetlo in svet: kriza kot priložnost
0.40 Turbulenca
1.10 Sedma moč osamosvojite - Tv dnevnik 11.02.1991 (pon.)
1.55 Dnevnik
2.30 Dnevnik zamejske Tv

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 15.35 Dokumentarec o naravi
8.10 Pregled tiska
8.50 14.30 Klasična glasba
10.35 Nan.: Don Matteo 6
11.00 Lassie
12.00 Kratke vesti
12.05 Nappero' faccia a faccia
12.45 Attenti al cuoco
13.15 Speciale Premio Nonino 2009
13.50 Aktualno: ... Attualità
17.00 Risanke
19.00 La Provincia ti informa
20.05 Qui Tolmazzo

- 20.10** Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Fra ieri e oggi
21.00 Film: Oltre la giustizia (dram., '98, r. J. J. Jusid, i. D. Liotti, M. Angel)
0.00 Film: Champagne in paradiso (rom., '83, r. A. Grimaldi, i. Al Bano, R. Power)

- 19.50** Turbulenca
20.40 Nogomet: prijateljska tekma: Bela gija - Slovenija
22.45 Štefka Drolc - Samuel Beckett: O, krasni dnevi - Tv pripr. predstave SNG Drama Ljubljana
23.55 Slovenska jazz scena

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.05 Aktualno: Due minuti un libro
10.20 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: Uccide Rommel (voj., It, '69, r. A. Bradley, i. A. Diffing)
16.10 Biker explorer
17.00 Dok. odd.: Ribarite z nami
17.30 Avtomobilizem
17.45 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.30, 0.30 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Šport
19.30 Dok. oddaja: Rimski parki
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 Nogomet: Belgija - Slovenija (prijateljska tekma)
22.15 Dok. oddaja: Via Francigena
22.45 Artevisione
23.15 Iz arhiva vaših želja

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risan. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
9.30 Ris. nan.: Pajkolina in prijatelj s prisoj (pon.)
9.55 Potplatopci (pon.)
10.15 Nan.: Berlin, Berlin
10.40 Knjiga mene briga (pon.)
11.00 Z glavo na zabavo (pon.)
11.25 Dok. serija: Družina
11.55 Dosje: Črni petek kazino kapitalizma (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Polemika (pon.)
14.30 Digitron (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Nils Holgerson
16.10 Kviz: Male sive celice
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Hum. nad.: Fina gospa
18.00 Žrebanje lota
18.10 Risanka
18.25 Nad.: Strasti
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Filmski spodrlsjaj
20.05 Film: Petelinji zajtrk (igrata Pia Zemljič in Primož Bezjak)

Tv Primorka

- 11.00** 12.00, 23.30 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Čas za nas
18.45 Kulturni utrnek
19.00 Športni pondeljek (pon.)
19.55 EPP
20.30 Objektiv
21.00 Odprt tema
22.00 Polka in Majolka (pon.)

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Obmejni pogovori; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.15 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Na lepše; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naprej od spomina in pozabe, sledi Glasba za vsakogar; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istarska srečanja; 19.35 Zaključek od daj.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 9.45 Sportnik MO Koper; 10.00 Skrivenosti lepote in dobrega počutja; 12.30 Opoldnevin; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

- SLOVENIJA 1**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za sanson; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- SLOVENIJA 2**
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.00 val d'Isere, SP v alpskem smučanju, ekipna tekma; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

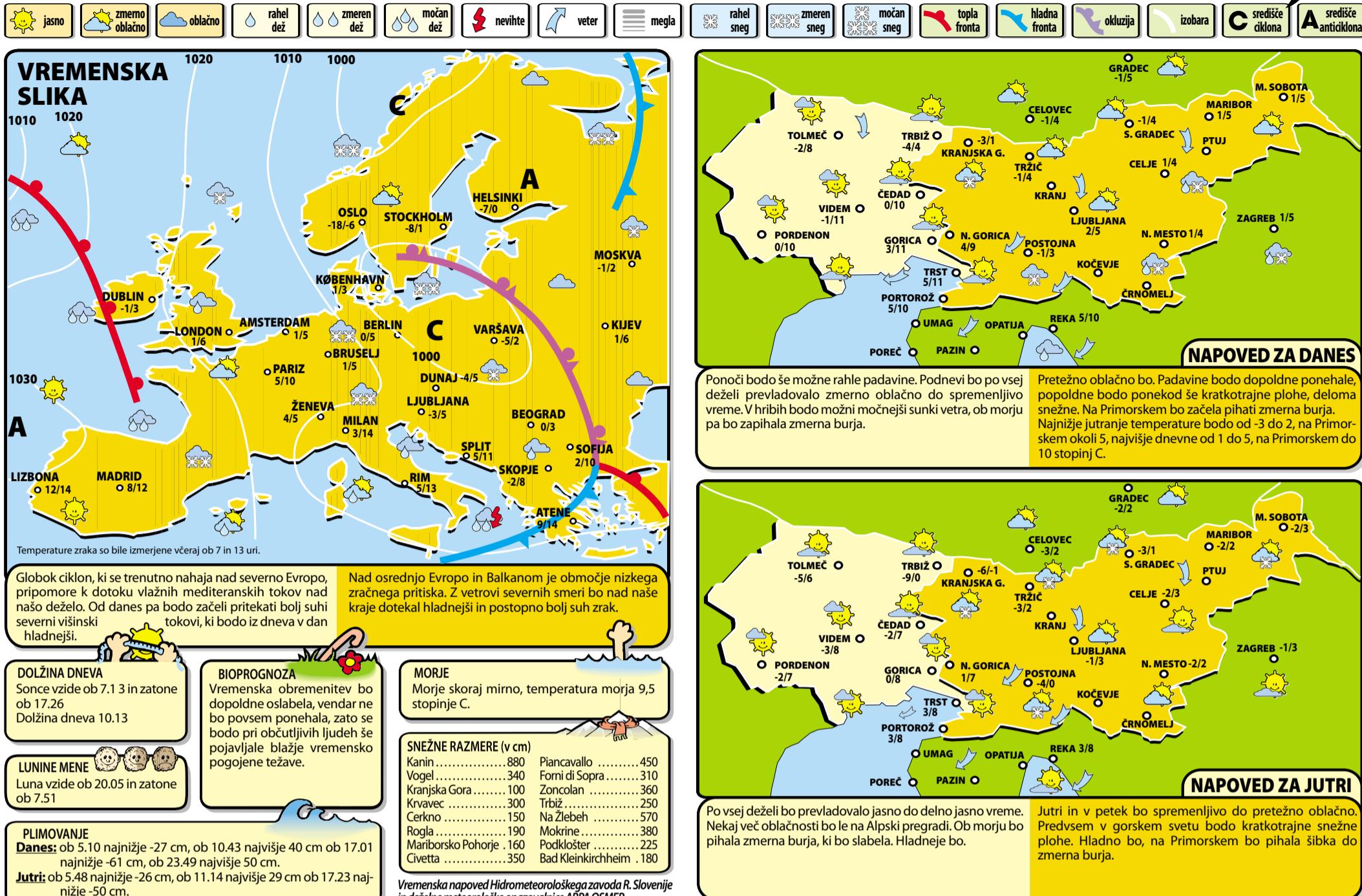
SLOVENIJA 3

- SLOVENIJA 3**
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jurjanica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KORŠKA

- RADIO KORŠKA**
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasa pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik
Lastnik:
Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE d.o.o. con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna slu

FILIPINI - V bližini ribiške vasi Pilar v pokrajini Bataan

Več deset delfinov nasedlo najbrž zaradi vročine ali podvodnega potresa

MANILA - Na obali v bližini filipinske prestolnice Manili je nasedlo več deset, po nekaterih navedbah celo 200 delfinov. Trije so poginili, ostale pa ribiči in drugi prostovoljci skušajo spraviti nazaj v vodo in jih takoj rešiti, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Predstavnik filipinskega urada za ribolov je povedal, da je pojav zelo nenavaden in bi lahko bil posledica vročinskega vala ali večjega podvodnega potresa. Pojasnil je, da imajo delfini zelo občutljiva ušesa, ki zaznavajo spremembe tlaka pod vodo. "Če imajo poškodovane bobniče, pa izgubijo smisel za orientacijo in zato zaidejo na kopno," je še povedal.

Dogodek se je prijetil v bližini ribiške vasi Pilar v pokrajini Bataan.

SEVERNA IRSKA - Za globalno segrevanje naj ne bi bili krivi ljudje Minister za okolje prepovedal oglas o podnebnih spremembah

BELFAST - Severnoirski minister za okolje Sammy Wilson je v teh dneh tarča ostrih kritik, potem ko je prepovedal oglaševalno kampanjo, ki opozarja na nevarnost podnebnih sprememb in poziva k boju proti globalnemu segrevanju. Minister namreč meni, da je govorjenje, da lahko ljudje z ugašanjem luči in televizorjev rešijo svet pred topljenjem lednikov in polplavami, kar pa je "očiten nesmisel".

Wilson, ki je član vladajoče Demokratične unionistične stranke (DUP), ne verjam, da so za globalno segrevanje krivi ljudje. Zato je tudi prepovedal oglaševalno kampanjo, ki so jo zasnovali v Londonu in s katero so želeli Severne Irce pozvati, naj doma varčujejo z elektriko, ter jo zavrnij kot navadno "propagando". Po njegovem ustvarjanju nov oglas, a so ti vztrajali pri obstoječi "laboristični propagandi". (STA)

z ugašanjem luči in televizorjev rešijo svet pred topljenjem lednikov in polplavami, kar pa je "očiten nesmisel". Minister Wilson, ki je zaradi svojih stališč že postal tarča ostrih kritik, še posebej s strani okoljevarstvenikov, je sicer za britanski BBC razkril, da je londonskim oglaševalcem ponudil, da skupaj ustvarijo nov oglas, a so ti vztrajali pri obstoječi "laboristični propagandi". (STA)

BERLIN - Proizvajalec igrač Mattel je izdelal posebno punčko Barbie, ki je podobna nemški kanclerki Angelji Merkel. "Lahko se prepirate o politiki, vendar je dejstvo, da imamo v Nemčiji kanclerko, v očeh drugih držav zagotovo nekaj posebnega," je v ponedeljek dejala tiskovna predstavnica Mattela Stephanie Wegener.

Punčka Barbie v podobi Merklrove nosi črni hlačni kostim in ima srednje dolge temne lase. Merklova je s punčko Barbie zadovoljna, je povedala Wegenerjeva.

Mattel želi s posebnimi punčkami Barbie počastiti uspešne ženske. Svojo punčko Barbie je tako pred letom in pol dobila tudi ameriška voditeljica pogovornih oddaj Oprah Winfrey, poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

NEMČINA - Kanclerka zadovoljna

Punčka Barbie v podobi Angele Merkel

